
Centres Cívics de Barcelona

PLA DE TREBALL 2015-2019

XARXA CENTRES CÍVICS DE BARCELONA

Juliol 2015

Ajuntament de
Barcelona

SUMARI

PRESENTACIÓ	03
Introducció: un nou context social i cultural	
PRIMERA PART: Funcions de la xarxa de Centres Cívics.	
Pla de treball 2011-2015	08
1. Programa de treball 2011-2015	09
2. Distribució competencial per àrees i districtes	10
3. Anàlisi DAFO (Debilitats / Amenaces / Fortaleses / Oportunitats)	14
4. Catàleg de Serveis dels Centres Cívics	18
5. Pla funcional genèric dels Centres Cívics	22
6. Modalitats de gestió dels Centres Cívics	29
7. Els preus públics que s'apliquen als Centres Cívics	34
8. Comunicació i imatge dels centres cívics	42
9. Centres cívics: Espais de connectivitat	46
SEGONA PART: Situació actual dels centres cívics	47
1. Característiques dels centres cívics de Barcelona	49
2. La valoració dels equipaments	51
3. Les activitats principals que s'hi realitzen	53
4. El perfil dels participants i usuaris	60
5. Els canals d'informació i comunicació més utilitzats	65
TERCERA PART: Línies de treball futures	66
1. Funcions a desenvolupar des de la xarxa de centres cívics	67
2. Els nous objectius i línies estratègiques de la xarxa	69
3. Mesures per a la millora de la gestió i funcionament dels centres	72
PARTICIPANTS I COL·LABORADORS EN LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT	76
BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTACIÓ	78

PRESENTACIÓ

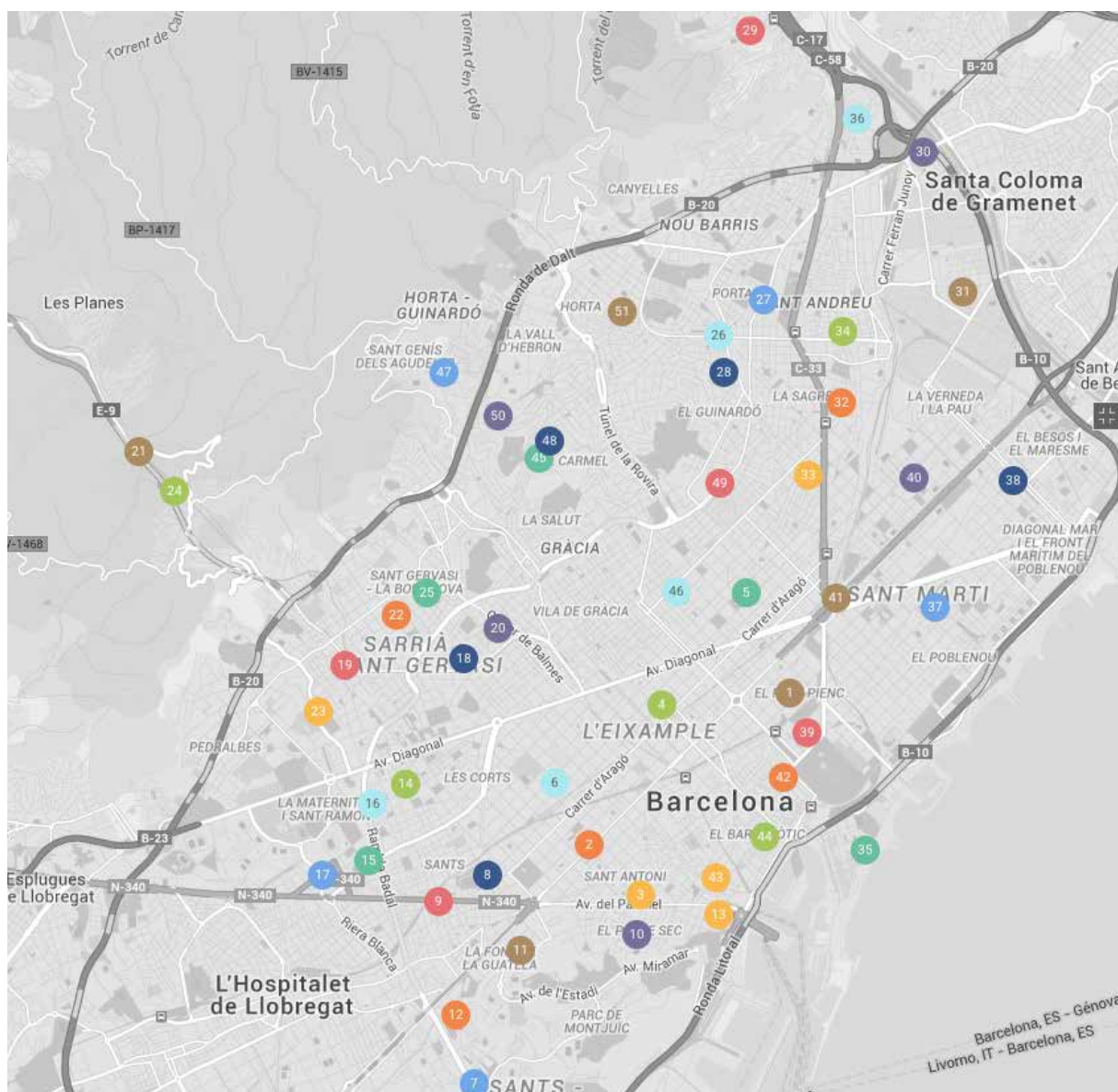
Amb més de trenta anys de trajectòria i més d'una cinquantena d'equipaments a l'abast de la ciutadania, els centres cívics de Barcelona són avui una realitat consolidada i un referent per a milers de persones que participen diàriament d'una cultura activa, innovadora i vinculada al dia a dia dels diversos territoris que conformen la ciutat.

En aquest sentit, com a equipaments de proximitat que són, porten associades les nocions de “porta d'entrada” en tant que faciliten l'accés al sistema cultural, de “pivot cultural” per la seva condició de motor d'iniciatives sorgides des del territori i de “node” per la seva condició de connector amb altres equipaments culturals, entitats, col·lectius i esdeveniments de la ciutat.

Es pot afirmar que els centres cívics reuneixen avui les condicions necessàries per esdevenir una potent xarxa de centres culturals polivalents i de proximitat a la ciutat. De fet, caldria partir de la convicció que la clau del seu futur resideix en posar l'accent en la seva definició cultural i en el seu protagonisme com a agents comunitaris i de foment de la participació.

Situació actual i distribució en el territori

CODI	EQUIPAMENT	CODI	EQUIPAMENT
1	Centre Cívic Fort Pienc	26	Centre Cívic Can Basté
2	Centre Cívic Golferichs	27	Centre Cívic Can Verdaguera
3	Centre Cívic Cotxeres Borrell	28	Centre Cívic Torre Llobeta
4	Centre Cívic La Casa Elizalde	29	Centre Cívic Zona Nord
5	Centre Cívic Sagrada Família	30	Centre Cívic Baró de Viver
6	Centre Cívic Urgell.	31	Centre Cívic Bon Pastor
7	Centre Cívic Casa del Relotge	32	Centre Cívic La Sagrera
8	Centre Cívic Casinet d'Hostafrancs	33	Centre Cívic Navas
9	Centre Cívic Cotxeres de Sants	34	Centre Cívic Sant Andreu
10	Centre Cívic El Sortidor	35	Centre Cívic Barceloneta
11	Centre Cívic Font de la Guatlla	36	Centre Cívic Trinitat Vella
12	Centre Cívic La Cadena	37	Centre Cívic Can Felipa
13	Centre Cultural Albareda	38	Centre Cívic Besòs
14	Centre Cívic Can Deu	39	Centre Cívic del Parc - Sandaru
15	Centre Cívic Joan Oliver - Pere Quart	40	Centre Cívic Sant Martí
16	Centre Cívic les Corts	41	Centre Cultural la Farinera del Clot
17	Centre Cívic Riera Blanca	42	Centre Cívic Convent de Sant Agustí
18	Centre Cívic Can Castelló	43	Centre Cívic Drassanes
19	Centre Cívic Casa Orlandai	44	Centre Cívic Pati Llimona
20	Centre Cívic Casa Sagnier	45	Centre Cívic El Coll - La Bruguera
21	Centre Cívic l'Elèctric	46	Centre Cívic La Sedeta
22	Centre Cívic Pere Pruna	47	Centre Cívic Casa Grogà
23	Centre Cívic Sarrià	48	Centre Cívic El Carmel
24	Centre Cívic Vallvidrera Vázquez Montalbán	49	Centre Cívic Guinardó
25	Centre Cívic Vil·la Florida	50	Centre Cívic Teixonera
26	Centre Cívic Can Basté	51	Centre Cívic Matas i Ramis

Un nou context social i cultural

La xarxa de Centres Cívics de Barcelona la conformen actualment un total de 51 centres repartits pels 10 Districtes de la ciutat. La seva gestió correspon a cada Districte i la coordinació general com a xarxa recau, des del 2011, en l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), després d'haver-ho estat abans de l'Àrea de Qualitat de Vida i Participació de l'Ajuntament.

El primer centre cívic, el CC Guinardó, va ser inaugurat l'any 1982. Poc després, el mateix any van néixer altres centres: el de Sant Martí, Sant Andreu i Sagrera. I al llarg d'aquests 33 anys s'han anat construint equipaments fins arribar als 51 centres que constitueixen avui en dia la xarxa de centres cívics, tal i com es pot veure al quadre de la pàg. 4. Alguns van ser fruit de llargues reivindicacions veïnals, altres van néixer de la recuperació d'edificis emblemàtics per a la ciutat i altres es van fer de nova planta.

El fet de què la coordinació de la xarxa depengui de l'Institut de Cultura reflecteix la voluntat de l'Ajuntament de posar l'accent en el programa cultural i de proximitat que aquests centres desenvolupen. La voluntat de poder prioritzar entre els serveis a oferir als centres cívics aquells vinculats a la formació i la pràctica cultural, la divulgació del coneixement, la difusió i programació cultural i el suport a la creació. En canvi, els serveis de promoció de la participació i l'associacionisme serien els preferents a la xarxa de Casals de Barri. Una xarxa que s'ha conformat, sobretot, en els darrers 10 anys.

A aquest accent cultural que s'ha volgut donar a la xarxa de centres cívics s'hi ha d'afegir també la nova conjuntura i els canvis socials que s'estan produint actualment i que estan configurant un nou context social, cultural i urbà. Un nou context dins del qual els centres cívics haurien de tenir unes funcions clarament centrals i reconegudes.

En aquest sentit, la nova realitat social de la ciutat ve determinada, entre d'altres factors, per la **diversitat social i cultural** que, conseqüentment, amplia la diversitat d'interessos de la ciutadania.

També la situació de crisi econòmica ha tingut com a conseqüència un qüestionament del sistema productiu i de les pautes de consum fins ara establertes. La sostenibilitat, una major conscienciació sobre la finitud dels recursos naturals, l'establiment de noves formes d'intercanvi i de reutilització dels bens materials estan conformant una **nova sensibilitat ciutadana**.

A nivell polític, i com a conseqüència del punt anterior s'està demandant una redefinició del model institucional. A on la voluntat de major implicació social i política per part de la ciutadania és un dels eixos estructurals d'una nova manera de concebre i de gestionar els recursos públics. I a on el concepte d'allò comú, que no té perquè ser prestat des de l'administració pública però que sí que ha de ser preservat i fomentat des dels poders públics, emergeix com a nova dinàmica social i ciutadana, promovent l'esperit col·laboratiu. Allò comú es refereix a la **generació de contextos que fomentin la vida en comunitat**.

Pel que fa a l'àmbit cultural podríem dir que, històricament, una ciutat com Barcelona ha destacat per la **heterogeneïtat del seu ecosistema cultural**. Un teixit d'agents divers (quant a escales i vocacions, en quant a interessos i complexitats) i dens però que en molts casos **no estan prou connectats** entre si.

Però tot i aquesta multiplicitat d'agents, un repte encara per superar és la dificultat per arribar a nous i més públics, tant per als grans equipaments com pels de menor escala, també entre els equipaments de proximitat. Els motius són diversos i és indestriable el descens en l'assistència a activitats i propostes culturals per l'increment dels preus de les activitats (per la pujada de l'IVA) i la rebaixa del poder adquisitiu de bona part de la ciutadania. Però, potser, un altre dels factors és la necessitat de concebre a l'usuari d'una manera diferent i, sobretot, de comunicar-s'hi d'una manera nova.

Entre d'altres coses, caldria considerar el públic no tant com a consumidor i receptor passiu de propostes sinó com a generador de nous discursos i relats. **Un agent actiu i participatiu culturalment** parlant. Aquesta dinàmica la possibilita la influència que té la irrupció progressiva de nous canals de generació i accés a continguts culturals i les noves formes de treballar de forma col·laborativa i horitzontal, trencant i desdibuixant fronteres i estereotips.

En el cas de Barcelona, especialment, la tradició de moviments socials, de mobilització i implicació ciutadana ha estat un tret característic i ha influït directament en la construcció i desenvolupament urbà de bona part dels seus barris i territoris. Fomentar aquest esperit ciutadà compromés i crític ha de ser una de les tendències a reforçar. Per això, cal contemplar **la cultura des de la seva vessant emancipadora, fonamental per al creixement personal** i de foment de l'esperit crític i del coneixement. Per la seva capacitat de promoure el desenvolupament comunitari i la transformació social.

Finalment, **la dimensió metropolitana de la ciutat**. La ciutat de Barcelona és una realitat més enllà dels seus límits administratius i manca una coordinació real i efectiva entre els diversos municipis que conformen la metròpoli a l'hora de planificar i relacionar els diferents serveis, i sobretot els de proximitat.

Tots aquests canvis i tendències condicionen les estratègies i orientacions que han de tenir equipaments de proximitat com ara els centres cívics.

Tal com es comentava a l'inici, durant la posada en marxa dels primers centres aquests eren concebuts com els principals equipaments de serveis a la comunitat als diferents barris de la ciutat. En un moment de gran dèficit d'infraestructures de proximitat els centres cívics acabaven aglutinant diferents serveis com ara biblioteques, espais per a les entitats, serveis socials, espais per a joves, gent gran i infants. En definitiva, eren autèntics contenidors de serveis cap a la comunitat. En determinats casos aquest conjunt de serveis sí que es desenvolupaven sota una concepció comuna i coordinada. Però, en altres casos va faltar una perspectiva global i compartida que donés coherència al conjunt.

En els últims 30 anys s'han anat reubicant alguns d'aquests serveis en espais específicament condicionats per a les diferents necessitats que tenien. De manera que en un mateix barri o territori ho trobem diferents tipologies d'equipaments: biblioteques, casals de gent gran, casals de joves, a més d'altres espais més o menys autònoms, alternatius o independents, tant associatius com privats.

És enmig d'aquest conjunt de canvis i noves tendències quan és necessària la definició del programa o funció cultural central dels centres cívics, atenent sempre a la realitat i singularitat de cada territori.

NOM CENTRE CÍVIC	ANY POSADA EN MARXA
Centre Cívic Guinardó	1982
Centre Cívic Sant Andreu	1982
Centre Cívic Sant Martí	1982
Centre Cívic Can Felipa	1983
Centre Cívic La Sagrera "La Barraca"	1983
Centre Cívic Sarrià	1983
Centre Cívic Torre Llobeta	1983
Centre Cultural La Casa Elizalde	1983
Casa del Rellotge/ Sala Pepita Casanellas	1984
C C Cotxeres de Sants / Casinet	1984
Centre Cívic L'Elèctric	1984
Centre Cívic La Sedeta	1985
Centre Cívic Can Deu	1986
Centre Cívic Trinitat Vella	1986
Centre Cívic Bon Pastor	1989
Centre Cívic Golferichs	1989
Centre Cívic Matas i Ramis	1989
Centre Cívic Carmel	1990
Centre Cívic Pati Llimona	1991
Centre Cívic Zona Nord	1991
Centre Cívic El Coll - La Bruguera	1992
Centre Cívic Besòs	1993
Centre Cívic Drassanes	1993
Centre Cívic Barceloneta	1994
Centre Cívic Font de la Guatlla	1994
Centre Cívic Can Basté	1995
Centre Cívic Teixonera	1995
Centre Cívic Les Corts	1996
Centre Cívic Sagrada Família	1997
Centre Cívic Pere Pruna	1998
Centre Cívic Joan Oliver "Pere Quart"	1999
Centre Cívic Fort Pienc	1999
Centre Cívic La Farinera del Clot	1999
Centre Cívic Riera Blanca	1999
Centre Cívic Convent Sant Agustí	2000
Centre Cívic Cotxeres Borrell	2002
Centre Cívic La Cadena	2002
Centre Cívic Vallvidrera Vázquez Montalban	2002
Centre cívic El sortidor	2003
Centre Cívic Casa Grogua	2004
Casa Orlandai	2007
Centre Cívic Casa Sagnier	2007
Centre Cívic Parc Sandaru	2007
Centre Cívic Vil·la Florida	2007
Centre Cívic Can Castelló	2008
Centre Cívic Urgell	2011
Centre Cívic Navas	2012
Centre Cultural Albareda	2012
Centre Cívic Can Verdaguer	2013
Centre Cívic Baró de Viver (nou edifici)	2015
En previsió:	
Centre Cívic Vil·la Urània	2017
Centre Cívic Espai Felip II	2017

PRIMERA PART

**Funcions de la xarxa
de Centres Cívics.**

Pla de treball 2011-2015

1. PROGRAMA DE TREBALL 2011-2015

En línies generals podríem dir que durant els darrers anys s'ha intentat fer una feina força "introspectiva" d'ordenació i ajustament de la xarxa en funció de la nova línia de treball iniciada amb la coordinació de la xarxa per part de l'ICUB en el mandat 2011-2015. És a dir, de coneixement i anàlisi de les potencialitats i possibilitats dels centres en funció d'aquesta voluntat d'incidir en l'accent cultural i també una tasca de visibilització d'aquests i del seu programa cultural tant a nivell de territori com de ciutat.

En síntesi: ordenar, estructurar, unificar i per altra banda visibilitzar i associar la imatge d'aquests centres als de centres culturals de proximitat.

Aquest apartat detalla les línies de treball i els programes desenvolupats i també planteja de forma general noves línies i tendències de treball futur a desenvolupar.

Un cop assumida, l'any 2011, la coordinació general de la xarxa de Centres Cívics per part de l'Institut de Cultura, la primera tasca va ser elaborar i redactar el "*Document de treball per a l'elaboració del pla de centres cívics (2011-2015)*" que ha actuat com a guia de treball i orientació durant aquests anys.

Amb l'impuls de l'Institut de Cultura de Barcelona, conjuntament amb la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona, es van crear grups de treball formats per tècnics dels diferents òrgans d'administració dels districtes, dels serveis centrals, de l'Institut de Cultura i del Consorci de Biblioteques de Barcelona que analitzaren diferents temàtiques: el catàleg de Funcions i Serveis dels centres, els diferents models de gestió, la comunicació i la innovació de la xarxa i l'harmonització dels preus públics.

Els objectius centrals han estat:

- Consolidar la xarxa de Centres Cívics de Barcelona com a xarxa de centres culturals de proximitat, orientats al desenvolupament social i cultural del territori, a la participació i a la promoció de la vida associativa de la ciutat.
- Millorar la comunicació i visibilitat de la xarxa dels centres cívics, introduint-los a l'aparador cultural de la ciutat i creant eines on line que permetin la interacció amb el ciutadà.
- Connectar la xarxa de Centres Cívics al sistema cultural de la ciutat, propiciant l'intercanvi descendent (des dels equipaments de capçalera del sistema) i les dinàmiques ascendents (impulsant projectes i iniciatives emergents, activades des dels centres cívics).
- Concretar a curt i mig termini les bases que defineixin els models de la gestió general de la xarxa de centres cívics en relació a plecs de condicions, preus públics, definició d'espais i usos i al sistema d'indicadors d'avaluació.
- Millorar l'espai construït i la seva dotació tècnica i infraestructural. Com a equipaments culturals actius molts dels edificis requereixen d'un Pla d'inversions i de manteniment que aquest Pla Estratègic hauria d'acabar incorporant.
- Fomentar els projectes en xarxa, tant pel que fa a la gestió dels equipaments com pel que fa a la programació d'activitats, aportant qualitat, innovació, diversitat i proximitat a noves iniciatives que sorgeixin de la pròpia ciutat.

2. DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL PER ÀREES I PER DISTRICTES

En la gestió dels centres cívics cal diferenciar les competències que tenen els Districtes de les de l'àrea Central i Alcaldia.

A grans trets, podem dir que les competències de la gestió de cada centre cívic corresponen al Districte en què s'emplaça, mentre que la coordinació del conjunt de centres com a xarxa recau en l'Àrea Central corresponent. A partir de l'any 2011 en l'Institut de Cultura de Barcelona.

Funcions transferides als Districtes

Tot això en base a la Transferència 9 de la gestió dels centres cívics segons l'Acord de la C.M.P. de juny de 1985.

Els districtes desenvolupen funcions polítiques o decisòries, administratives, tècniques i econòmiques.

Polítiques o decisòries

Són les competències referents a l'aprovació de les reglamentacions internes dels centres i de l'ordenació del seus usos, així com a l'aprovació de les bases i condicions per a la concessió, o arrendament a tercers, dels serveis i instal·lacions accessòries o complementàries.

Igualment, el Districte es fa càrrec de l'aprovació de les bases i condicions dels contractes de serveis, subministraments i adquisicions per als centres i de l'autorització de les despeses corresponents, dins dels límits de la competència de l'Alcalde –i de la proposta als òrgans col·legiats de govern competents, respecte dels que excedeixin l'esmentada competència.

L'adquisició, formalització, pròrroga, novació, extinció i resolució d'incidències dels al·ludits contractes, i l'aprovació de factures i certificacions de treballs, en els mateixos supòsits i dins dels límits indicats en el paràgraf anterior, són també competència dels districtes, que fixen els cànons o preus d'acord amb les disposicions municipals de caire general.

Pel que fa a la revisió de les liquidacions de drets, taxes, cànons i preus relatius als centres cívics del districte, serà realitzada pels òrgans auxiliars dels centres o del Districte.

Tanca el capítol referent a les funcions polítiques o decisòries dels districtes la proposta als òrgans de govern competents de l'Ajuntament de la creació, remodelació i supressió de centres cívics i la proposta de construcció, adquisició o arrendament d'edificis o locals per a l'ampliació dels equipaments. Al Districte l'hi correspon també fer la proposta de plans, programes i pressupostos relatius als centres.

Administratives

El Districte s'encarrega de la planificació d'activitats i previsió d'actuacions dels diferents àmbits, de la preparació dels pressupostos, de la planificació de la despesa i de la programació d'inversions.

Un cop aprovats els programes i pressupostos, es responsabilitza del seguiment, control i evolució de la seva execució. El Districte supervisa la gestió administrativa dels centres i el desenvolupament de les activitats que no siguin de la competència de les àrees centrals, i sotmet a un examen minuciós l'acompliment de les obligacions concretes per part de les persones i entitats usuàries dels centres.

Per acabar, també pren decisions sobre l'organització i funcionament dels serveis que no siguin de la competència de les àrees centrals, i assumeix l'anàlisi i el control dels costos d'implantació i funcionament dels serveis, així com el control dels resultats obtinguts.

També és la seva competència la instrucció dels expedients per a l'autorització de les despeses i de la contractació, en el seu cas, de serveis, subministraments i adquisicions, com també la instrucció dels expedients per a l'aprovació de les bases i el subsegüent atorgament de les concessions i arrendaments sobre serveis i instal·lacions complementàries o accessòries.

L'administració de les partides pressupostàries específiques i de les quantitats lliurades en concepte de "pagaments a justificar", la tramitació de certificacions de treballs, factures i actes de recepció i la tramitació i control de comandes de material són, de la mateixa manera, funció dels districtes, com ho són l'adquisició, inventari i controls dels mitjans materials dels centres, la gestió del personal dels serveis d'administració, informació, neteja i vigilància i el control de les destinacions, incidències i situacions de l'esmentat personal.

Per últim, el Districte s'encarrega del registre i arxiu de la documentació relativa als centres cívics, de la liquidació de taxes, preus i cànon per prestacions, concessions o arrendaments de servei i instal·lacions dels centres i del control i tràmit dels ingressos consegüents.

Tècniques

Són les funcions relatives a la coordinació de les activitats de qualsevol mena o origen desenvolupades en els centres, i a la promoció, organització i execució d'activitats socioculturals que no siguin de la competència de les àrees centrals (actualment sectors).

Els districtes s'encarreguen de preparar les bases i condicions dels contractes, concessions i arrendaments d'instal·lacions a què es fa referència en els punts precedents, com també dels serveis d'informació. Per últim, i com s'ha comentat assumeixen la gestió dels serveis de neteja i vigilància.

Econòmiques

La fiscalització i contractació de les despeses i la fiscalització i subcontractació de taxes, cànon i preus liquidats formen part de les funcions econòmiques del Districte. Aquestes funcions es completen amb la redacció d'informes en matèria de devolució de garanties a licitadors, contractistes i concessionaris.

Totes aquestes competències es realitzen per intervenció delegada.

Funcions no transferides als Districtes. Àrea central referent: Institut de Cultura de Barcelona

Per la seva banda, l'Institut de Cultura (ICUB) s'encarrega de l'aprovació dels reglaments i normatives per regular, amb caràcter general, l'organització i funcionament dels centres cívics, de la determinació de les característiques bàsiques i de les línies generals d'actuació dels centres i de la coordinació general dels centres cívics.

La utilització dels centres cívics, directament o per mitjà d'un conveni, per a la realització d'activitats i la prestació de serveis d'interès general de ciutat, així com la coordinació i supervisió de les esmentades activitats i serveis, són altres responsabilitats que recauen en l'ICUB, d'acord amb el respectiu districte.

També des de l'ICUB es redacta l'informe dels projectes dels districtes sobre plans, programes i pressupostos relatius a centres cívics, en ordre a la seva consideració i aplicació de la política general de l'Ajuntament en la matèria.

Són també competència de l'Institut de Cultura el seguiment i l'avaluació de les activitats dels centres i dels seus costos imputables, l'aprovació de les normatives reguladores de la cessió a tercers de l'ús i l'explotació de les instal·lacions i serveis complementaris o accessoris dels centres, l'aprovació de les bases i condicions dels contractes i concessions, i l'autorització de despeses quan per la seva quantia o durada excedeixin de la competència de l'Alcalde.

L'adjudicació, formalització, pròrroga, novació, extinció i resolució d'incidències de contractes i concessions en el supòsit a que fa referència el paràgraf anterior i l'aprovació de les certificacions de treballs quan reglamentàriament correspongui a la comissió municipal permanent tanquen aquest capítol.

Delegació de facultats en els Consellers-Presidents dels Consells Municipals de Districte (D.A. 3 d'octubre de 1985)

- Autoritzar les despeses i adjudicar i formalitzar els contractes de serveis, subministraments, adquisicions, arrendament d'instal·lacions i concessió de serveis complementaris, relacionats amb la gestió dels centres cívics i amb les prestacions que els són pròpies.
- Aprovar les bases i condicions dels esmentats contractes i concessions, concedir pròrrogues i novacions, decidir llur resolució, extinció i resoldre tota mena de qüestions incidentals fins a la seva definitiva consumació, tot això en el supòsit que, per la seva quantia o durada, siguin de la competència de l'Alcaldia; i aprovar les factures i certificacions de treball o servei corresponents dintre de la competència assenyalada.
- Revisar les liquidacions de drets, taxes, cànon i preus efectuades pels òrgans auxiliars dels districtes.

Delegació de facultats en els gerents de sectors i de districtes (D.A. 18 d'abril de 2005)(...)

Segon.- DELEGAR en els gerents de sectors i districtes la presidència de les meses de contractació en la resta d'expedients administratius de contractació.

Tercer.- DELEGAR en els gerents dels sectors i dels districtes:

Actes decisoris i resolutoris en matèria de gestió i administració econòmica, on no s'hagi atribuït la competència a d'altres òrgans municipals:

- Autorització i disposició de despeses i reconeixement d'obligacions econòmiques en el marc del respectiu pressupost.
- Disposició i aplicació de despeses a justificar fins al límit establert i per als fins que s'assenyalen en l'atorgament.
- Transferències de crèdit dins el sector o districte.
- Adjudicació, atorgament, formalització, novació, resolució i rescissió dels contractes, cancel·lació i retorn dels dipòsits i garanties, imposició de sancions contractuals i la resta d'incidències contractuals.

Actes decisoris i resolutoris en matèria de gestió i administració de personal adscrit al sector o districte:

- Autorització, disposició i reconeixement d'obligacions econòmiques en matèria de personal en el marc del pressupost del sector o districte, amb subjecció a les disposicions de caràcter general.
- Incoació d'expedients disciplinaris i suspensió preventiva que reglamentàriament procedeixi, a tota mena de personal, excepte als funcionaris d'habilitació nacional.
- Imposició d'amonestacions i sancions als funcionaris i al personal laboral per la comissió de faltes lleus, amb excepció de funcionaris d'habilitació nacional, i cancel·lació de les corresponents notes desfavorables.
- Concessió de permisos i llicències en els termes legalment o reglamentàriament establerts.
- Atorgament d'indemnitzacions reglades per raó del servei.
- Atorgament de plusos de tota espècie.
- Determinació d'horaris dels diferents llocs o serveis.

- Autorització de reducció d'horaris per maternitat o atenció a menors.
- Autorització per a la realització d'hores extraordinàries.
- Autorització per a la realització de tasques fora del lloc normal de treball per raons del servei.
- Aprovació del pla de vacances per als diferents serveis del sector o districte i autoritzacions per a la seva aplicació individual.
- Fiscalització superior del compliment de les obligacions per part de tot el personal del sector o districte.
- Destinació i trasllat del personal del sector o districte als diferents llocs de treball amb que compta, amb excepció dels que impliquin comandament i de tots els altres de caràcter singularitzat en el catàleg oficial de la corporació.
- Destinació i trasllat del personal del sector o districte entre llocs de caràcter singularitzat de la mateixa espècie i complement específic, sempre que no impliquin càrrec de comandament orgànic. (...)

Sisè.- En el desenvolupament dels assumptes enunciats, s'haurà de fer constar necessàriament que s'actua per delegació expressa de l'Alcalde.

L'Alcalde podrà, en tot moment, revocar total o parcialment les delegacions concedides o avocar el coneixement d'un determinat assumpte, assumint, conseqüentment, el ple exercici de la corresponent facultat.

L'Alcalde podrà també deixar sense efecte, dins els deu dies següents a la data en què haguessin estat dictades, les resolucions dels regidors, gerent municipal i gerents a què es refereix aquest decret.

A aquest efecte, les gerències remetran a l'Alcaldia diàriament les resolucions dictades.

Sens perjudici del que es disposa en el paràgraf anterior, els gerents remetran les resolucions esmentades a la Secretària General de la Corporació, a fi d'integrar-se al llibre de Decrets de l'Alcalde.

Els recursos administratius que es presentin contra actes dictats en virtut de les delegacions, seran tramesos a l'Alcaldia, o al Regidor en que delegui, per a la seva resolució, conforme a l'article 13è de la llei 30/92, de Règim Jurídic.

Corresponsabilitat

Atesa la responsabilitat compartida en matèria de centres cívics, els serveis municipals, funcionals i territorials articularan l'exercici de les respectives funcions per mitjà de la taula tècnica de coresponsabilitat per a la coordinació transversal, amb la voluntat de: minimitzar el risc de visió monocular, empènyer la visió intel·lectual, facilitar el treball en xarxa, millorar la planificació i qualitat de les actuacions municipals, fer un seguiment eficient i l'avaluació de les respectives funcions i afavorir el compliment de les normes, potenciant el principi de proximitat.

En el recull de l'Annex es contempla una còpia de les vigent Normes Reguladores del Funcionament dels Centres Cívics aprovades per acord de la CMP de 13 d'abril de 1984.

3. ANÀLISI DAFO DELS CENTRES CÍVICS

A continuació es presenta una anàlisi de les principals característiques DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) detectades de la xarxa de centres cívics.

DEBILITATS

MODEL / VISIÓ ESTRATÈGICA DEL PROJECTE / GESTIÓ

- Absència d'una visió estratègica en relació als Centres Cívics. Manca d'un Pla Director actualitzat del districte pels CC.
- Manca d'assumir a fons el model de centre cívic com a centre cultural de proximitat i dels elements per articular una xarxa i programes funcionals.
- Manca, en molts casos, de projecte cultural específic de centre.
- Manca consolidar una cultura i metodologia de treball compartida entre districtes que inclogui aspectes de planificació, gestió i avaluació.
- Confusió entre el concepte de proximitat territorial i acceptació, sense massa filtratge, de les demandes.
- Diversitat de models de gestió. Manca abordar i millorar el tema de la contractació adequada a les necessitats del servei.
- Alguns centres s'adrecen quasi en exclusiva a una determinada franja d'edat.
- La cessió d'espais a algunes entitats acaba prenent forma d'apropiació permanent.

CONTINENT / RECURSOS

- En molts casos els equipaments són petits i amb infraestructures obsoletes. A més de disposar d'una dotació tecnològica sota mínims.
- Deficient manteniment. Manca d'estàndards de manteniment i planificació de la inversió.
- Absència d'un pla d'actualització de les infraestructures.
- Manca d'espais especialitzats en condicions òptimes (p. ex. sales d'exposicions).
- Els espais polivalents s'han dissenyat com espais diàfans amb poc equipament, minimalistes en quant a recursos tecnològics.
- Ocupació d'espais o sales dels centres pels serveis municipals de tota mena que en fan ús permanent i que en molts casos hipotequen el treball propi del Centre Cívic.
- Manca de bona difusió. Deficient visualització de les difusions i comunicacions dels Centres Cívics a nivell de ciutat.
- Imatge deformada dels Centres Cívics i de la qualitat dels seus productes. Manca una imatge de "Marca" de qualitat i de rigor.
- Manca de recursos econòmics en un marc de crisi general. Tensió econòmica en l'equilibri pressupostari i en alguns casos dotació pressupostària deficient.
- Pocs recursos humans. Personal insuficient que, tot i motivat, no dóna a l'abast per cobrir bé tot el programa cultural proposat des del centre. Dificultat per incorporar recursos humans quan es necessiten.
- La categoria professional dels Directors municipals (C) no s'ajusta al perfil professional requerit.
- Manca de temps per avaluar projectes.
- Manca d'un sistema d'avaluació que inclogui un impacte sobre la població.
- Desequilibris entre els diferents centres: dimensions, dotació, etc.
- Gestió per part dels mateixos equips durant molt anys.
- Preus: diferents preus públics a tota la ciutat. Dificultat pràctica en l'aplicació dels preus aprovats de forma igualitària.
- Manca de major i millor connexió amb la resta d'agents socials, educatius i culturals més propers.
- Públic habitual eficaç i fidel però no divers. Està estancat.

AMENACES

MODEL / VISIÓ ESTRATEGICA DEL PROJECTE / GESTIÓ

- Pèrdua d'identitat, poca projecció dels valors dels centres cívics. El no reconeixement de la pròpia organització dels valors diferencials del projecte cc pels districtes i per la ciutat.
- Pèrdua de treball en xarxa. Manca de cohesió en la xarxa cultural associativa.
- Manca de relleu institucional i cultural per part del moviment associatiu.
- Invisibilitat de la trajectòria històrica dels centres
- Insuficient reconeixement professional de la gestió cultural.
- Dificultat per a incloure les noves comunitats, per crear vida de barri en zones dormitori.
- Situació contractual no fixe dels equips de gestió dels centres.
- La disminució progressiva de la dotació econòmica per concursos de centres cívics provoca una disminució de la qualitat del serveis i una gran precarietat laboral.
- Adjudicació de les concessions de gestió per terminis molt curts.
- Noves formes de comunicació més personalitzada.

CONTINENT / RECURSOS

- La situació econòmica actual pot determinar abordar deficientment les infraestructures i el manteniment dels centres.
- Les restriccions poden debilitar encara més els projectes, creant més incerteses i impeding la implantació de les noves tecnologies.
- Manca de recursos municipals en el futur. Reducció de recursos.

FORTALESES

MODEL / VISIÓ ESTRATEGICA DEL PROJECTE / GESTIÓ

- Vocació demostrada dels Centres Cívics en la consolidació de les especialitzacions i les programacions culturals estables.
- Teixit associatiu madur.
- Trajectòria i especialització consolidada. Fidelització de públics.
- Increment generalitzat de consum cultural entre els barcelonins. Sensibilització. Ampliació de tota mena d'activitats culturals.
- Professió de gestió cultural consolidada, reconeixement del sector.
- Situació estratègica en els territoris. Equipaments valorats pels ciutadans a nivell de barri.
- Equipaments específics per acollir noves iniciatives culturals de proximitat, noves tendències artístiques i culturals, per experimentar amb nous grups i col·lectius, per a donar a conèixer produccions singulars a la població de l'entorn.
- Interacció dinàmica amb el teixit associatiu dels territoris. Implicació amb el treball comunitari.
- Sinèrgies positives amb altres equipaments culturals de la ciutat.
- Adaptabilitat dels projectes i els espais a les necessitats.
- Equipaments en xarxa, aptes per a produir en xarxa.
- Programa de qualitat. Pluralitat en l'oferta i diversitat temàtica. Proximitat i excel·lència.
- Mirada Intergeneracional.
- Estabilitat del catàleg de serveis (encara que divers) i bona disposició per incloure les noves demandes dels ciutadans. Interacció dinàmica i actitud oberta cap a propostes dels veïns i entitats.
- Bona relació qualitat-preu dels serveis.
- El fet que hi hagi un bon seguiment per part del Districte i l'àrea central del model (sigui gestió interna o externalitzada) facilita la coherència de la gestió en relació amb les polítiques municipals de cada moment.

CONTINENT / RECURSOS

- Caràcter polivalent dels espais.
- Espais informals de trobada, espais per a la convivència.
- Equip humà professional motivat i preparat per conduir les activitats, per millorar i implementar el programa cultural.

OPORTUNITATS

MODEL / VISIÓ ESTRATÈGICA DEL PROJECTE / GESTIÓ

- Vigència del projecte, en la situació actual, que vetlla per una proximitat pràctica i necessària. Foment de la vida comunitària i d'una mirada humana del barri.
- Aconseguir que els Centres Cívics recuperin avui dia una mirada cívica que entronqui amb la realitat social actual.
- Nova ubicació organitzativa per superar debilitats i amenaces.
- La possibilitat de definir un model de ciutat que dignifiqui els Centres Cívics institucionalment (encara que això signifiqui sacrificar alguns projectes)
- Esdevenir porta d'accés al sistema cultural i a les pràctiques culturals de proximitat.
- Aprofitar la reflexió per definir un model que garanteixi un millor equilibri entre el pes dels projectes culturals, associatius, cívics i comunitaris als CC.
- Associar a la marca Barcelona el producte "Centres Cívics" de igual manera que les fàbriques de creació, les biblioteques públiques, etc.
- Treball en xarxa amb altres CC del districte i de la ciutat en general, així com amb altres equipaments culturals i educatius del barri.
- Connexió amb altres projectes de ciutat de caràcter similar.
- Fer una planificació de serveis culturals a nivell de districte i de ciutat
- Potenciar la col·laboració amb la xarxa de biblioteques. Repensar la integració dels diferents serveis que acullen els CC. Evitar la competència i les duplicitats i alhora generar serveis i productes comuns.
- Actualització de tots els protocols, unificant els que sigui possible.
- Bona disposició per part dels equips gestors de descobrir i adaptar noves dinàmiques i necessitats.
- Explorar noves propostes de gestió i definició de continguts.

CONTINENT / RECURSOS

- Implantació de les noves tecnologies en els projectes culturals i comunitaris dels centres.
- Major i millor difusió a nivell de ciutat derivat del nou vincle amb l'ICUB.
- Campanya per donar a conèixer els valors culturals i cívics dels Centres Cívics.
- Pàgina Web de serveis comuns, respectant la riquesa que representa cada centre en la seva especificitat.
- Connexió amb una xarxa informàtica municipal única.
- Bona valoració ciutadana de l'imaginari "Centre Cívic"

4. CATÀLEG DE SERVEIS DELS CENTRES CÍVICS

A partir de la tasca realitzada en un Grup de Treball específic conformat per tècnics de diferents Direccions de Serveis a les Persones i el Territori de Districtes així com de diferents àrees centrals de l'Ajuntament es van acordar les funcions i serveis que cal oferir des dels centres cívics durant l'any 2014. Aquestes són:

1. Informació. Informar, acollir i fer l'atenció personalitzada dels usuaris. Ha de garantir una informació acurada de les activitats de l'equipament, informació sobre l'activitat cultural del districte i de la ciutat. És també la porta d'entrada de les propostes i suggeriments dels usuaris.

2. Formació. Els centres cívics tenen com a funció apropar coneixements, continguts, valors, i experiències a la ciutadania, potenciant la seva creativitat a través de tallers, cursos i seminaris ofertats en diferents formats i àmbits: lleure creatiu, educació no formal, complementarietats educatives, especialitzacions artístiques etc, dirigits per professionals especialitzats.

3. Difusió i divulgació cultural. Els centres cívics són portes d'accés al coneixement i a la cultura i tenen un paper fonamental en la promoció i difusió de disciplines i pràctiques artístiques i en seu acostament a la ciutadania, normalitzant el consum i la pràctica culturals als barris. Han de dinamitzar i estendre entre la ciutadania el debat sobre la cultura, els avenços de la ciència, els corrents de pensament contemporani i estar permanentment atents a l'actualitat de la ciutat i del món.

4. Foment i suport a la creació. Els centres cívics tenen com a funció estimular la creativitat i la innovació, fer emergir el talent i les iniciatives individuals i col·lectives de la ciutadania. Obrir oportunitats a l'experimentació i el risc creatiu. Han de ser plataformes de suport a la creació en els seus diferents nivells de desenvolupament: amateur, emergent, professional o simplement d'esbarjo.

5. Suport a les iniciatives culturals de proximitat. Els centres cívics han de potenciar el sorgiment de productes i iniciatives de qualitat des del propi territori, crear sinèrgies amb l'entorn més immediat i esdevenir un espai de diàleg entre grups, col·lectius, veïns, disciplines i projectes. Ha de cercar l'enfortiment del moviment associatiu i crear vincles de col·laboració i actuació que contribueixin a millorar la cohesió social del territori.

Totes aquestes funcions s'han de dur a terme a través de diferents serveis que es defineixen a continuació i que esdevindran el catàleg de serveis dels centres cívics.

CATÀLEG DE SERVEIS

1. SERVEI D'INFORMACIÓ

Definició: És un servei d'atenció personalitzada, és el primer contacte de la ciutadania amb els Centres Cívics, ofereix als usuaris informació acurada de les activitats del centre, del districte i de la ciutat en matèria cultural. És el servei des del qual es gestionen les estratègies comunicatives del centre, les plataformes digitals i les xarxes socials.

Descripció: El servei s'ha d'organitzar en horaris de matí i de tarda, en funció de les dimensions del centre amb un horari més ampli o més restringit però sempre amb personal qualificat (informador/es) i ha de disposar d'un espai propi diferenciat i dissenyat per a la seva funció. Ha de tenir accés a les eines telemàtiques i connexions de xarxa.

2. SERVEI D'ACTIVITATS FORMATIVES

Definició: És el servei que agrupa les propostes de formació cultural i de lleure com a estratègia de difusió del saber, la creació, la relació i el benestar. Ha de ser una proposta que connecti amb els interessos de la ciutadania i que els apropi a les diferents àrees de coneixement i a les diferents disciplines i pràctiques artístiques.

Descripció: L'organització del servei ha de ser dissenyada per l'equip tècnic del Centre. Pot contemplar diferents nivells d'aprofundiment. Es diferenciarà entre tallers generalistes i d'especialització i experimentació, i ha de garantir un alt nivell de qualitat.

El servei pot admetre tota mena de formats (cursos, tallers, workshops, seminaris, laboratoris...) i s'organitzarà amb mòduls horaris i durades variables segons les necessitats i dimensió del centre, preferiblement amb formats trimestrals, amb un calendari previ d'inscripcions unificat a nivell de ciutat i amb l'establiment d'un preu públic.

Les sessions han de ser conduïdes per docents experts en les matèries impartides i el centre ha de comptar amb espais idonis suficients per a desenvolupar l'activitat en condicions de qualitat.

3. SERVEIS D'ACTUACIONS I ESPECTACLES

Definició: El servei d'actuacions i espectacles agrupa la programació estable d'espectacles culturals (música, dansa, teatre...), dissenyat per l'equip tècnic del Centre Cívic amb la intenció i finalitat d'apropar al públic les produccions culturals, formar públics i afavorir els hàbits i el consum cultural de la població com a un element d'enriquiment personal i de qualitat de vida. És també un recurs important per l'enfortiment de la xarxa artística i esdevé un aparador que facilita l'emergència d'artistes, la circulació d'espectacles i representa una nova acció de suport a la creació dels Centres Cívics.

Descripció: Les activitats proposades podran tenir un format de cicle o mostra o podran ser produccions puntuals però mantenint una estabilitat en la programació del centre.

4. SERVEI D'EXPOSICIONS

Definició: Servei que dóna suport a la divulgació i creació en els diferents llenguatges artístics a través de la producció i mostra de treballs tant individuals com col·lectius. Esdevé un espai accessible per als públics i també pels artistes i creadors i un important instrument per a la intervenció cultural.

Descripció: Diferenciem dos tipus de servei en funció de les infraestructures de les que es disposi en cada centre: el que es desenvolupa en una Sala d'Exposicions i els que es desenvolupen en Espais Expositius. Un centre pot desenvolupar totes dues modalitats si disposa de dos espais diferenciats.

Sales d'Exposicions: Acollirà, de forma preferent, mostres de diferents disciplines artístiques que fomentin el suport als creadors i l'emergència de la ciutat a més d'afavorir l'intercanvi i la relació entre artistes.

D'acord amb el projecte del centre la sala d'exposicions haurà de comptar amb una comissió de selecció experta que escollirà els projectes més adients per a la programació de la sala.

El servei d'Exposicions també podrà produir mostres puntuals dirigides per comissaris independents.

Per desenvolupar aquesta modalitat el centre haurà de disposar d'un espai adequat, (entre 100 i 300m², i aproximadament 50 m lineals de paret) diferenciat de la resta i amb il·luminació dirigible adequada, com a dotacions mínimes.

Espais Expositius: Els espais expositius estan pensats per acollir mostres i treballs de caràcter principalment divulgatiu, i permet una programació més oberta a projectes amateurs, associatius etc. El centre sempre establirà uns mínims de qualitat quan a continguts, instal·lacions i infraestructures i dissenyarà uns protocols i criteris d'accés que seran públics.

5. SERVEI DE SEMINARIS, DEBATS I CONFERÈNCIES

Definició: És un servei que a partir de diferents formats estimula la difusió de diferents temes de l'actualitat social i cultural i que esdevé un instrument de divulgació del coneixement i del pensament contemporani i una estratègia d'escolta i contacte amb la ciutadania i les seves inquietuds.

Descripció: Les propostes es poden organitzar en format de cicles temàtics al voltant de temes socials, culturals, científics i d'actualitat o d'acord amb la singularitat o especialitat del centre si existeix.

6. SERVEIS DE CESSIÓ I LLOGUER D'ESP AIS

Definició: És un servei que posa a disposició dels grups, entitats, col·lectius, artistes, companyies i altres organitzacions i ciutadans alguns dels espais del centre cívic (sales d'actes, sales d'assaig, espais escènics, sales polivalents, sales de reunions, auditoris, etc) i els seus dispositius tècnics.

Descripció: L'organització del servei de cessió i lloguer d'espai ha de ser compatibilitzada amb la resta de programació del Centre Cívic i s'oferirà en els horaris d'obertura del centre.

Totes les cessions i lloguers estaran subjectes a pagament de preus públics aplicant les exempcions que marca el reglament. El servei no contempla la cessió fixa d'espais i per tant no pot esdevenir la seu social de cap grup o entitat.

El servei de cessió i lloguer d'espais desenvoluparà una normativa d'ús on es descriuran les condicions d'accés i les pautes de utilització, els preus i els altres requeriments que hauran de conèixer i acceptar els usuaris prèviament.

El servei de cessió i lloguer d'espais té diferents modalitats:

- Lloguer d'espais
- Cessió puntuals d'espais
- Cessió periòdica d'espais vinculada a un projecte d'interès social o cultural
- Conveni de residència temporal
- Cessió per a assaig

7. SERVEI DE SUPORT A GRUPS I ENTITATS

Definició: És un servei que ofereix a grups, entitats i col·lectius un suport a mida per al desenvolupament de projectes i iniciatives que siguin d'especial interès cultural i que sintonitzin amb les demandes i necessitats de la població, estimulant el treball conjunt i la cooperació entre els diferents agents.

Descripció: El servei pot donar suport tant a projectes que tinguin un interès de caràcter comunitari, de dinamització social i/o cultural o també a **projectes artístics més vinculats al suport a la creació**.

El suport inclou cessió o lloguer d'espais, assessorament tècnic, acompanyament en el procés de producció, etc.

8. SERVEI DE CICLES, FESTES I TRADICIONS

Definició: El servei inclou la programació cultural al voltant del calendari festiu tradicional i popular dinamitzant i col·laborant amb les iniciatives del territori com les festes majors de barri/Districte, Sant Jordi, la Castanyada... També inclou la programació d'activitats relacionades amb la celebració de diades singulars (Dia de la Música, Setmana de la Poesia, Dia de la Dansa, Sant Jordi)

Descripció: La producció de les activitats d'aquest servei solen ser coorganitzades amb el teixit associatiu o altres agents del territori o també, poden ser d'iniciativa exclusiva del centre.

9. SERVEI DE SUPORT A LA CREACIÓ

Definició: És el que dóna recolzament, base i oportunitat a projectes creatius d'especial interès pel territori i per la ciutat. Posa èmfasi en el procés d'investigació i fomenta prioritàriament els artistes i col·lectius emergents de la ciutat.

Aquest és un servei especial o singular, però no de caràcter obligatori, que forma part de la cartera de serveis de molts centres cívics i que contribueix poderosament al reconeixement i solidesa del projecte cultural de proximitat .

Descripció: Respon a projectes especialitzats o singulars del centre que poden ser d'arts visuals, escèniques o altres de contingut cultural o d'investigació. Implica, per a la seva realització, una dotació especial de recursos per part del centre cívic, recursos humans, econòmics, d'infraestructures, de material tècnic, de promoció i difusió, etc, i que són necessaris per aconseguir la qualitat òptima que exigeixen aquests projectes.

5. PLA FUNCIONAL DELS CENTRES CÍVICS

Amb un catàleg de serveis acordat, aquesta proposta de *Model de programa funcional i descripció dels espais dels centres cívics municipals* volia ajudar a definir els usos i els espais d'aquests equipaments i oferir recomanacions clau a l'hora de planificar la construcció, rehabilitació o ampliació d'un centre cívic.

Adreçat principalment a arquitectes, tècnics i gestors municipals, és sobretot una guia orientativa a l'hora d'elaborar el pla d'usos de futurs equipaments de la xarxa de centres cívics de Barcelona o dels que calgui remodelar.

Els primers edificis es remeten als inicis de la democràcia i molts són immobles històrics, emblemàtics i situats en espais estratègics i de centralitat en el territori on estan ubicats: antigues residències d'estiu, fàbriques de principis de segle, antigues cotxeres, etc., edificis en què la preservació i la revalorització patrimonial han estat tan importants com la modernització i l'obertura a la ciutadania.

A més, han estat tradicionalment espais canviants i polivalents, capaços d'adaptar-se a les transformacions i a les noves necessitats i demandes pròpies d'una societat tan canviant com la contemporània.

En primer lloc, s'enumeren les característiques generals pròpies d'aquests tipus d'equipaments; a continuació, es defineix l'organització de les diferents àrees o espais de l'edifici a partir dels diferents serveis que ofereix; i, finalment, es descriuen amb més o menys detall les especificacions tècniques, d'instal·lacions i d'equipament que haurà de tenir cadascuna d'aquestes àrees o espais.

Aquest apartat va ser treballat en consens amb tècnics dels departaments de Serveis a les Persones dels districtes i amb tècnics de la Direcció de Cultura de Proximitat de l'Institut de Cultura de Barcelona. També fou validat per la Taula de Gerents de l'Ajuntament i la Taula de Corresponsabilitat de Directors de Serveis a les Persones i el Territori dels diferents Districtes de la ciutat.

1. Característiques generals dels equipaments

Els edificis que acullen centres cívics, tant si són d'obra nova, de rehabilitació o d'adequació de centres ja existents, han de reunir de manera general les característiques següents: **representativitat i visibilitat, accessibilitat, connectivitat i noves tecnologies, funcionalitat i flexibilitat, coherència ecològica, confortabilitat i seguretat.**

1.1. Representativitat i visibilitat

Cal que l'aparença externa de l'edifici transmeti una certa personalitat que el distingeixi entre el conjunt del teixit urbà en què es trobi ubicat. Així mateix, cal que tingui algun element diferenciador a la façana que el faci visible i que l'identifiqui fàcilment.

A l'interior de l'edifici, convé donar un èmfasi especial al projecte d'interiorisme i mobiliari, com també al disseny de la senyalística, ja que potencien l'arquitectura i la singularitat de cada equipament i la seva funció cultural.

1.2. Accessibilitat

L'accessibilitat fa referència tant a la condició d'espai de fàcil circulació i adaptabilitat com a la voluntat de ser un espai obert, ampli i atractiu. Cal que el centre sigui accessible per garantir, d'una banda, que es compleixi la normativa vigent en matèria d'accessibilitat i, de l'altra, que és atractiu a tot tipus d'usuaris pel que fa al seu ús. Començant per l'accés principal i en tots els espais interiors, convé que sigui un espai integrador, obert i diàfan.

Per tant, és important que el disseny dels espais de comunicació i relació interiors garanteixi la mobilitat i la circulació horitzontal i vertical per tot l'edifici, tant al públic com als treballadors del centre. Es tractarà d'espais amplis i acollidors i, en la mesura del possible, amb ventilació i il·luminació naturals.

Quant a accessibilitat, també caldrà considerar aspectes com la connexió a la xarxa de transports públics i l'estacionament del transport privat (sobretot per a bicicletes, cadiretes, cadires de rodes i vehicles elèctrics) i dels vehicles de càrrega, transport, manteniment i emergències.

En darrer lloc, i pel que fa a l'espai exterior, es tindrà en compte que hi hagi un itinerari accessible des de la via pública fins al centre.

1.3. Connectivitat i noves tecnologies¹

Connectivitat

Per poder gaudir d'una connectivitat a Internet en condicions òptimes, convé que els centres cívics estiguin connectats a la fibra òptica municipal, així com que ofereixin cobertura Wi-Fi o per cable a tot el recinte.

- Wi-Fi ciutadà: Tots els centres cívics haurien de gaudir del servei de Wi-Fi ciutadà als espais de recepció, espais socials i bar.
- Telefonía IP: Segons el cas, el centre estarà dotat de VoIP (veu sobre IP) o de telefonía convencional via línies directes o centraleta, tot i que per a obra nova s'aconsella dotar-lo de VoIP.

Amb aquestes mesures, la connectivitat dels centres cívics serà suficient per dur a terme de manera òptima les activitats que organitza.

Equipament informàtic

La presència de la xarxa i dels equipaments informàtics municipals pot ser compatible amb altres xarxes i equipaments informàtics propis de cada centre i mantinguts pel mateix centre.

¹ NOTA: Consulteu el desenvolupament d'aquest apartat a l'annex 4

Comunicació dinàmica

L'objectiu és que el mateix edifici transmeti comunicabilitat i s'expliqui per ell mateix, tant cap a l'exterior com cap als espais interiors (explicitar les activitats que organitza, informació sobre les sales, etc.). A aquest efecte, els centres cívics tindran en compte:

- L'equipament: és necessari que cada centre disposi com a mínim d'un equipament informàtic per a la comunicació dinàmica (PC + punt de xarxa + programari proveït per l'ICUB per a la gestió remota dels continguts) connectat a una pantalla de gran format o a un projector.
- El finançament de les instal·lacions i dels equipaments de telecomunicacions: l'apartat informàtic s'inclourà dins de l'enginyeria del projecte d'obra nova. Caldrà preveure, doncs, els costos d'enginyeria, els estudis necessaris i l'aspecte informàtic de l'obra i els elements de telecomunicacions –switchs, hubs, panells, fibra òptica, armaris, aparells de telefonia IP, punts d'accés (APs), etc.– en el pressupost general de l'obra. És a dir, el finançament de les instal·lacions i dels equipaments de telecomunicacions haurà d'estar inclòs dins del pressupost global del projecte.

1.4. Funcionalitat i flexibilitat

La funcionalitat i la flexibilitat són dos paràmetres bàsics per a la concepció dels espais de l'equipament. El disseny de les distribucions interiors afavoreix la funcionalitat i la claredat de circulacions. Al mateix temps, convé que els espais siguin prou flexibles per adaptar-se a diferents usos en una mateixa jornada, i que tinguin capacitat de transformació per a les noves necessitats i demandes que van apareixent amb el pas del temps.

Per aquesta raó, la polivalència dels espais fa recomanable, d'una manera especial, la previsió de magatzems a cada planta, com també la d'armaris integrats als tallers i a les sales, perquè s'hi pugui guardar i emmagatzemar el material d'ús propi de les activitats que es desenvolupen oferint un aspecte net, còmode i espaiós i de lliure accés per a tothom.

Segons els casos i el programa social i cultural que es desenvolupi al centre, es valorarà si és útil preveure que algunes àrees de l'equipament siguin accessibles fora de l'horari habitual, tot i que l'accés general estigui tancat –bé sigui practicant un accés independent o a través de l'accés principal, però amb la possibilitat de tancar l'accés a totes les altres àrees–.

La intensa activitat que es desenvolupa en aquests equipaments requereix, per al manteniment de la qualitat dels serveis, unes tasques de neteja i conservació freqüents i contínues. Per consegüent, la concepció de les instal·lacions tècniques i la del mateix edifici hauran de facilitar l'accés i l'execució còmoda i segura d'aquests treballs.

1.5. Coherència ecològica

En el cas d'edificis d'obra nova o en què calgui fer una rehabilitació important, es tindran en compte criteris d'eficiència energètica que vagin més enllà de l'estricta compliment de la normativa i que assegurin el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic, d'acord amb els recursos disponibles.

El document *Guia bàsica d'eficiència energètica en edificis municipals*, editat per l'Ajuntament de Barcelona el novembre del 2011, es pot prendre com a referència, en recollir aquestes mesures complementàries.

A títol d'exemple, el disseny arquitectònic i dels sistemes d'instal·lacions (climatització, il·luminació, etc.) haurà de servir per optimitzar l'estalvi energètic. Així, es podrà valorar l'opció d'aprofitar la pell de l'edifici per crear instal·lacions productores d'energia que contribueixin a una menor dependència de fonts externes.

L'objectiu és que, en els casos en què els recursos ho permetin, es pugui arribar a una certificació energètica B, segons la normativa vigent, als nous equipaments que es projectin. En els casos de remodelacions o ampliacions de centres ja existents, caldrà fer una auditoria energètica i de confort bioclimàtic a partir de la qual establir un pla d'actuació de correccions per millorar la funcionalitat i l'estalvi de recursos i, fins i tot, per arribar a assolir aquesta certificació.

Finalment, convé fer una aposta clara pel reciclatge tant de materials com de mobiliari en l'interiorisme.

1.6. Confortabilitat i seguretat

És important que els espais interiors, sobretot accessos i espais intermedis, proporcionin sensació de comoditat i siguin llocs de trobada i relació, per la qual cosa cal parar atenció tant als paràmetres de temperatura i comoditat ambiental com a la qualitat estètica del disseny.

Sostres i parets han de tenir un bon nivell d'aïllament acústic per tal de no contaminar altres àrees del centre. D'aquesta manera, s'optimitza la utilització dels espais i la seva polivalència.

Pel que fa a la seguretat amb relació a l'ús, cal tenir en compte criteris que la reforcin i que vagin més enllà de l'estricta compliment de la normativa, ja que el perfil dels usuaris és molt divers. A tall d'exemple, les finestres exteriors que siguin accessibles al públic haurien de disposar de mecanismes controlats pel personal gestor del centre per tal d'evitar possibles accidents i robatoris.

Quant a la seguretat amb relació a la intrusió, convé extremar precaucions atesa la diversitat d'usos i horaris dels centres. L'equipament hauria de tenir, com a mínim, sistemes de detecció als diferents espais i càmeres de seguretat a l'entrada. Igualment, és necessari que l'edifici disposi d'un sistema d'alarma, sectoritzat quan hi hagi més d'una entrada (de manera que es pugui desactivar per zones).

La instal·lació de mecanismes d'accés a l'equipament amb targetes programades per tal que es pugui entrar a les àrees independents en horaris fora d'obertura, i la d'elements de seguretat, tipus reixa, que afermin la inexpugnabilitat de l'accés (sobretot quan sigui un tancament de vidre), reforcen la seguretat. A l'interior de l'edifici, és important que tots els espais es puguin tancar amb clau quan no s'utilitzin i que les portes dels magatzems de material tècnic siguin de seguretat.

2. Organització funcional dels edificis

En aquest punt, definirem les àrees i espais dels centres cívics encarregades de cada funció, la seva organització dins de l'edifici i les superfícies mínimes necessàries per oferir-hi un servei òptim.

2.1. Definició d'àrees i espais

En un centre cívic, podem distingir dues categories d'àrees:

- Àrees bàsiques: són les destinades a desenvolupar el catàleg de serveis i programes mínims acordats.
- Àrees complementàries: són aquelles que es poden anar afegint en funció del projecte cultural específic de cada centre i de les seves necessitats.

Cadascuna d'aquestes àrees es desglossa en diferents espais físics, que es classificaran i detallaran en el punt 6.2.3.

Les àrees considerades bàsiques per definir l'estructura funcional d'un centre cívic són:

- Recepció i informació
- Sala d'actes polivalent
- Sala d'exposicions
- Espai social
- Tallers bàsics (expressió corporal, arts plàstiques, taller polivalent)
- Espai de treball de l'equip gestor
- Sala de reunions, aula
- Locals tècnics i magatzem general

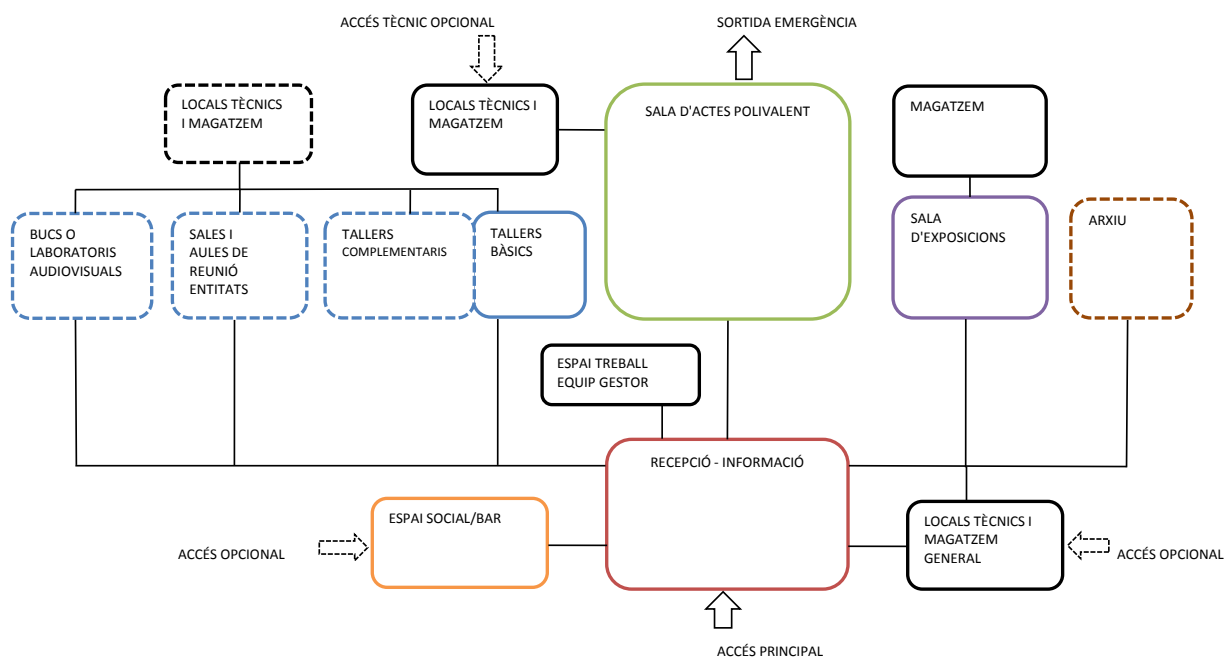
Pel que fa a les àrees que es consideren complementàries, segons la singularitat o el projecte que tingui el centre, són:

- Tallers complementaris (informàtica i cultura digital, cuina, construcció de dispositius i petites reparacions artesanals)
- Aules i sales de reunió per a entitats (mínim 6 persones i màxim 20)
- Bucs o laboratoris audiovisuals
- Espai exterior annex (pati, coberta, jardí)

2.2. Organigrama funcional

Les àrees definides en el punt anterior s'organitzen dins de l'edifici de manera que el vestíbul de recepció condueixi a cadascuna de les altres àrees. D'altra banda, la sala d'actes polivalent i la sala d'exposicions són les àrees que disposen d'una comunicació més directa i visible.

L'organigrama funcional següent mostra les relacions de proximitat i els eixos de circulació que hi ha entre les àrees i els seus accessos:

En el moment de fer el projecte d'un centre cívic, caldrà adaptar les àrees a la geometria del solar (en el cas d'una obra nova) o al volum existent i a les seves variacions possibles (si es tracta d'una rehabilitació o adequació), cosa que pot donar lloc a distribucions diverses.

2.3. Quadre de superfícies

A continuació es desglossen les àrees en diferents espais. Els espais corresponen a recintes amb una superfície concreta, que en el cas del quadre de superfícies següent s'ha considerat mínima per poder-hi desenvolupar l'activitat a la qual està destinat. La suma de totes les superfícies dona la superfície mínima orientativa que hauria de tenir el centre cívic.

Les superfícies dels espais complementaris s'adaptaran a la singularitat del projecte del centre i a la previsió d'aforament i d'ocupació.

Àrees bàsiques

ESPAIS	Sup. útil de l'espai (m²)	Sup. útil total (m²)
1. RECEPCIÓ I INFORMACIÓ		125,00
1.1. Vestíbul de recepció	45,00	
1.2. Taulell de recepció	10,00	
1.3. Zona d'espera	15,00	
1.4. Magatzem annex	10,00	
1.5. Serveis sanitaris públics repartits	45,00	
2. SALA D'ACTES POLIVALENT		428,00
2.1. Sala d'actes amb escenari integrat	250,00	
2.2. Control tècnic - dimmers	28,00	
2.3. Magatzem tècnic	12,00	
2.4. Camerinos amb dutxa i serveis	58,00	
2.5. Magatzem sala	80,00	
3. SALA D'EXPOSICIONS		120,00
3.1. Sala d'exposicions	100,00	
3.2. Magatzem de la sala d'exposicions	20,00	
4. ESPAI SOCIAL		80,00
4.1. Espai social	70,00	
4.2. Magatzem	10,00	
5. TALLERS BÀSICS		300,00
5.1. Taller d'activitats físiques i expressió	100,00	
5.2. Taller de manualitats i arts plàstiques	60,00	
5.3. Taller polivalent* (divisible en dos espais)	100,00	
5.4. Vestidors i lavabos	20,00	
5.5. Magatzem annex	20,00	
6. ESPAI DE TREBALL DE L'EQUIP GESTOR		52,00
6.1. Despatx de gestió	24,00	
6.2. Sala de reunions	18,00	
6.3. Magatzem i arxiu	10,00	
7. SALA DE REUNIONS I AULA		30,00
8. LOCALS TÈCNICS I MAGATZEM GENERAL		132,00
8.1. Magatzem general	60,00	
8.2. Local/s de neteja	12,00	
8.3. Espais tècnics i d'instal·lacions	60,00	
SUPERFÍCIE ÚTIL TOTAL ÀREES BÀSIQUES		1.267,00
SUPERFÍCIE CONSTRUÏDA ESTIMADA ÀREES BÀSIQUES		1.491,00

Àrees complementàries

ESPAIS	Sup. útil de l'espai (m²)	Sup. útil total (m²)
A. TALLERS COMPLEMENTARIS		220,00
A.1. Taller d'informàtica i de cultura digital	60,00	
A.2. Taller de cuina	70,00	
A.3. Taller de reparacions i de manteniment	70,00	
A.4. Magatzem adjacent	20,00	
B. AULES I SALES DE REUNIÓ PER A ENTITATS		200,00
B.1. Sala petita	30,00	
B.2. Sala mitjana	60,00	
B.3. Sala gran	90,00	
B.4. Magatzem adjacent a les sales	20,00	
C. BUCS O LABORATORIS AUDIOVISUALS		163,00
C.1. Buc petit	18,00	
C.2. Buc mitjà	45,00	
C.3. Buc gran	80,00	
C.4. Magatzem adjacent als bucs	20,00	
D. ESPAI EXTERIOR ANNEX		

NOTA: La suma total de superfícies útils i construïdes de les àrees complementàries depèn del nombre d'unitats dels espais en cada cas.

6. MODALITATS DE GESTIÓ DELS CENTRES CÍVICS

Amb caràcter general, des d'un punt de vista jurídic, hi ha tres models de gestió d'un centre cívic: 1) el model de gestió directa per l'Administració, 2) el contracte de gestió de serveis públics en la modalitat de concessió –integral o parcial–, així com la gestió mitjançant contracte administratiu especial i la gestió mitjançant contracte de serveis. Finalment, 3) la modalitat de gestió cívica en el cas que la gestió es dugui a terme per part d'una associació sense ànim de lucre.

1. Gestió directa per l'Administració

La base jurídica d'aquest model de gestió es troba a l'article 45 de la Carta Municipal de Barcelona. La prestació del servei es fa directament per l'administració. En la realitat, la gestió directa comporta que part dels serveis necessaris per al funcionament del centre cívic estiguin externalitzats, és a dir, que siguin adjudicats a empreses per mitjà de contractes de serveis o de subministres, com són la neteja, el manteniment de l'edifici, el lloguer de fotocopiadores o els subministraments energètics.

Malgrat aquesta fórmula de gestió, però, no es contractarà externament, a través d'un contracte de serveis, al personal de direcció ja que a més de desvirtuar el model, pot entrar en conflicte amb la legislació laboral. Finalment, es pot arribar a externalitzar la gestió dels ingressos, que no l'ingrés que s'ingressa en el compte municipal de cada districte. Amb aquesta fórmula de gestió els ingressos públics derivats de cursos i tallers, lloguers d'espais i activitats són comptabilitzats i ingressats a la caixa de l'Ajuntament.

2. Contracte de gestió de serveis públics

Dins del model de gestió de serveis públics en la modalitat de concessió cal considerar dues opcions, la gestió integral i la gestió parcial, que registren algunes diferències en les seves condicions. Tot seguit es detallen les característiques comunes i les específiques de cada model.

2.1. Gestió Integral amb contracte de gestió de serveis públics en la modalitat de concessió

Implica la licitació del contracte amb l'aprovació d'uns plecs de clàusules particulars i tècniques i l'adjudicació en funció dels criteris establerts als esmentats plecs. La gestió del servei és a risc i ventura de l'empresari.

2.1.1. Requisit de l'explotació

La base jurídica d'aquest model de gestió es troba en la legislació de règim local i en el Text refós de la Llei de contractes del sector públic (TRLCSF), aprovat per Reial decret legislatiu 3/200, de 14 de novembre. Quant a la fórmula més habitual d'adjudicació, és la concessió a través d'un procediment obert. En aquest model, l'activitat del centre cívic es finança en part a través dels ingressos (preus públics aprovats per l'Ajuntament) que genera el lloguer de sales, cursos, etc. Normalment, el dèficit d'explotació és cobert per l'Ajuntament per mitjà d'una subvenció.

Per tal que el contracte pugui ser qualificat com de gestió de serveis públics és imprescindible que el servei sigui "susceptible d'explotació" per part dels particulars (article 275 TRLCSF).

Tot i que tal i com s'enumerava, el Reglament d'Obres, Activitats i Serveis dels ens Locals, aprovat pel Decret de la Generalitat 179/1995, preveu, com a forma de retribució total o parcial del concessionari / gestor, l'atorgament d'una subvenció, que en cap cas podrà revestir "la forma de garantia de rendiment mínim, ni qualsevol altra modalitat susceptible d'estimular l'increment de les despeses d'explotació i, en general, una gestió econòmica deficient per part del concessionari i el trasllat del seu resultat a l'entitat concedent".

2.1.2 Requisits jurídics i de procediment

- **Estudi de viabilitat.** Per tal que el licitador pugui presentar-se coneixent les possibilitats d'exploració del servei, és imprescindible que l'Ajuntament prèviament faci un estudi de viabilitat de l'exploració del servei, que comporti no només un estudi de costos sinó també un estudi de les expectatives d'usos del servei. Aquest estudi es publicarà i es posarà a disposició dels licitadors juntament amb el plec de prescripcions tècniques i de clàusules administratives particulars. De fet, l'estudi de viabilitat forma part del plec de prescripcions tècniques.
- **Tarifes o preus públics i cànon.** En els plecs s'estableixen els preus públics màxims que el contractista podrà cobrar. En cas que l'exploració del servei comporti benefici, es pot establir també que el concessionari aboni un cànon a l'Ajuntament.
- **Procediment de licitació.** L'actual contracte de gestió de serveis públics no està subjecte a regulació harmonitzada i, per tant, no requereix en cap cas la publicitat al Diari Oficial de la Unió Europea. Els contractes de gestió de serveis públics es poden licitar per procediment negociat sense publicitat quan les despeses d'inversió "de primer establiment" siguin iguals o superiors a 100.000€ i quan la durada del contracte sigui inferior a 5 anys. El contracte de concessió de serveis –quan es transposi la directiva– es considerarà harmonitzat (amb publicitat comunitària) quan el seu valor, entès com el "volum de negocis total de l'empresa concessionària generats durant la durada del contracte, exclòs l'IVA, estimat pel poder adjudicador en contrapartida de les obres i serveis objecte de la concessió", sigui igual o superior a 5.186.000 €.

2.2. Gestió mitjançant contracte de serveis

Marc normatiu

Els contractes de serveis es defineixen a la llei de contractes, com els que tenen per objecte prestacions de fer consistents en el desenvolupament d'una activitat o dirigides a l'obtenció d'un resultat, que no sigui una obra o un subministrament.

El pagament del preu en el contracte de serveis es produeix un cop presentada la factura corresponent, sempre que l'Administració certifiqui la conformitat en l'execució de la prestació.

En els contractes de serveis, per tant, el preu no depèn de l'ús del servei, ni de les possibilitats d'exploració econòmica. Això comporta, per tant, que no es pugui abonar una part del preu a través de les tarifes o preus públics que paguen els usuaris.

2.2.1 Característiques

- En el contracte de serveis el contractista haurà de prestar el servei en els termes i condicions que s'estableixin en el plec, amb poca autonomia de gestió. L'organització del servei correspon a l'Ajuntament.
- Si es gestiona l'equipament mitjançant el contracte de serveis es pot fer un sol contracte per a tota la gestió – l'obertura de l'equipament, l'organització d'activitats, la gestió de l'ingrés dels preus públics, i els serveis de neteja, manteniment etc., o bé es pot optar per licitar diversos contractes per a cadascuna de les prestacions esmentades.
- El contracte de serveis no requereix cap tipus de regulació prèvia, ni d'estudi de viabilitat econòmica, ni de costos d'exploració, ja que no es té en compte la rendibilitat del servei.

2.2.2 Requisits jurídics i de procediment

- **Plec de prescripcions tècniques.** El plec de prescripcions tècniques haurà de ser concret i detallat en les obligacions del contractista d'execució del contracte.
- **Preu.** El preu haurà d'establir-se a tant alçat per la totalitat de l'objecte i durada del contracte, s'abonarà contra factura conformada i el pagament es podrà dividir en mensualitats. Per descomptat, el preu inclou l'IVA i la resta d'impostos i taxes, que van a càrrec del contractista.
- **Solvència i Classificació empresarial.** En els contractes d'import igual o superior a 200.000 €, el contractista haurà d'estar classificat en els contractes de serveis.
- **Procediment de licitació.** Els contractes de serveis s'han d'adjudicar per procediment obert o restringit quan el valor estimat sigui igual o superior a 100.000 €, s'han de publicar al Diari Oficial de la Comunitat Europea quan el valor estimat sigui igual o superior a 207.000 €, i es poden adjudicar per procediment negociat sense publicitat quan el valor estimat sigui inferior a 60.000 €.
- **Termini.** El termini màxim dels contractes de serveis és de quatre anys més dos de pròrroga.

2.2.3 Gestió integral o parcial amb contracte de serveis

- El contractista té menys marge de gestió i organització pròpia. L'Ajuntament delimita el projecte i detalla el contingut del servei a prestar.
- El servei pot ser la gestió integral de l'equipament o la prestació d'un o més serveis (gestió dels usos i control d'accessos, per exemple).
- El pagament es fa contra presentació de factura i per servei prestat, amb un preu tancat.
- El contractista no pot cobrar els preus públics, però pot gestionar-ne l'ingrés.
- Les despeses de subministraments les assumeix l'Ajuntament.
- En principi el contractista no està obligat a pagar l'IBI, si bé cal estudiar les repercussions jurídiques de l'ús de les instal·lacions (en funció del model que s'acabi definint caldrà veure si opera la repercussió de l'IBI via art.63.2 TRLHL).

2.3. Gestió integral o parcial del servei amb contracte administratiu especial

Aquest supòsit es dóna quan les característiques del servei no encaixen en cap altre tipus de contracte típic (obres, serveis i subministraments), justificada per les particularitats del servei que es vol prestar. Es regula pels seus plecs i s'ha de convocar licitació.

Els contractes administratius especials no tenen una definició o especificació concreta, sino que són aquells contractes de l'Administració que no poden classificar-se en cap de les tipificacions contractuals que estableix la Llei.

La regulació d'aquests contractes, per tant, és la que s'estableixi en els corresponents plecs de clàusules administratives particulars, tenint en compte que en cap cas es podrà contradir el que estableix la Llei de contractes.

Característiques

- Per poder gestionar un equipament mitjançant un contracte administratiu especial caldrà justificar que la naturalesa de les prestacions no s'ajusta a cap de les tipologies dels contractes regulats.
- El contracte administratiu especial podria combinar un sistema de pagament que permetés que part de la facturació fos mitjançant els preus abonats pels usuaris.

2.3.1 Requisits jurídics i de procediment

El contracte administratiu especial s'ha de licitar d'acord amb el que estableix la legislació de contractes, i per tant, caldrà respectar els límits que s'estableixen per al contracte de serveis per l'utilització dels procediments obert o negociat. En principi, un contracte administratiu especial no estaria subjecte a regulació harmonitzada i per tant no hauria de publicar-se al Diari Oficial de la Unió Europea.

2.3.2 Model

Comparteix amb el contracte de serveis les següents característiques:

- El contractista té menys marge de gestió i organització pròpia. L'Ajuntament delimita el projecte i detalla el contingut del servei a prestar.
- El servei pot ser la gestió integral de l'equipament o la prestació d'un o més serveis (gestió dels usos i control d'accessos, p.ex)
- El contractista no pot cobrar els preus públics, però pot gestionar-ne la tramitació.
- Les despeses de subministraments les assumeix l'Ajuntament.
- En principi el contractista no està obligat a pagar l'IBI, si bé cal estudiar les repercussions jurídiques de l'ús de les instal·lacions (en funció del model que s'acabi definint caldrà veure si opera la repercussió de l'IBI via art.63.2 TRLHL).

Es diferencia respecte del contracte de serveis en què el contractista pot gestionar pel seu compte un servei de bar i la publicitat interior de la instal·lació i ingressar els rendiments que generin. Els licitadors, en la seva oferta, hauran de calcular aquests ingressos i computar-los a efectes de millora d'oferta.

3. Participació ciutadana amb gestió cívica

La gestió cívica és un instrument de participació ciutadana pel qual s'atribueix a una entitat sense ànim de lucre la gestió d'activitats, equipaments i serveis municipals, susceptibles de gestió indirecta. La gestió cívica té entre els seus objectius principals el foment de la participació de la ciutadania i/o associacions en iniciatives d'interès públic, entre elles el propi objecte de gestió.

Aquesta fórmula està recollida a l'article 44 de la Carta Municipal i a l'article 12 de les Normes de Participació ciutadana i en el model de bases de la gestió cívica d'equipaments per a activitats i serveis municipals de l'ajuntament de Barcelona (procediment de concurrència pública) 2015.

L'adjudicació pot fer-se mitjançant concurrència pública o mitjançant adjudicació directa:

3.1. Concurrència pública

Un cop emès l'informe justificatiu i segons les Bases aprovades, s'iniciarà el procediment per a la determinació de l'entitat a qui s'adjudicarà la gestió cívica.

Per tal de garantir la lliure concurrència de totes aquelles entitats que estiguin interessades, la convocatòria es publicarà en el Butlletí Oficial de la Província i altres mitjans de difusió municipal, obrint un període per tal que les entitats presentin les seves propostes acompanyades de la documentació que acrediti la seva idoneïtat conforme als requisits prèviament fixats per les Bases de la convocatòria. Finalitzat el període d'informació pública, una Comissió constituïda conforme s'hagi fixat a les Bases decidirà de forma motivada i seguin els criteris prèviament fixats a les Bases, l'entitat amb la qual es formalitzarà l'acord de gestió cívica.

3.2. Adjudicació directa

En aquells casos en que per raó de la naturalesa del projecte o de l'equipament a gestionar la gestió cívica només es pugui encarregar a una entitat, aquesta circumstància s'haurà de posar de manifest en l'informe del projecte referit a l'apartat primer. En aquests casos no serà necessària la publicitat de la convocatòria, sense perjudici que l'òrgan competent per resoldre el procediment hagi de motivar la decisió de formalitzar la gestió cívica amb l'entitat proposada per l'informe previ.

La determinació dels supòsits d'adjudicació directa en què no cal promoure la concurrència té, evidentment, un caràcter casuístic, la qual cosa impedeix una total objectivació prèvia. Són supòsits d'adjudicació directa els següents:

- Quan després d'haver-se fet una convocatòria pública no s'hagi presentat cap entitat o les entitats presentades no hagin presentat un projecte de gestió adequat a les finalitats prèviament definides per l'Ajuntament.
- Quan per raons de caràcter tècnic o social només es pugui formular l'encàrrec de gestió a una sola entitat. En concret, aquesta circumstància es produirà, per exemple, quan només una única entitat tingui un objecte social que s'adeqüi a les finalitats que motiven i justifiquen la gestió cívica d'un concret equipament.

3.3. Formalització de la gestió cívica

La gestió cívica es formalitza mitjançant un conveni de col·laboració aprovat per l'òrgan municipal competent, que incorpora les Bases esmentades. El contingut d'aquestes Bases inclourà, entre d'altres, el següents aspectes: prohibició de cedir o transmetre la condició de gestor cívica, durada, manteniment i conservació –en el seu cas– de les instal·lacions o immobles municipals, indicadors i control de gestió, règim econòmic, designació dels canals de participació, règim de gestió de les instal·lacions auxiliars o complementàries (per exemple, bar-cafeteria), causes d'extinció, etc.

En el cas dels centres cívics gestionats mitjançant la modalitat de gestió cívica es proposa que el conveni a signar amb l'entitat gestora es fonamenti en un programa d'activitats a desenvolupar seguint la mateixa estructura i guió establert pel Catàleg de Serveis que ofereix un centre cívica (serveis d'informació, de cursos i tallers, d'actuacions i espectacles, d'exposicions, de seminaris, debats i conferències, de suport a grups i entitats i ciutadans participatius, de promoció de la participació ciutadana en la gestió i desenvolupament de les activitats del centre, de cicles, festes i tradicions, de cessió i lloguer d'espais). Aquesta estructura es definirà en funció del projecte cultural de centre que es vulgui desenvolupar i dels programes singulars que es promoguin.

CENTRES CÍVICS DE BARCELONA I MODALITATS DE GESTIÓ

En el següent quadre apareix el llistat d'equipaments de centres cívics en funció de la modalitat de gestió i el període actualitzats a data de juny de 2015

4/06/2015 (actualització)	CENTRE CÍVIC	MODEL DE GESTIÓ	ENTITAT GESTORA
CIUTAT VELLA	CC. BARCELONETA	Concessió	PROGRESS, SL
	CC DRASSANES	Concessió	PROGRESS, SL
	CC PATI LLIMONA	Concessió	TRANSIT PROJECTES, SL
	CC CONVENT DE SANT AGUSTÍ	Concessió	TRANSIT PROJECTES, SL
EIXAMPLE	CC CASA GOLFERICHS	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC SAGRADA FAMÍLIA	Concessió	ENCIS, SCCL
	CC CASA ELIZALDE	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC ATENEU FORT PIENC	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC COTXERES BORRELL	Concessió	TRANSIT PROJECTES, SL
	CC URGELL	Concessió	LUDIC 3, SCCL
SANTS MONTJUÏC	CC LA CADENA	Conveni gestió cívica	UNIÓ D'ENTITATS DE LA MARINA
	CC EL SORTIDOR	Conveni gestió cívica i Contracte Prestació de Serveis	COORDINADORA D'ENTITATS DEL POBLE SEC + Calaix de Cultura S.L.
	CC FONT DE LA GUATLLA	Conveni gestió cívica	ASSOCIACIÓ DE VEINS FONT DE LA GUATLLA MAGÒRIA
	CC COTXERES SANTS	Cogestió: Gestió Directa i Conveni de Gestió Cívica	SECRETARIAT D'ENTITATS SANTS-HOSTAFRANC-S LA BORDETA
	CC CASINET HOSTAFRANC	Cogestió: Gestió Directa i Conveni de Gestió Cívica	SECRETARIAT D'ENTITATS SANTS-HOSTAFRANC-S LA BORDETA
	CC CASA DEL RELLOTGE + SALA PEPITA CASANELLAS	Concessió	TRANSIT PROJECTES, SL
	CC ALBAREDA	Gestió directa i contracte de prestació de serveis	Calaix de Cultura S.L.
	CC CAN DEU	Concessió	CLUB LLEURESPORT
LES CORTS	CC JOAN OLIVER PERE QUART	Concessió	CLUB LLEURESPORT
	CC RIERA BLANCA	Concessió	CLUB LLEURESPORT
	CC LES CORTS	Concessió	PROGRESS, SL
	CC DE SARRIÀ	Concessió	QSL Serveis Culturals, SL
SARRIÀ- ST GERVASI	CC L'ELÈCTRIC	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC VALLVIDRERA - VÁZQUEZ MONTALBÁN	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC CASA SAGNIER	Concessió	TRÀNSIT PROJECTES, SL
	CC PERE PRUNA	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC VIL·LA FLORIDA	Concessió	QSL Serveis Culturals, SL
	CC CAN CASTELLÓ	Concessió	Fundació Pere Tarrés
	CASA ORLANDAI	Conveni Gestió cívica	Associació Cultural Casa Orlandai
	CC EL COLL	Concessió	LÚDIC 3, SL
GRÀCIA	CC LA SEDETA	Gestió directa i Concessió per explotació Activitats de Tallers	LUDIC 3, SCCL
	CC EL CARMEL	Concessió	QSL Serveis Culturals, SL
HORTA	CC CASA GROGA	Concessió	QSL Serveis Culturals, SL
	CC EL GUINARDÓ	Concessió	PROGRESS, SL
	CC MATAS I RAMIS	Gestió directa i contracte de prestació de serveis	Dinamització: PROGRESS, SL
	CC TEIXONERA	Contracte Prestació Serveis	QSL Serveis Culturals, SL
	CC ZONA NORD	Concessió	TRANSIT PROJECTES, SL
NOU BARRIS	CC CAN VERDAGUER	Concessió	LLEURESPORT
	CC TORRE LLOBETA	Concessió	GLOBAL IDEA, SI
	CC. CAN BASTÉ	Conveni Gestió cívica	Associació TASC (TURÓ ACCIÓ SÒCIO CULTURAL)
	CC LA BARRACA	Concessió	CLUB LLEURESPORT
SANT ANDREU	CC SANT ANDREU	Gestió directa i contracte de prestació de serveis per a la dinamització	Servei Dinamització: ENCÍS
	CC BON PASTOR	Concessió	LUDIC 3, SCCL
	CC BARO DE VIVER	Concessió	LA PUÇA
	CC TRINITAT VELLA	Concessió	LA PUÇA
	CC NAVAS	Concessió	CLUB LLEURESPORT
	CC BESÒS	Concessió	TASCA SERVEIS D'ANIMACIÓ, S.L.
SANT MARTÍ	CC PARC SANDARU	Concessió	Fundació Pere Tarrés
	CC SANT MARTÍ DE PROPENÇALS	Gestió directa i contracte de prestació de serveis	Dinamització TRANSIT PROJECTES SL
	CC CAN FELIPA	Gestió directa i contracte de prestació de serveis	Dinamització PROGRESS, SL
	LA FARINERA	Conveni gestió cívica	Federació Entitats Clot Camps de l'Arpa

7. ELS PREUS PÚBLICS QUE S'APLIQUEN ALS CENTRES CÍVICS

Un altre dels grups de treball que es va conformar va ser aquell que havia d'establir una política de Preus i Tarifes per als centres cívics unificada i coordinada des d'una lògica de ciutat però respectuosa amb la diversitat dels diferents barris i territoris. Hi van participar tècnics de la Direcció de Projectes d'Ordenances fiscals i altres ingressos i la Direcció de Serveis de Gestió de Costos i Avaluació de l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació. Així mateix, van participar en l'estudi el conjunt de Directors/es i tècnics de les Direccions de Serveis Generals i de Serveis a les Persones i el Territori dels Districtes.

Abans d'emprendre aquest treball, als centres cívics de la ciutat hi apareixien més de 70 preus diferents per a les activitats de cursos i tallers. Més de 25 preus per a activitats de difusió cultural, i més de 50 preus per a les cessions d'espais. En total, poc més de 125 tarifes diferents.

Amb aquesta nova proposta es plantejava una simplificació dels preus per als diferents serveis dels centres que pretenia combinar harmonització i agrupació, lectura unificada i respecte a la diversitat dels territoris i poblacions de la ciutat. Es tractava de conjugar perspectiva de ciutat amb la realitat i idiosincràsia de cada barri, de pensar en el conjunt i, alhora, donar flexibilitat perquè cadascun dels districtes i centres poguessin acomodar-se, en un marc de criteris comuns, a la proposta de preus més addient.

L'elaboració d'un estudi d'anàlisi de costos dels serveis oferts des dels centres cívics, alguns dels quals són serveis prestats amb una contraprestació econòmica i que requereixen d'una tarifa, ha permès quantificar els costos dels serveis i proposar una política de preus basada en el percentatge de cobertura que han de cobrir les tarifes, així com disposar d'un referent econòmic a partir del qual establir una política de preus coherent i justificada.

La proposta de directrius per a l'establiment de Preus i Tarifes per als serveis dels centres cívics de Barcelona es va acompanyar de la unificació i ordenació de la nomenclatura i unitats que expressen les tarifes corresponents als diferents serveis.

Serveis oferts als centres cívics

Els serveis comuns inclosos en l'oferta dels centres cívics poden consultar-se a la pàgina 18 del present Pla de Centres Cívics (Catàleg de serveis dels Centres Cívics).

D'aquests serveis, els que estan subjectes a una contraprestació econòmica i, per tant, a una tarifa, són els següents:

- Servei d'activitats formatives
- Servei d'actuacions i espectacles
- Servei de suport a la creació
- Servei de cessió i lloguer d'espais

El preu públic i el seu establiment

El preu públic és la unitat de mesura de valoració del servei prestat d'un organisme de titularitat pública. La definició oficial de preu públic concreta:

Tindran la consideració de preu públic la contraprestació pecuniària que es satisfaci per la prestació de serveis o la realització d'activitats efectuades en règim de dret públic, quan es prestin en concurrència amb el sector privat i siguin de sol·licitud voluntària per part dels usuaris.

De conformitat amb el que estableix l'article 20.1 B i 41 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (RDLeg. 2/2004, de 5 de març), i l'article 24 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, que regula el règim jurídic de les taxes i els preus públics.

Per a l'establiment del preu públic, i de conformitat amb l'article 44 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (RDLeg. 2/2004, de 5 de març) i l'article 25 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, que regula el règim jurídic de les taxes i els preus públics, es diu:

*L'import dels preus públics haurà de cobrir com a mínim el cost del servei prestat o de l'activitat realitzada. Quan existeixin raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic que així ho aconsellin, l'entitat (Ajuntament de Barcelona) podrà fixar preus públics per sota del límit previst anteriorment. **En aquests casos haurà de consignar-se en els pressupostos de l'entitat les dotacions oportunes per a la cobertura de la diferència resultant si la hagués.***

A l'hora d'establir aquests preus, la legislació obliga a justificar l'import en funció d'un estudi i anàlisi de costos del servei prestat. L'article 27.2 de la Llei 8/1989, estableix:

Tota proposta d'establiment o modificació de la quantia dels preus públics haurà d'anar acompanyada d'una memòria econòmica i financera que justificarà l'import dels mateixos que es proposen i el grau de cobertura financera dels costos corresponents.

Estudi de costos realitzat

El grup encarregat de l'establiment de preus públics per als centres cívics va portar a terme entre els anys 2011-2013, a través de la Direcció de Serveis de Pressupostos, Economia i Ocupació, una anàlisi rigorosa dels diferents serveis i costos.

Amb aquesta anàlisi es va poder elaborar un qüestionari per a la recollida i recopilació de la informació. Per a cada centre cívic es va realitzar l'anàlisi de costos a partir de les diferents tipologies de serveis i de la intensitat dels usos.

Tipologia de costos

En funció de la seva imputació a les prestacions que realitzen els centres cívics subjectes a preu públic, van establir-se dos tipus de costos:

- Els costos directes que comprenen totes aquelles despeses incorregudes, de forma exclusiva, en la realització de les prestacions per a les quals es cobra un preu públic. És a dir, són despeses que es poden relacionar directament amb una prestació (tallers, cessions d'espais, activitats, etc.). Un exemple clar és la despesa en talleristes.
- Els costos a repartir que es refereixen a aquelles despeses que no són directament imputables a una activitat, sinó que formen part de les despeses generals incorregudes en la gestió del centre cívic. A títol d'exemple, la reparació d'un ordinador no es pot imputar directament a una activitat puntual realitzada pel centre.

Resultats de l'estudi d'anàlisi de costos

A partir de la imputació dels diferents costos (directes i a repartir) de la totalitat dels 44 Centres Cívics en què es va implantar el model d'anàlisi, es van fer les següents consideracions:

- A l'hora d'establir la unitat de referència, es va tenir en compte el cost unitari, definit com cost (€) per usuari i hora mitjana de prestació del servei.
- La mediana va oferir una mesura del "cost unitari representatiu" en cada modalitat

El resultat, agafant el cost mitjà per a cadascun dels serveis comuns, excloent costos indirectes assumits des de l'Ajuntament de Barcelona van ser:

Activitats formatives (curs de 15 h):	72,60 € (per usuari) / 4,84 €/hora
Espectacle 1 h 30 min.:	8,95 € (per espectador)
Cessió de sala (25 pers.):	45,00 € (per hora)

Amb les dades obtingudes i comparant-les amb els diferents preus que s'aplicaven als 44 centres cívics analitzats, es podia concloure que en el cas de les activitats formatives de cursos i tallers:

- En conjunt, els preus que s'aplicaven el 2011 eren inferiors al cost de cobertura del servei, essent el valor mitjà representatiu el 75% de cobertura en tallers.
- En el 50% dels casos, el preu cobria entre el 52% i el 91% del cost unitari de tallers.

En funció del percentatge de cobertura, podríem determinar que la progressió del preu en funció del percentatge de cobertura de cost seria:

Preu en funció del grau de cobertura de cost

50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	100%
2,42 €	2,66 €	2,90 €	3,14 €	3,39 €	3,63 €	3,87 €	4,11 €	4,35 €	4,59 €	4,84 €

PROPOSTA D'ESTRUCTURA TARIFÀRIA

En paral·lel a l'estudi d'anàlisi de costos, es va dur a terme una proposta d'estructura tarifària que havia d'establir els conceptes i grups bàsics per a cadascun dels serveis dels centres cívics. Aquesta proposta pretenia agrupar, en la mesura d'allò possible, les diferents tipologies i modalitats d'aplicació de tarifes.

L'estructuració de preus és un reflex de l'opció per una tipologia o model de centres cívics i dels serveis i programes que ofereix.

Els serveis en què es va portar a terme la reestructuració del sistema tarifari van ser:

- Servei d'activitats formatives
- Servei d'actuacions i espectacles
- Servei de cessió d'espai i d'equips tècnics
- Servei de suport a la creació

Proposta de tarifes i preus públics per als centres cívics de Barcelona

Un cop realitzada l'anàlisi de costos i fixada l'estructura de tarifes en funció dels serveis ofertats des dels centres cívics, la proposta de preus va estructurar-se seguint les diferents tipologies de serveis.

Aquesta estructura també responia a la intensitat dels usos. És a dir, mentre que l'activitat de cursos i tallers és habitual en la totalitat de centres cívics, la difusió cultural, les cessions d'espais i les cessions per a activitats de suport a la creació són d'un menor volum en el programa regular d'activitats. Fins i tot, en molts casos, s'ofereixen sense contraprestació econòmica.

Activitats formatives: cursos i tallers

En la definició dels preus, es va establir un preu de referència (el preu genèric de ciutat) i els preus de transició (una proposta esglaonada que permetia acomodar la realitat d'alguns territoris que no podien acollir-se al preu final o de referència).

Aquesta estructura tarifària expressada en unitat / hora era compatible amb la diferent forma en què van realitzar-se les activitats formatives: cursos regulars, intensius, seminaris etc. És a dir, en funció del criteri de cada centre o projecte.

La proposta de preus per a activitats formatives va establir-se a partir de tres classificacions:

Classificació 1: en funció dels continguts i matèries

Tallers genèrics

És la tipologia de taller més comuna, de divulgació general i adreçat a un públic ampli. En aquests casos, es proposa establir un preu de referència a nivell ciutat. Aquest preu haurà de ser l'objectiu a mig termini a assumir des de la major part d'equipaments de la xarxa de centres cívics. En funció de l'estudi de costos es considera el 85% de cobertura del servei (imputant exclusivament els costos directes i deixant a banda els costos a repartir) o el 72% (en cas d'imputar-se, també, els costos a repartir). El preu topall s'estableix en aquest percentatge de cobertura.

Aquesta mesura es considera idònia en tant que es tracta d'un servei adreçat a tot tipus de població, independentment del territori, i que ofereix una formació inicial i accessible.

També es considera adequada atesa la capacitat de cobertura de la pròpia administració municipal en els seus pressupostos, i l'equilibri entre una formació cultural voluntària i de qualitat i una tarifa accessible.

Tenint en compte que no s'havia donat una coordinació comuna en la fixació dels preus a nivell ciutat, i atenent també a la diversitat de realitats i territoris existents, es van proposar preus d'adaptació o transició per tal d'acomodar les diferents realitats i poder permetre un avenç progressiu cap a aquesta tarifa de referència.

La progressió percentual proposada és:

	% cobertura costos directes	
Preu final	4,11 €/hora	85 %
Preu transició –opció 1	3,87 €/hora	80%
Preu transició –opció 2	3,39 €/hora	70%
Preu transició –opció 3	2,90 €/hora	60 %

sense IVA

El creixement percentual va establir-se amb un esglaonament del 10% en els primers trams i d'un 5% en el darrer, a fi de facilitar la progressió de tarifes cap al preu de referència durant els exercicis següents.

Cada Districte i territori, en funció de les seves característiques i a partir dels preus vigents l'any 2013, va acomodar-se al preu més assumible per tal d'evitar grans variacions.

Tallers especialitzats

Els tallers especialitzats van més enllà de la divulgació bàsica. Són activitats de nivell i aprofundiment més gran i d'un volum molt inferior respecte del grup de tallers genèrics. En tractar-se d'una tipologia de taller més exigent i complex, amb requeriments avançats en quant a material, qualificació del docent, etc., va optar-se per fixar un preu de referència que suposés un grau de cobertura del 100% (incloent tant els costos directes com els costos a repartir).

D'aquesta manera, s'intentava assegurar el major nivell de qualitat i especialització, al mateix temps que es respectaven les tarifes establertes per altres centres de formació especialitzada de la ciutat.

	% cobertura	
Preu curs/taller especialitzat	5,70 €/hora	100 % (costos directes i a repartir)
Preu transició	4,84 €/hora	100% (costos directes)

sense IVA

En aquest cas, el preu de transició significava un grau de cobertura del 100% dels costos directes. Aquest preu també va establir-se per acomodar les diferents realitats de la ciutat i avançar, progressivament, cap al preu de referència.

Tallers de Projectes singulars

En els casos de les activitats de tallers dels projectes culturals singulars i específics de determinats centres, es proposa oferir la flexibilitat necessària perquè cada centre, en funció de la idiosincràsia del seu projecte singular, pugui establir les tarifes pertinents. La voluntat és la de mantenir la màxima qualitat i les millors condicions per oferir una activitat de referència a nivellciutat, en un àmbit o sector determinat o per a un grup o col·lectiu interessat. Així, doncs, cal fer una proposta tarifària basada en els costos que genera la realització d'aquest projecte singular (costos de professorat molt especialitzat, per exemple) i en l'impacte que es vol assolir.

Aquests projectes singulars caracteritzen alguns centres cívics, aportant-los identitat i reconeixement en l'entramat creatiu i cultural de la ciutat.

Les activitats com ara els itineraris i recorreguts organitzats per alguns centres també tenen la consideració de projectes singulars, per la qual cosa disposen d'una tarifa específica i exclusiva.

Classificació 2: en funció del grup de població al qual va adreçat

Tallers per a infants, adolescents i gent gran

Tot i que una proporció important de l'oferta general adreçada a aquests segments de població s'ofereix en equips especialitzats (ludoteques i casals infantils, casals i espais de joves i casals de gent gran), es considera necessari establir una tarifa de referència a nivell ciutat. No s'inclou, en aquesta tarifa, la de serveis que, tot i estar ubicats físicament al mateix centre cívic, són independents – com ara un espai d'infants.

En aquest cas, es proposa un preu accessible per a la tipologia de població a la qual s'adreça. Es manté un percentatge del 55% de cobertura per al preu de referència i del 50% per al preu de transició.

En les aprovacions de tarifes de cada any, s'ha de tendir al preu final de 2,66 euros/hora (sense IVA).

	% cobertura	
Preu final	2,66 €/hora	55%
Preu transició	2,42 €/hora	50%

sense IVA

Classificació 3: en funció de les característiques (socioeconòmiques, geogràfiques) d'un determinat territori i de les possibilitats de determinats tipus de col·lectius de població

Tallers d'interès territorial i públic

Quan es defineix un Curs/Taller d'interès territorial o públic, ens referim als (a) desenvolupats en un context territorial específic (baixos nivells de renda, situació geogràfica singular...) o (b) adreçats a un col·lectiu molt determinat (i no contemplats a l'anterior modalitat referida a franges d'edat específiques) i en què, per raons d'interès públic o social, cal determinar una tarifa més baixa a la tarifa genèrica.

Amb l'objectiu d'oferir un servei assequible a tot tipus de població i territoris, aquesta tipologia de preu s'estableix a partir d'un preu de referència amb un percentatge del 55% de cobertura per al preu de referència i del 50% per al preu de transició.

En les aprovacions de tarifes de cada any, s'ha de tendir al preu final de 2,66 euros/hora (sense IVA).

	% cobertura	
Preu final	2,66 €/hora	55%
Preu transició	2,42 €/hora	50%

sense IVA

Caldrà avaluar la idoneïtat de la proposta tarifària i si s'ajusta a l'objectiu i població a la qual s'adreça. Tenint en compte que, en molts casos, l'oferta pot adreçar-se al públic general, no hauria d'entrar en competència amb les propostes de preu dels tallers genèrics.

Preus per a les activitats de difusió cultural: espectacles

El servei de difusió d'espectacles concentra la programació artística en viu dels centres cívics –música, arts escèniques i altres formats. Depenent de la línia de programació de cada centre, aquest servei pot estar subjecte a l'aplicació d'una tarifa o pot oferir-se de manera gratuïta.

En els casos en què es contempli una tarifa, no podem calcular el preu/hora prenent com a referència la cobertura de costos. La diversitat de formats de les propostes i dels espais on es representen és àmplia: l'aforament, el nombre d'intèrprets o les necessitats tècniques dels espectacles varien en funció de les característiques i superfícies de cada equipament i de la seva oferta artística.

Així, doncs, a l'hora d'establir el preu de l'entrada s'opta per fixar el preu mitjà que, fins a l'any 2014, s'aplicava en la major part de centres amb tarifes per a aquest tipus d'activitat.

Atenent als motius exposats, s'estableixen tres grans categories o grups en funció de les característiques dels espectacles i propostes:

- **Categoria 1:** Agrupa les propostes professionals de gran format. És a dir, espectacles o concerts d'alta complexitat tècnica que requereixen un escenari de dimensions àmplies (mínim 6 m d'ample x 8 m de fons) per a un repartiment extens.
- **Categoria 2:** Agrupa les propostes de companyies, artistes i col·lectius semiprofessionals o bé professionals de mig format. És a dir, propostes de complexitat tècnica mitjana.
- **Categoria 3:** Agrupa les propostes de companyies, artistes i col·lectius aficionats o espectacles a càrrec d'artistes professionals o semiprofessionals de petit format. També inclou projectes audiovisuals i altres propostes de baixa complexitat tècnica.

A partir d'aquestes tres categories, s'intenta contemplar les diferents tipologies d'activitats artístiques que es desenvolupen als centres cívics.

La tarifa establerta haurà de ser assequible i atractiva per atreure públics diversos, però suficient per cobrir les despeses mínimes directes de l'activitat programada.

Les tarifes a aplicar en cada cas són les següents:

	General	Adolescents	Infants
Categoria 1 <i>Professional i gran format</i>	7,44	4,14	-
Categoria 2 <i>Semiprofessional o professional de mig i petit format</i>	4,14	2,9	2,9
Categoria 3 <i>Familiar, aficionat i projeccions audiovisuals i cicles temàtics sense IVA</i>	2,9		

Preus per a cessions d'espais

Tal com passa amb el servei d'actuacions i espectacles, el de cessions d'espais contempla la possibilitat d'oferir-los de manera gratuïta o aplicant-hi una tarifa per tal de cobrir les despeses derivades del manteniment i equipament dels espais i obtenir algun marge de benefici, depenent del sol·licitant.

En els casos en què s'aplica una tarifa, no es pot calcular el preu/hora prenent com a referència la cobertura de costos, sinó que s'opta per establir una mitjana en funció de les diverses tipologies de preus existents.

Tal com s'explicava a la proposta d'estructura tarifària, els beneficiaris d'aquestes cessions pertanyen a dos grans grups d'entitats:

- Entitats sense ànim de lucre: associacions, fundacions o col·lectius sense ànim de lucre, que poden o no estar ubicades en les proximitats del centre cívic.
- Particulars i empreses: entitats lucratives o privades al marge de qualsevol entitat o col·lectiu sense ànim de lucre.

Així mateix, s'estableixen tres tipologies d'usos:

- Acte intern: acte reservat a l'activitat de l'interessat i d'accés restringit.
- Acte obert i gratuït: acte promogut des de tercers i d'accés lliure, gratuït i obert a tota la ciutadania.
- Acte obert i de pagament: acte promogut des de tercers i obert a la ciutadania, però subjecte a entrada de pagament.

Els rodatges, filmacions i altres activitats publicitàries tenen la consideració d'actes interns, i la variació de la tarifa vindrà donada per la figura jurídica de l'interessat (particular, empresa o entitat sense ànim de lucre).

Quant als espais, atenent a la realitat de la majoria de centres cívics de la ciutat poden establir-se'n dues tipologies:

- Espais estàndars: espais susceptibles de ser cedits i utilitzats per tercers, de diferents mides i superfícies i que es poden trobar a la major part dels centres cívics.
- Espais singulars: espais que no poden encabir-se a cap estandardització. Són disponibles només en alguns centres cívics que per superfície, valor arquitectònic, prestacions o altres singularitats són exclusius i no homogenis a la resta dels espais dels centres cívics. A títol d'exemple, són espais singulars de districte el Claustre del CC Convent de Sant Agustí o l'Auditori de Cotxeres de Sants.

Tipologies d'espais

Basant-se en un criteri de superfície i aforament, els tipus d'espais a considerar en la proposta de cada Districte són els següents:

Sala tipus 1	Sala < de 50 m ² , apta per a reunions i trobades
Sala tipus 2	Sala de 50 m ² a 100 m ² , apta per a reunions, trobades i conferències
Sala tipus 3	Sala de 100 m ² a 150 m ² , apta per a reunions, trobades i conferències, esdeveniments de concurrència més gran que l'anterior
Sala tipus 4	Sala > de 150 m ² , específica per a actes de gran format
Sala d'actes	Espais de grans dimensions i aforament, amb el millor condicionament de tot l'equipament de Districte

Els centres hauran d'agrupar els espais disponibles per a cessions en aquestes grans tipologies.

Categories d'espais

A més de les tipologies, també s'han establert diverses categories d'espais que permetran als centres diferenciar-los en funció de les seves característiques. A l'hora d'establir aquestes categories s'ha tingut en compte les següents variables:

- la ubicació territorial de l'espai a cedir –cèntric o perifèric– respecte al centre de la ciutat i respecte al centre del barri on s'ubica. La demanda sobre determinats espais de la ciutat per la seva centralitat permet oferir preus més competitius als territoris més aïllats o allunyats. D'aquesta manera, es pot buscar una compensació o equilibri a través de l'establiment d'unes tarifes més favorables per a territoris menys comunicats o aïllats geogràficament.
- les prestacions de l'espai, el seu valor afegit. L'equipament tècnic, l'accessibilitat, la facilitat de muntatge, la qualitat del seu interior, la qualitat de la llum o l'alçada poden ser variables que confereixin una millor confortabilitat a sales de superfícies similars. Aquests trets diferenciadors també han de servir a l'hora d'agrupar uns espais en una categoria o en una altra.

És possible que en un mateix centre cívic coexisteixin sales pertanyents a diferents categories. En tot cas, caldrà justificar aquesta qüestió en l'informe de presentació de la proposta de preus públics del Districte.

Les categories són les següents:

Categoria 1 Espai cèntric, amb forta demanda i qualitat dels serveis

Categoria 2 Espai menys cèntric però no perifèric amb una qualitat mitja de serveis

Categoria 3 Espai perifèric o amb una qualitat i prestacions mitjanes

En el cas de la sala d'actes, existeix una quarta categoria que respon a la diversitat d'espais i prestacions que s'hi donen.

Categoria 4 Sales d'actes perifèriques amb condicionament bàsic

Es podrà establir una reducció del 15% sobre el preu/hora per a cessions de mitja jornada (5 hores), i d'un 25% per a aquells casos de jornades completes (més de 5 hores), donat que el benefici per al centre –econòmic o de gestió– és més gran quan es produeixen cessions d'ús intensiu i amb un nombre elevat d'hores.

Tarifes en els casos dels espais singulars

En aquest cas, caldrà fer una consideració (centre per centre) i identificar aquells espais subjectes de ser classificats com a espais singulars. A partir d'aquesta diferenciació es procedirà a valorar-ne la singularitat i s'hi establirà un preu públic específic diferenciat de la tarifa d'espais estàndards. Aquest preu s'estructurarà, això sí, seguint l'esquema de grups i usos establerts per a la cessió d'espais, tot i que quedarà a criteri del centre decidir si la cessió es fa per trams d'hores o de mitja jornada o jornada completa.

Preus per a serveis i equips complementaris

Les tarifes corresponents a serveis complementaris (neteja, consergeria, tècnics especialitzats de llum i so, etc.), així a equips específics (equips de so, llum, instruments, etc.) seran aprovats de forma particular per cada centre o districte en funció de les seves particularitats i de les relacions contractuals que mantinguin amb els seus proveïdors habituals.

Preus per a cessió d'espais per a activitats de suport a la creació

Les cessions d'espais a companyies, grups emergents o artistes perquè hi puguin assajar no es desenvolupen de manera homogènia en tot el conjunt d'equipaments. Per aquesta raó, s'ha considerat necessari estendre unes tarifes aplicables a aquest tipus de cessions per als casos en què només hi ha una contraprestació econòmica. La fórmula més habitual, però, és la de l'intercanvi entre el centre cívic i l'artista, consistent en la cessió gratuïta dels recursos i espais d'assaig disponibles del centre a canvi de la representació d'un espectacle.

A aquesta tipologia d'activitats, s'afegeixen els bucs d'assaig de música.

Les tarifes per a aquestes activitats són les següents:

Suport a la creació. Genèric		Entitats sense ànim de lucre	Empreses
Sala tipus 2		3	6
Sala tipus 3		3,5	7
Sala tipus 4		5	10
Bucs d'assaig		Entitats sense ànim de lucre	
1 hora	sense equip	2,7	
	amb equip	4,5	
paquet	sense equip	2	
10 hores	amb equip	3,5	

Preu sense IVA. S'expressen en euros / hora o paquets d'hores

Es pot establir una reducció del 25% sobre el preu/hora quan es superin les 5 sessions/jornades de cessió de l'espai, ja que es considera que la cessió per al desenvolupament de propostes de creació artística sol fer-se per períodes amplis i intensius i no pas per hores puntuals.

Críteris per a l'aplicació de reduccions i promocions

Tant als serveis d'activitats formatives com als de difusió cultural es podran aplicar reduccions i promocions, a fi que els centres puguin disposar d'eines per a la captació de nous usuaris o bé per a la promoció de noves tipologies de cursos o activitats. A continuació s'especifiquen els críteris i procediments per a la seva proposta i aplicació.

Reduccions i promocions per a les activitats formatives:

- Reduccions: es preveu mantenir la reducció existent adreçada a persones en situació d'atur, consistent en un 50% de descompte sobre el preu del curs/taller genèric.

A la proposta caldrà assenyalar amb una (a) totes les tarifes que són objecte de reducció per a persones residents al municipi i que es trobin en situació d'atur.

- Promocions: es podran aplicar descomptes per a la promoció d'activitats, cursos i tallers sempre i quan no se superi el 15% de reducció sobre el preu final, prèvia autorització del Districte competent.

Totes les reduccions i promocions s'han d'aprovar per Comissió de Govern, de conformitat amb el que estableix l'article 16 lletra m) de la Carta Municipal de Barcelona (Llei 22/1998, de 30 de desembre). En aquest sentit, totes aquelles reduccions o promocions no aprovades amb la proposta de tarifes anuals, comportarà la incoació del corresponent expedient administratiu d'aprovació.

8. COMUNICACIÓ I IMATGE DELS CENTRES CÍVICS

Pel que fa a la comunicació, els últims quatre anys s'ha treballat per identificar les mancances que oferia la comunicació de la xarxa i, al mateix temps, portar a terme accions que milloressin tant la difusió de les activitats que es generen des dels centres cívics com la imatge de conjunt que ofereixen a la ciutadania.

En aquest sentit, s'ha incorporat una normativa gràfica comuna per a tots els centres cívics, s'ha creat un nou portal web de la xarxa de Centres Cívics de Barcelona i s'han actualitzat les webs de més de 30 centres que tenien un gestor més antic, s'ha dissenyat una nova campanya de comunicació per a la xarxa, s'ha creat un compte twitter comú per a tots els centres al marge del propi que cada centre pogués disposar i s'ha iniciat una col·laboració amb la revista Time Out per difondre les activitats més destacades generades des dels centres.

Disseny de la comunicació de la xarxa

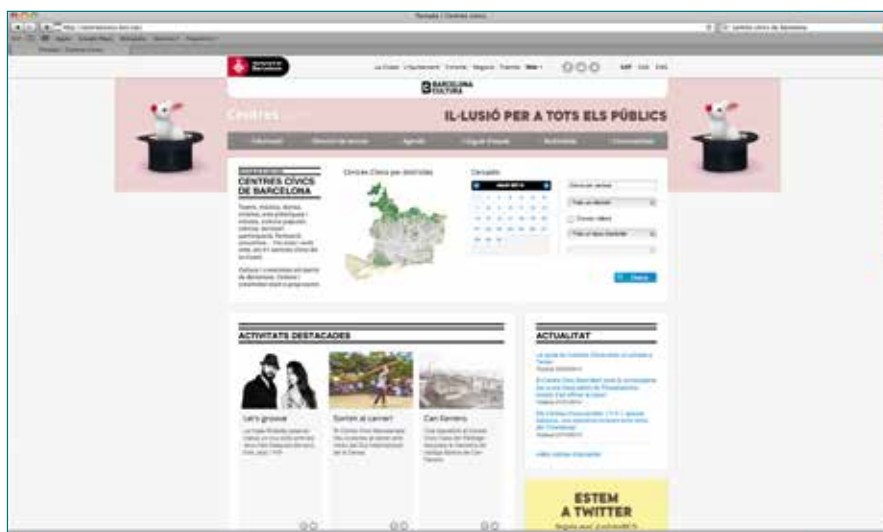
Amb la voluntat d'unificar i oferir una imatge conjunta dels Centres Cívics de Barcelona l'any 2012, des de la Direcció de Comunicació de l'Ajuntament, es va establir una normativa gràfica comuna per als centres cívics. En aquest sentit, des de l'Institut de Cultura de Barcelona s'ha vetllat, en coordinació amb la Direcció de Comunicació de l'Ajuntament, per l'aplicació d'aquesta nova normativa.

Nou portal de la xarxa de centres cívics

En la mateixa línia, l'any 2013 es va crear el nou portal de la xarxa de Centres Cívics de Barcelona i el nou gestor de webs que substituïu i modernitzés les webs més senzilles dels equipaments amb menys recursos i equips gestors més reduïts.

El nou portal de la xarxa (www.bcn.cat/centrescivics) es va posar en marxa el mes de març de 2013 amb l'objectiu de ser un aparador del conjunt d'activitats, convocatòries i espais que ofereixen els diferents centres cívics.

De fet, les funcions més destacades que ha incorporat són la creació de dos cercadors transversals per al conjunt dels centres cívics: un d'activitats i un altra de lloguer d'espais, un repositori de recursos audiovisuals i un apartat específic per a difondre les diverses convocatòries que per a activitats s'organitzen des dels centres.

A més, des de l'any 2013 també es va començar a fer la selecció de les activitats més destacades que setmanalment tenen lloc als diferents centres cívics. Aquesta selecció, que es pot consultar al web de la xarxa, és una manera de promoure i prescriure les propostes que, per la seva singularitat i qualitat, ressalten d'entre l'oferta cultural del conjunt dels centres.

Apart de millorar la comunicació i difusió de tota l'activitat generada des dels centres a través de la web genèrica de centres cívics, també s'han portat a terme altres accions com la realització de vídeos específics fets en col·laboració amb l'Escola d'Oficis de Barcelona Activa per tal de difondre diferents activitats que tenen lloc als centres.

Nou gestor de webs a un total de 37 centres

Per altra banda, s'han actualitzat les webs d'un total de 37 centres que disposaven d'un gestor web antic i que no seguia la normativa gràfica actualitzada. Aquest nou gestor, per un costat, unifica la imatge i la identificació dels centres cívics, i per un altre, facilita la capacitat de gestió i d'aportació de nous continguts per part dels professionals que gestionen els diferents equipaments.

Com a projecte pendent de finalització caldrà impulsar l'adequació gràfica i normativa dels webs dels centres que no disposen encara d'aquest gestor web implantat el 2014.

També, en aquest sentit, a mig termini es preveu implementar tota una sèrie de millores i una ampliació de les funcionalitats del portal generador de webs dels centres cívics com ara l'actualització del cercadors de llistats i destacats, revisió del Responsive design, enriquiment de l'editor de textos, plugin de xarxes socials, etc.

Campanya de comunicació de la xarxa

Quant altres temes de comunicació, s'han portat a terme tres línies de treball. En primer lloc, el disseny i la realització de la campanya de comunicació de la xarxa de centres cívics. Aquesta campanya, concebuda per l'agència Mot Studio, tenia com a objectiu revalorar i fer visible la diversitat i la qualitat de les activitats que es fan als centres cívics, mostrant a tota la ciutat el potencial del seu projecte cultural.

Per fer-ho possible, s'ha fet servir una imatge amb un fort caràcter estètic que juga amb la metàfora, visual i gràfica, d'elements quotidians. Així, cada tipologia d'activitat s'ha associat a una icona diferent.

La campanya ha disposat de diferents suports: banderoles al carrer, opis, torretes, cartells, senyalització als autobusos, punts de llibre i postals.

Nous canals de comunicació

En segon lloc, l'any 2014, es va iniciar una col·laboració amb la revista cultural *Time Out Barcelona* que ha consistit en la publicació d'un encartament que ha recollit les activitats més destacades de tots els centres cívics. Aquesta publicació, que també ha servit com a presentació de la programació anual dels centres, es va distribuir el dimecres 1 d'octubre amb la revista *Time Out* i *El Periódico de Catalunya* a Barcelona. A més, també es van produir 5.000 exemplars de la publicació que es van repartir pels diferents centres cívics, punts d'interès cultural de la ciutat i altres entitats.

La col·laboració ha inclòs també la comunicació setmanal de les activitats principals a l'apartat «Què fer» de la revista impresa i al seu web. Els concerts de música, els cicles d'activitats o els petits festivals han estat les iniciatives més destacades.

Des de la xarxa de Centres Cívics es considera aquesta línia de col·laboració positiva ja que ha permès ampliar la difusió de les activitats dels centres entre un segment de població especialment interessat en els temes culturals. A mig termini serà important generar noves col·laboracions amb mitjans i col·lectius interessats en temes culturals per tal de donar a conèixer els centres cívics i la seva programació.

En aquest sentit també serà interessant intentar desenvolupar noves estratègies de comunicació, més lligades al marketing relacional, que permet arribar a nous públics i fidelitzar els usuaris que ja han passat pels centres mitjançant una comunicació més continuada i personalitzada, pensada i adaptada als gustos i expectatives d'aquest públic. Iniciatives que permetin, gradualment, posicionar la marca de Centres Cívics de Barcelona com referents en la generació i programació de continguts culturals de qualitat des del territori.

Els centres cívics de Barcelona a les xarxes socials

Finalment, la posada en marxa de nous canals de comunicació de la xarxa ha inclòs la creació d'un compte de Twitter (CcivicsBCN) comú per a tots els centres. Tot i que molts centres cívics ja disposaven del seu propi compte, aquesta iniciativa ha permès ser presents a les xarxes com a un programa conjunt, reforçar la comunicació dels centres que ja tenien Twitter, fer possible que centres cívics que no en tenien estiguessin a la xarxa i vincular altres activitats culturals de la ciutat amb els centres cívics. Actualment, el Twitter de la xarxa té uns 2.000 seguidors.

9. CENTRES CÍVICS: ESPAIS DE CONNECTIVITAT

En col·laboració amb l'Àrea de Sistemes d'Informació de la Direcció de Programes de Difusió Cultural de l'ICUB es va portar a terme una anàlisi de l'estat de les connexions de telecomunicacions dels diferents centres, tant del sistema de connexió (ADSL, Fibra Òptica, etc.) com de les instal·lacions (nombre de punts de connexió i estat de les antenes WI-FI) i l'equipament informàtic.

Aquesta anàlisi era la primera fase del projecte de millora i actualització dels centres per tal d'oferir un nivell de connectivitat adequat a les necessitats actuals, tant per oferir cobertura i accés ampli als ciutadans i usuaris a través de WI-FI, com per a poder emetre i reproduir continguts d'alta qualitat a través de la xarxa.

Pla de millora de la connectivitat i nova implantació

A partir d'aquesta anàlisi, durant l'any 2014, es va definir el model de la connectivitat als centres cívics d'acord amb la Direcció de l'IMI (Institut Municipal d'Informàtica) i es va decidir portar a terme, progressivament, les accions següents:

Acció 1. Cablatge estructurat: Dotar de **cablatge intern i rack de connexions** els espais que ho requerien (sales d'actes, espais relacionals i de socialització, i tallers polivalents amb un ús intensiu de dispositius tecnològics).

Acció 2. Connectivitat: Donar **connectivitat** als centres cívics per dotar-los d'una amplada de banda més gran.

Acció 2.1: Donar connectivitat als centres cívics que ja disposaven de FOM (fibra òptica municipal) a l'edifici.

Acció 2.2: Donar connectivitat amb FTTH (fibra òptica comercial) o millorar el servei de connexió ADSL a la resta de centres cívics que no disposaven de FOM.

Acció 3. Wi-Fi: Millorar el servei de Wi-Fi als usuaris per garantir una cobertura i una amplada de banda més grans.

Acció 4. Cartelleria digital: Elaborar **elements de comunicació dinàmica** per tal d'oferir nous serveis d'informació als usuaris.

Per millorar la connectivitat i poder assegurar l'accés a la fibra òptica amb condicions, es va habilitar la FOM allà on era factible fer-la arribar. D'aquesta manera, a 14 centres cívics s'ha instal·lat la FOM seguint la nova arquitectura definida per l'IMI per aportar més seguretat i qualitat de servei.

A 33 centres cívics s'ha fet arribar la fibra òptica de Telefònica, reemplaçant les ADSL anteriors. En aquest cas el subministrament i el manteniment serà a càrrec de cada districte en funció de l'acord que s'ha establert amb Telefònica i que comporta un abaratiment generalitzat de les despeses.

Quant a la implantació del nou servei Wi-Fi, plantejat conjuntament amb l'IMI, aquest estarà integrat dins del servei Wi-Fi municipal, però sense la limitació de velocitat a 256 kbps del Wi-Fi ciutadà que ara mateix existeix i que ofereix poca cobertura i poques capacitats. El desplegament d'aquest nou sistema està previst per al segon semestre de l'any 2015.

Finalment, s'han instal·lat taulers informatius digitals a tots els centres cívics. Aquest sistema de pantalles digitals, consistent en una pantalla i un PC reproductor que proveeix la informació a emetre, permeten la comunicació dels continguts i la informació desitjada a cada centre cívic. Aquesta arquitectura possibilita una comunicació dinàmica i autònoma amb els usuaris, personalitzant els missatges emesos d'acord amb les necessitats de cada centre cívic.

Una de les qüestions que aquestes accions han fet sorgir ha estat la necessitat que cadascun dels districtes impulsi la racionalització i l'optimització dels sistemes de telecomunicacions, així com un pla de manteniment adaptat a cada centre; sobretot perquè en alguns casos coexisteixen, a hores d'ara, diferents línies (ADSL, fibra òptica, etc.) en un mateix equipament.

SEGONA PART

**Situació actual dels centres cívics.
Recull de dades i d'indicadors**

Una de les funcions de l'ICUB com a àrea encarregada de la coordinació de la xarxa de centres cívics ha estat el disseny d'un sistema d'indicadors sobre els centres cívics que permet l'anàlisi conjunta i evolutiva de dades així com la comparativa entre centres i districtes.

En la mateixa línia, i també des de l'ICUB, s'ha promogut la inclusió dels centres cívics a l'enquesta Òmnibus Municipal, a nivell d'ús i valoració d'aquests equipaments culturals i també a l'Enquesta de Serveis Municipals. Així com la realització d'estudis de valoració dels serveis dels centres cívics.

Tot plegat fa que avui puguem disposar d'un seguit de dades que ens permeten tenir una fotografia més completa sobre l'ús, l'activitat i la valoració dels centres cívics en l'actualitat. Concretament les dades de les que es disposen provenen de:

- **Enquesta Òmnibus Municipal (-1-)** (onades de juny i setembre de 2014) promoguda per la Direcció de Serveis d'Estadística i Opinió de l'Ajuntament de Barcelona. Enquesta telefònica a 1.000 persones majors de 16 anys.
- **Enquesta d'usuaris dels Centres Cívics 2014-2015 (-2-)** (Núm. registre 15001) promoguda per l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona. 2.265 entrevistes (autocomplimentades) als usuaris dels centres cívics entre el 10/11/2014 i el 12/03/2015 el moment de sortir. Realitzada per l'empresa Gaps, Política i Societat, SL .
- **Nivell de satisfacció dels usuaris dels Centres Cívics de Barcelona del 2003 (-3-)** (Núm. registre 03008), promoguda pel Departament de Recerca i Coneixement del Sector d'Acció Social i Ciutadania. Enquesta a 2.350 usuaris dels diferents centres cívics.
- **Enquesta de Serveis Municipals 2014 (-4-)** (Núm. registre: 14006) en la que es recull la percepció de la ciutadania sobre la ciutat i el seu barri, i la seva opinió sobre la gestió municipal. Són 6.000 entrevistes a majors de 18 anys.
- **Indicadors de centres cívics 2013 i 2014 (-5-)**. Recull intern de la primera proposta d'indicadors bàsics dels centres cívics elaborat per la Direcció de Proximitat i la Secretaria Tècnica de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.
- **Centres cívics de Barcelona – Memòries generals la Direcció de Cultura de Proximitat de l'ICUB 2013 i 2014 (-6-)**

De l'anàlisi d'aquestes dades s'extreuen una sèrie de conclusions que es resumeixen a continuació en cinc blocs.

1. ALGUNES CARACTERÍSTIQUES DELS CENTRES CÍVICS DE BARCELONA?

La xarxa de centres cívics de Barcelona està formada per **51 centres distribuïts entre els 10 districtes de la ciutat**. El districte que més centres cívics té és Sarrià-Sant Gervasi amb 8 centres, i el que menys Gràcia amb únicament 2.

Coexisteixen diferents models de gestió dels centres: gestió cívica (8 centres), gestió directa (7 centres) i concessions (36 centres), segons dades de l'any 2015.

Els centres cívics de Barcelona ocupen en el seu conjunt **una superfície de més de 70.105 m²** (segons les dades més recents disponibles de juliol de 2015), amb diferències significatives segons el centre i/o districte. Actualment el districte de Sant Martí és el que gaudeix de més superfície dedicada a centres cívics, amb un total de 16.617 m². L'Eixample té 8.759 m², Sants-Montjuïc en té 8.593 m², Sarrià-Sant Gervasi 7.522 m², i pel cap baix trobem Gràcia amb 2.693 m². Cal aclarir, no obstant, que alguns equipaments que són coneguts com a centres cívics, en realitat també acullen altres serveis (biblioteca, casal de gent gran, casal infantil o casal de joves,...). Per tant, no es pot afirmar que tota aquesta superfície sigui exclusivament adreçada a l'activitat pròpia dels centres cívics donat que en alguns casos els espais són compartits amb altres serveis.

Superfície dels Centres Cívics	
Fins a 1.000 m ²	18
De 1.000 a 1.500 m ²	17
De 1.500 a 2.000 m ²	9
Més de 2.000 m ²	7
TOTAL	51

L'horari dels centres cívics varia en funció de cada cas però per norma general estan oberts matí i tarda de dilluns a divendres. La major part obren els dissabtes tot el dia, encara que uns quants ho fan només matí o tarda. Els diumenges la major part ho fan en funció de la seva programació. Actualment la mitjana anual està en **273 dies l'any per 10 hores al dia**.

Podríem distingir tres grups de centres en funció de les hores que estan oberts: centres amb una alta disponibilitat (amb més de 3.500 hores /any), centres amb una disponibilitat mitjana (entre 2.400 i 3.500 hores/any) i centres amb una més baixa disponibilitat (amb menys de 2.400 hores/any).

(Més de 3.500 hores/any)	(Entre 2400- i 3500 hores)	(Menys de 2400 hores)
C.C. Les Corts	C.C. Convent de Sant Agustí	C.C. Casa del Rellotge
C.C. Cotxeres de Sants/Casinet	C.C. Fort Pienc	C.C. Font de la Guatlla
C.C. La Sedeta	C.C. Urgell	C.C. La Cadena
C.C. Casa Golferichs	C.C. Albareda	C.C. Elèctric
C.C. Can Deu	C.C. Pere Quart	C.C. Pere Pruna
C.C. Barceloneta	C.C. Casa Orlandai	C.C. Vallvidrera
C.C. Pati Llimona	C.C. Can Castelló	C.C. El Coll
C.C. Sagrada Família	C.C. Casa Sagnier	C.C. Casa Grogà
C.C. Riera Blanca	C.C. Sarrià	C.C. Matas i Ramis
C.C. Guinardó	C.C. Vil·la Florida	C.C. Baró de Viver
C.C. Bon Pastor	C.C. Carmel	C.C. Torre Llobeta
C.C. Can Felipa	C.C. Teixonera	C.C. La Sagrera
C.C. La Farinera del Clot	C.C. Zona Nord	
C.C. Parc Sandaru	C.C. Can Verdaguer	
C.C. Casa Elizalde	C.C. Can Basté	
C. C. Sant Martí	C.C. Sant Andreu	
C.C. Sortidor	C.C. Trinitat Vella	
	C.C. Besòs	
	C.C. Cotxeres Borrell	
	C.C. Drassanes	
	C.C. Torre Llobeta	

Aquesta classificació acostuma a ser força proporcional al volum d'activitats que es fan a cada centre. A més nombre d'activitats més hores està el centre obert.

Pel que fa al **personal contractat** que engloba la xarxa de centres cívics de Barcelona, ens trobem segons el recull d'**Indicadors de centres cívics 2013 i 2014** (-5-) amb 342 persones en total, amb una mitjana de 8 persones per centre. Segons les dimensions i activitat del centre aquesta xifra pot arribar a les 12 o 13 persones, i en d'altres casos baixar fins les 4 o 5 persones. Cal tenir en compte, de nou, que en alguns casos aquests treballadors contractats no ho fan en exclusiva per al servei del centre cívic sinó que les seves funcions són compartides d'altres serveis que tenen lloc a l'equipament, tal i com hem comentat anteriorment. Sobretot en els casos de directors i informadors que ho acostumen a ser del conjunt dels serveis que s'ofereixen des del centre .

Del mateix recull d'indicadors i pel que fa als **recursos econòmics**, encara és aviat per poder fer una anàlisi acurada de les dades bàsicament per dos condicionants. Un és que alguns centres cívics comparteixen altres serveis del mateix equipament, com hem comentat, i es fa difícil separar els recursos que genera o que gasta cada un d'ells. Per altra banda, els pressupostos dels centres haurien de tenir en compte tant les despeses i ingressos de l'entitat gestora com els que posa el mateix Ajuntament, i no sempre ha estat possible tenir les dades detallades.

Tot i així podríem destacar que **el volum de despesa** dels centres cívics representa **al voltant de 15 milions d'euros anuals** (segons dades del 2014 i fent una estimació de la despesa d'aquells centres gestionats directament pels districtes).

Aquesta despesa és només d'activitat dels centres, aquí no s'inclou ni la inversió ni el manteniment o rehabilitació dels equipaments que fa l'Ajuntament.

Pel que fa als ingressos, aproximadament un 40% són ingressos propis dels quals un 36,6% provenen de l'oferta de cursos i tallers i un 6,5% dels espectacles i altres activitats que organitzen els centres. Cal tenir en compte que bona part d'aquestes activitats són de caràcter gratuït.

2. LA VALORACIÓ DELS EQUIPAMENTS

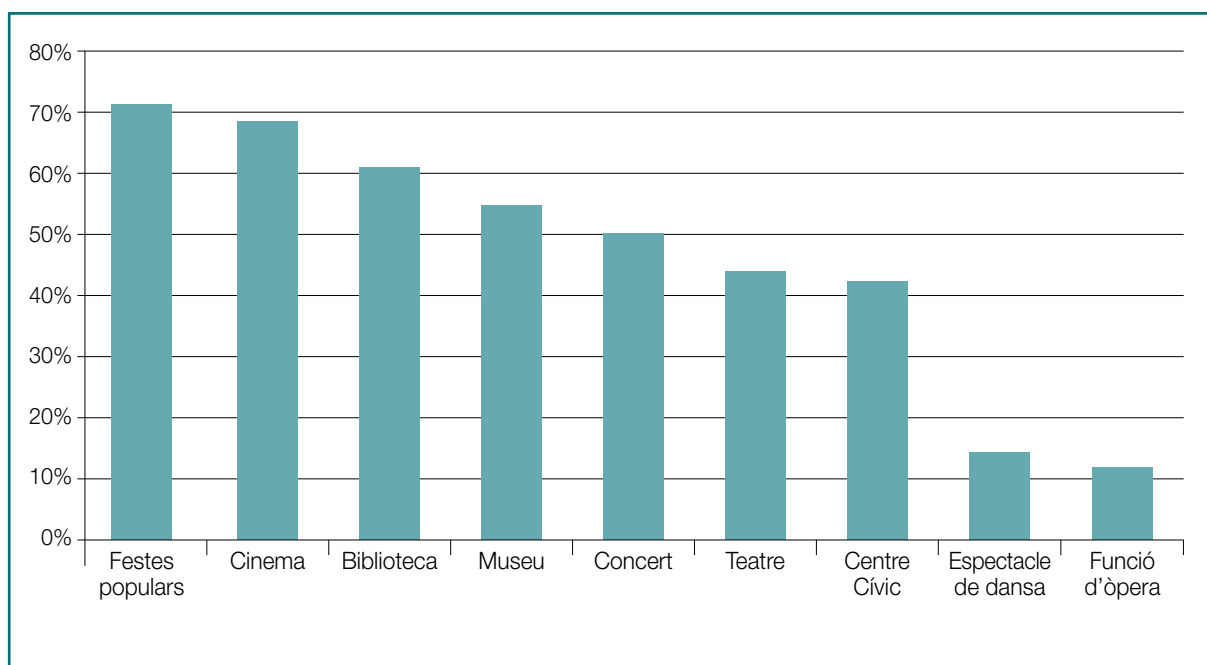
Els centres cívics de Barcelona són avui una xarxa d'equipaments coneguda per la majoria de ciutadans: segons les dades de l'enquesta de l'Òmnibus Municipal de juny de 2014 (-1-), **un 76'1 % de la població de Barcelona afirmen conèixer l'existència de centres cívics a la ciutat.**

Aquest coneixement està molt associat a l'**oferta de cursos i tallers** que els centres cívics realitzen, essent aquesta la primera activitat que a la majoria de la gent (un 62'9%) li ve al cap quan es parla d'ells. En segon terme, s'associen altres activitats culturals com poden ser xerrades i conferències, espectacles de tota mena, exposicions, etc. També es perceben els centres cívics com a espais amb activitats específiques per a col·lectius d'edat determinats: gent gran, gent jove i infants.

El nivell de coneixement dels centre cívics és més elevat entre les dones que els homes (un 80% versus un 71%) i també és entre la població de 55 a 64 anys on el grau de coneixement s'incrementa fins al 82'5%.

Però una cosa és saber que els centres cívics existeixen i l'altre és fer-ne un ús. Segons aquesta enquesta de l'Òmnibus Municipal (-1-), al voltant d'un **42% dels barcelonins han fet un ús d'algun centre cívic en els darrers 12 mesos**, la qual cosa suposaria uns 650.000 ciutadans.

Per tenir una referència per comparar aquestes dades, l'enquesta ens indica també que les activitats culturals més realitzades pels barcelonins són: anar al cinema (un 68% de la població), anar a la biblioteca (un 61%) assistir a un concert (un 50%) i anar al teatre (un 44%). A la franja baixa hi trobem assistir a un espectacle de dansa (un 14%) o anar a l'òpera (un 12%). **L'assistència a centres cívics està per tant en un punt entremig comparat amb d'altres pràctiques culturals.**

Les persones que no acostumen a anar als centres cívics afirmen que el principal motiu és la falta de temps (un 33'2%), o bé que no en tenen cap necessitat (un 22'6%). **Només un 7'9% argumenten la falta d'informació com a motiu per no anar-hi.**

En general es puntua de forma notable els centres cívics en el seu conjunt, amb **un 7'6 sobre 10 punts**. L'únic equipament cultural que hi està per sobre són les biblioteques (amb un 8 sobre 10). L'oferta teatral es valora amb un 7'2 i el cinema amb un 6'8.

També en l'àmbit de la gestió dels serveis municipals la valoració que en fan els ciutadans és prou alta, en la franja dels serveis més ben valorats. A l'**Enquesta de Serveis Municipals 2014 (-4-)** la gestió dels centres cívics és valorada per part dels ciutadans amb un 7,0.

Aquesta valoració s'incrementa quan es recullen les dades només dels usuaris dels centres **Enquesta d'usuaris dels Centres Cívics 2014-2015 (-2-)** amb **un 8,3 sobre 10 en la seva nota general**. I la puntuació encara és més alta quan es valoren aspectes concrets del servei i l'atenció personal que reben als centres. Potser la valoració més baixa (tot i que no és negativa en cap cas) és en relació a les instal·lacions. **Les diferències per districtes en aquest sentit són lleus.**

Tot i que la **valoració dels preus i horaris** dels centres les opinions són positives. Un 86% dels usuaris estan bastant o molt contents amb els horaris, i un 72'3% amb els preus. Només un 13'2% considera que són preus cars (també és cert que aquestes opinions són precisament dels usuaris més freqüents) Aquesta percepció negativa sobre el preu s'incrementa en els barris de l'Eixample i Sarrià Sant Gervasi, tot i que és en aquests barris on el preu mig per activitat està per damunt de la mitjana (en funció dels preus públics de referència i que s'han aprovat a nivell de ciutat). El cas de Ciutat Vella és força curiós ja que hi ha un elevat percentatge d'usuaris que consideren que els preus són barats, però en canvi és un dels centres amb un públic més jove. Aquesta és però una tendència general: a més edat més percepció de preus elevats.

Ens trobem doncs amb un tipus d'equipament àmpliament conegut per la ciutadania, força freqüentat i que genera un alt grau de satisfacció i fidelitat entre els seus usuaris més habituals. Caldria copsar, per contrastar respecte a aquest usuari més "captiu" la valoració dels usuaris que fan un ús més puntual dels serveis dels centres i dels que és molt més complicat recollir les seves opinions.

3. LES ACTIVITATS PRINCIPALS QUE S'HI REALITZEN

3.1. Indicadors generals d'activitats i nombre d'usuaris

La fotografia més recent sobre els tipus d'activitats que realitzen els centres cívics i l'èxit d'aquestes en termes quantitatius, ens la dona la recollida d'indicadors que faciliten els propis centres des del 2013 (**Indicadors de centres cívics 2013 i 2014 (-5-)**). Segons aquesta font, el conjunt de centres cívics de la ciutat de Barcelona van realitzar al llarg de l'any 2014 **un total de 16.250 activitats**, entre cursos, espectacles, xerrades, exposicions i activitats de tota mena. Això es tradueix amb una **mitjana de 60 activitats diàries**.

ACTIVITATS AMB RECOMPTE D'USUARIS

(Inclou cursos, itineraris, act. difusió cult., act. entorn expos. i xerrades)

DISTRICTE	NRE. DE CENTRES	ACTIVITATS	USUARIS
01. Ciutat Vella	4	1.635	54.574
02. Eixample	6	3.084	82.108
03. Sants-Montjuïc	6	1.993	50.365
04. Les Corts	4	2.115	50.364
05. Sarrià Sant-Gervasi	8	1.861	41.074
06. Gràcia	2	801	30.262
07. Horta-Guinardó	5	1.412	34.035
08. Nou Barris	4	1.112	19.273
09. Sant Andreu	6	1.114	19.969
10. Sant Martí	5	1.123	37.956
Total general	50	16.250	419.980

El conjunt d'aquestes activitats van obtenir una assistència **total de 419.980 usuaris o assistents**, que es reparteix de la següent manera quan ens apropem al detall d'usos:

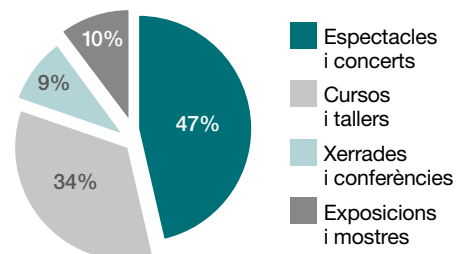
ESPECTACLES I CONCERTS: 197.272 usuaris / 2.906 activitats / Mitjana: 68 pax.

CURSOS I TALLERS: 140.824 usuaris / 10.180 activitats / Mitjana: 14 pax

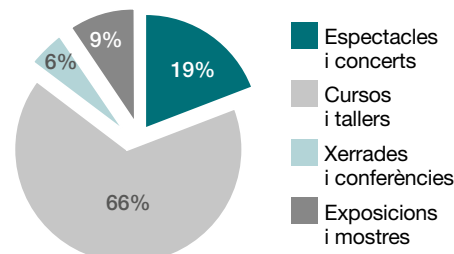
XERRADES, I CONFERÈNCIES: 39.605 usuaris / 999 activitats / Mitjana: 40 pax

EXPOSICIONS, MOSTRES: 42.279 usuaris / 1.322 activitats / Mitjana: 32 pax

Usuaris centres cívics

Activitats centres cívics

Observem doncs que un 47% dels usuaris van assistir a algun concert o espectacle i un 33'5% hi van cursar alguna formació o taller. Per altra banda els assistents a exposicions, mostres, xerrades i conferències representen gairebé el 20% del públic restant dels centres cívics. En aquest cas també cal destacar el fet de que els usos per l'assistència a una activitat formativa de curs o taller és molt més continuat, amb moltes més sessions i usos intensius que la d'una activitat puntual com és l'assistència a un espectacle o conferència.

La **mitjana d'usuaris o assistents per activitat** varia en funció de la naturalesa d'aquesta. Mentre que als cursos i tallers formatius trobem una mitjana de 14 persones per curs, quan es realitzen espectacles amb un format més gran aquesta mitja puja fins les gairebé 80 persones per activitat.

La **distribució d'aquests usuaris segons el districte** és la següent. Hem afegit les dades de població de cada districte per poder veure la correlació que existeix.

- Ciutat Vella:** 13% dels usuaris / 6% de la població
- Eixample:** 19'5% dels usuaris / 16'5% de la població
- Sants- Montjuïc:** 12% dels usuaris / 11'2% de la població
- Les Corts:** 12% dels usuaris / 5% de la població
- Sarrià- Sant Gervasi:** 10% dels usuaris / 9% de la població
- Gràcia:** 7'2% dels usuaris / 7'4% de la població
- Horta-Guinardó:** 8'1% dels usuaris / 10% de la població
- Nou Barris:** 4'4% dels usuaris / 10% de la població
- Sant Andreu:** un 4'6 % dels usuaris / 9% de la població
- Sant Martí:** un 9% dels usuaris / 14'5% de la població

Per tant, podríem dir que hi ha certs districtes amb una correlació proporcional entre la població que tenen i els índexs d'usuaris dels centres cívics de tota Barcelona. El districte de l'Eixample en seria un bon exemple. En canvi hi ha d'altres casos que trenquen aquesta proporcionalitat. A Ciutat Vella hi viu un 6% dels barcelonins però en canvi els seus centres cívics atrauen a un 15% dels usuaris. En bona part degut a la seva situació geogràfica ja que els centres de Ciutat Vella atrauen a gent d'altres districtes per la seva ubicació. En canvi a la resta de districtes aquest percentatge ve molt determinat en funció de l'oferta de serveis i equipaments que existeixin en aquell territori. És a dir, en el cas de Les Corts el fet que el percentatge dels usuaris sobre el total d'usuaris(12%) dels centres cívics A Barcelona sigui molt superior al percentatge de la població del Districte sobre el total de població de la ciutat (5%), ve donat perquè els centres cívics són els únics equipaments socials i culturals de proximitat que existeixen. En canvi, a la banda oposada està el cas de Nou Barris a on l'oferta de casals de barri, de casals de joves i d'altres centres culturals de proximitat fan que els centres cívics d'aquest districte només aglutinin un 4,4% del total d'usuaris de la ciutat, quan la població del Districte és d'un 10% sobre la població total de la ciutat.

En aquest cas si que és interessant, també, analitzar quin tipus de població és la que respon a aquests serveis. Segons les dades dels inscrits a les activitats formatives als centres cívics es pot comprovar que excepte en els casos de Ciutat Vella i Eixample la major part dels usuaris provenen dels territoris més propers als centres. Per sobre del 70% en la major part de casos.

I si es mires les dades més concretament i en detall, també es podria constatar que aquells centres amb una oferta més àmplia de cursos i tallers, o bé d'una formació més especialitzada, acostumen a atraure a un públic més divers i de diferents procedències.

% total d'inscrits per procedència i districte

DISTRICTE	PROPERS	RESTA BARCELONA	RESTA PROVÍNCIA	ALTRES	TOTAL
01 - Ciutat Vella	43,05%	43,24%	12,42%	1,29%	100%
02 - Eixample	53,65%	34,97%	10,64%	0,74%	100%
03 - Sants - Montjuïc	72,22%	16,49%	9,2%	2,09%	100%
04 - Les Corts	84,93%	6,9%	6,94%	1,23%	100%
05 - Sarrià - Sant Gervasi	82,97%	11,8%	4,98%	0,25%	100%
06 - Gràcia	70,68%	24,75%	3,98%	0,61%	100%
07 - Horta - Guinardó	86,94%	11,25%	1,67%	0,16%	100%
08 - Nou Barris	72,48%	23,23%	3,8%	0,48%	100%
09 - Sant Andreu	81,22%	15,19%	3,39%	0,2%	100%
10 - Sant Martí	75,50%	14,62%	8,69%	1,19%	100%
TOTAL	68,81%	22,76%	7,62%	0,81%	100%

Si ens fixem en les dades d'usuaris per centre cívic, aquestes varien significativament depenent del centre. **La mitjana d'usuaris està al voltant dels 10.000 per centre**, però trobem casos com Casa Elizalde o Cotxeres de Sants, que superen els 25.000 usuaris, i d'altres en canvi, que estan per sota dels 5000 usuaris l'any, segons les dades de 2014. Normalment, en el cas d'aquests últims es tracta d'equipaments situats en barris més perifèrics i aïllats i amb una oferta cultural menys àmplia.

3.2. Les activitats de formació: cursos, tallers i itineraris

L'oferta de cursos i tallers de tota mena és un dels aspectes que s'associen més als centres cívics i que formen part de la personalitat d'aquests equipaments. Cursos relacionats amb **inquietuds artístiques, culturals i aficions de tot tipus**. Dansa, ioga, cuina, fotografia, escriptura creativa, tallers d'artesanía i manualitats i un llarg etcètera formen part d'aquest univers formatiu no reglat que representen els centres cívics. Equipaments que conviden als ciutadans de totes les edats i nivells socioculturals a desenvolupar inquietuds, enriquir la seva pràctica artística i augmentar els seus coneixements.

Aquesta oferta de caràcter més lúdic es complementa en ocasions també amb **formacions de caràcter més pràctic i de recursos personals i professionals**: informàtica, anglès, xarxes socials, lideratge, parlar en públic, etc.

Aquestes activitats van representar al 2014 un **total de 10.180 cursos** o tallers, amb un volum d'inscrits de **140.824**.

Tot i que l'oferta formativa és comú a tots els centres també és cert que hi ha equipaments on s'intensifica més aquesta activitat.

Es dona una relació molt directa i òbvia entre el volum de l'oferta i el nombre d'usuaris per a activitats formatives. De fet, hi ha casos en que el volum d'aquesta oferta formativa arriba a ser tan majoritària que acaba sent l'element identificatiu de l'equipament. En canvi hi ha d'altres en que el volum i pes d'aquest servei està molt més equiparat, per exemple, amb la programació cultural o el suport a entitats i associacions.

Aquestes diferències es deuen a diversos factors difícilment quantificables, però entre ells trobem: la pròpia tradició del centre i la imatge pública que té, el tipus de població de cada barri, l'existència d'oferta similar a la zona, la centralitat del barrils característiques del propi equipament, entre d'altres.

Els **centres cívics que encapçalen el rànquing d'usuaris** de cursos i tallers són els centres amb una més llarga tradició i caràcter en aquest tipus d'oferta: la **Casa Elizalde** (Eixample) amb 13.460 inscrits, i **Cotxeres de Sants-Casinet d'Hostafrancs** (Sants-Montjuic) amb 12.886 persones inscrites.

Si ens fixem en la mitjana d'inscrits per curs aquesta, amb algunes variacions segons els districtes, està al voltant dels 14 participants per curs o acció formativa. En alguns centres es situa al voltant de 10 i a d'altres a 20 (en funció de la superfície dels espais disponibles a cada centre i de la tipologia dels continguts d'aquests cursos o accions).

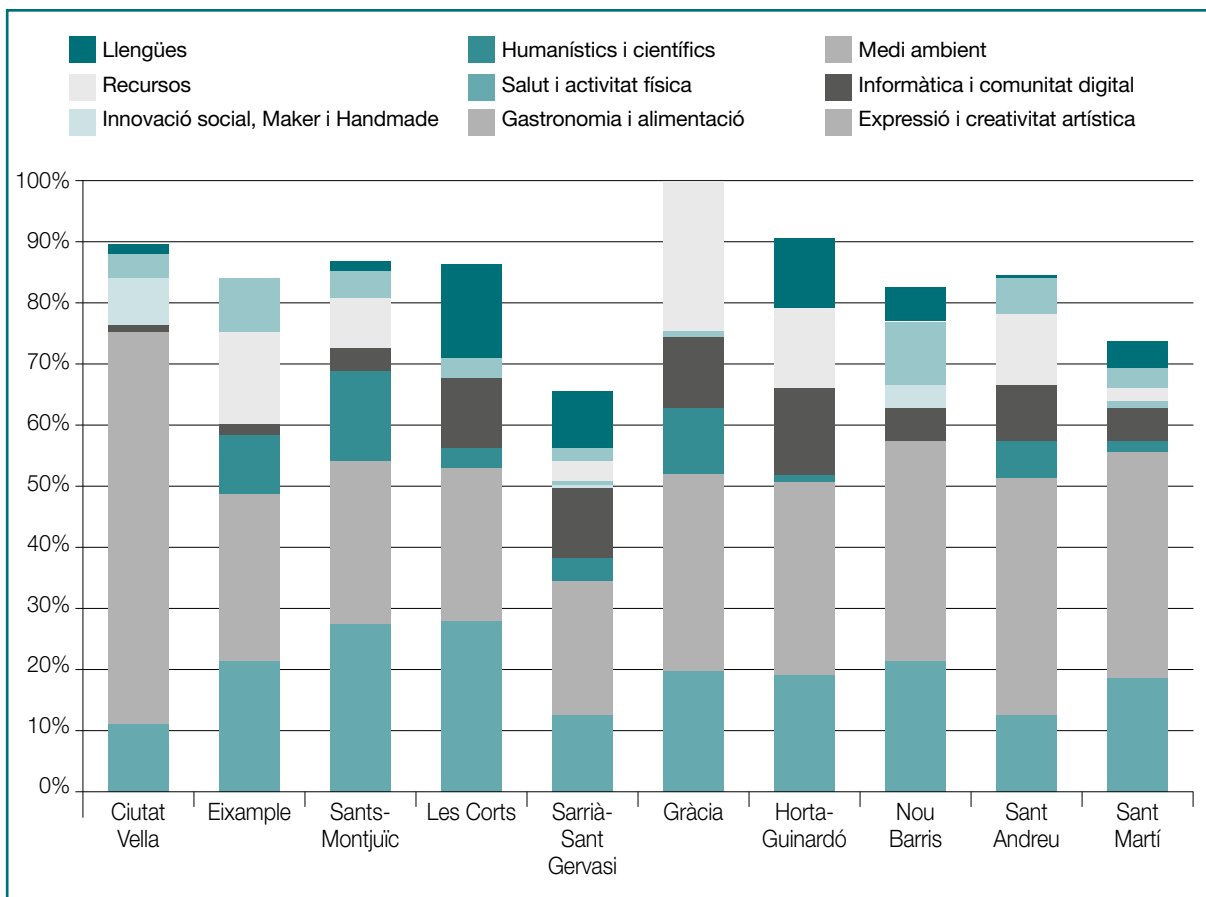
En quant a la tipologia de les accions formatives a partir de les dades recollides dels anys 2013 i 2014 del mòdul d'inscripcions online a cursos i tallers es pot comprovar que un 32,4% són accions relacionades amb l'expressió i creativitat.

I, seguidament, les activitats sobre salut i activitat física amb un 20,2%. Finalment, l'apartat de divulgació del coneixement científic i humanístic, així com els de gastronomia i llengües que suposen cadascun entre el 5 i el 6%, aproximadament.

FAMÍLIA I EXPLOTACIÓ	%
Salut i activitat física	20,2
Expressió i creativitat artística	32,4
EXPRESSIO I CREATIVITAT ARTÍSTICA	13,4
ARTS ESCÈNIQUES	3,2
ARTS VISUALS I PLÀSTIQUES	3,6
AUDIOVISUAL I FOTOGRAFIA	2,8
MÚSICA	1,9
DANSA I BALL	6,2
TÈXTIL	1,3
Humanístics i científics	6,2
Informàtica i comunitat digital	6,4
Innovació social, Maker i Handmade	1,0
Medi ambient i ecologia urbana	0,4
Recursos	7,3
Gastronomia i Alimentació	4,9
Llengües	4,8
PER EDATS	
Infants i Joves	4,5
Familiars	2,3
Gent Gran	1,1
Tallers puntuals i intensius	1,8
Monogràfics	1,4
Itineraris	2,6
ACTIVITATS puntuals	0,6
ALTRES	2,2
Total general	100

Com es pot comprovar, l'interès pel desenvolupament personal mitjançant la pràctica i aprenentatge de pràctiques artístiques és el predominant. Però, potser de forma menys destacada del que hauria de correspondre a un equipament, sobretot, específicament cultural.

L'alt percentatge de l'oferta de l'activitat física, que de vegades voreja la pràctica esportiva, caldria estudiar-lo més a fons per tal d'intentar orientar-la, en alguns casos cap a altres equipaments més especialitzats, com ara els Centres Esportius Municipals.

Amb aquestes mateixes dades i fent l'anàlisi per districtes, també es pot comprovar com la preponderància de les accions d'expressió i creativitat artística és preferent a Ciutat Vella, sobretot, i Sant Martí. En canvi a Sants-Monjuïc i Les Corts el pes de les activitats de Salut i activitat física és majoritari.

En qualsevol cas es pot comprovar que quan els projectes culturals dels centres estan ben definits i amb uns projectes singulars, l'oferta de tallers acostuma a tenir un caràcter i una línia més especialitzada i més centrada en l'expressió artística.

En canvi, quan es tracta de centres amb una vocació més generalista i un projecte cultural menys concret perd protagonisme en l'oferta de cursos i tallers aquesta línia d'activitats culturals.

3.3. Activitats de difusió artística: concerts i espectacles de teatre i dansa

Tot i que la ciutat de Barcelona gaudeix d'equipaments escènics especialitzats en cada disciplina (auditoris, sales de concerts, teatres, etc.) la xarxa de centres cívics s'ha convertit també en una finestra per descobrir espectacles escènics tant d'artistes professionals i consolidats, com de petit format, com de companyies emergents o grups amateurs, bandes de música de col·lectius lligats als barris, espectacles per a públic familiar, etc. Tota una oferta que troba en els centres cívics un circuit idoni per donar-se a conèixer al públic, a vegades com a trampolí per acabar arribant a altres circuits més especialitzats i professionals.

En aquest sentit els Centres Cívics ofereixen oportunitats i espais als creadors.

Les dades del 2014 indiquen que els centres cívics van realitzar **2.906 activitats de difusió cultural i que tenien un aforament delimitat, amb una assistència global de 197.272 espectadors** ja que els indicadors dels que es disposen no inclouen alguns actes sense un aforament delimitat que es realitzen. Es tracta, en qualsevol cas, d'aquells assistents a activitats en que hi ha un aforament i un recompte rigorós i aproximat. Aquesta xifra representa un 47% del conjunt d'usuaris de la xarxa.

ACTIVITATS DE DIFUSIÓ CULTURAL

DISTRICTE	NRE. DE CENTRES	Activitats			Usuaris		
		ACTIVITATS DE DIFUSIÓ	ACTIVITATS ENTORN A LES EXPOSICIONS	XERRADES DEBATS	ASSISTENTS ACTIVITATS DE DIFUSIÓ	ASSISTENTS ACTIVITATS ENTORN EXPOS.	ASSISTENTS XERRADES
01.Ciutat Vella	4	310	96	285	17.976	18.284	10.933
02.Eixample	6	384	53	108	37.419	1.353	5.977
03.Sants-Montjuïc	5	226	31	41	22.502	1.489	1.610
04.Les Corts	4	407	33	100	25.808	703	7.994
05.Sarrià Sant-Gervasi	8	381	79	164	23.351	2.924	3.714
06.Gràcia	2	131	21	23	12.643	997	745
07.Horta-Guinardó	5	231	66	107	20.586	4.112	2.790
08.Nou Barris	3	189	73	32	7.708	3.830	819
09.Sant Andreu	3	139	27	70	7.373	1.019	2.162
10.Sant Martí	5	268	66	69	21.906	7.568	2.861
Total	45	2.666	545	999	197.272	42.279	39.605

Font: Indicators de centres cívics. Dades 2014. Secretaria Tècnica. Institut de Cultura de Barcelona.

Si ens fixem en la distribució d'aquests usuaris per districtes ens trobem amb diferències significatives entre barris. L'Eixample encapçala la llista amb 37.419 assistents, seguida de Les Corts i Sarrià Sant Gervasi.

La mitjana de persones per activitat és de 73. Trobem centres amb 173 persones de mitjana (Cotxeres/Casinet), la Casa Elizalde amb 115, i en canvi altres amb només 32 persones de mitjana.

3.4. Activitats fora dels centres

Al llarg del 2014 es van realitzar un total de 335 activitats fora dels propis equipaments. En aquest cas van ser els districtes de Ciutat Vella, Sarrià i Sant Martí van ser els que tenien més volum. De totes maneres és interessant veure el pes que tenen aquestes activitats en el conjunt d'activitats del propi centre. En molts casos pot anar relacionat amb el fet de que per alguns centres pot ser una manera de programar propostes de més gran format en no disposar de sales d'actes prou condicionades. I, també, per la funció de motor i nucli central del centre cívic en el calendari festiu d'un determinat barri o territori i organitzar bona part de les activitats que tenen lloc a l'espai públic.

3.5. Activitats per a públic familiar

Les activitats per a públic familiar representen avui una part important del conjunt de l'oferta i la vida dels centres cívics de Barcelona, concretament un 21'5% sobre el total de les activitats de difusió cultural.

3.6. Exposicions i mostres

Les exposicions que s'organitzen des dels centres cívics acostumen a acollir obres i projectes artístics de nous creadors i altres propostes que no acostumen a trobar cabuda en les sales i centres d'art especialitzats de la ciutat. Alguns d'ells han estat durant anys espais pel suport i la difusió de creadors contemporanis emergents o no consolidats que han trobat en aquests equipaments un suport molt important. Al llarg del 2014 es van realitzar un total de 777 exposicions amb una durada mitjana de 18 dies cadascuna. Al voltant d'aquestes exposicions s'han organitzat 545 activitats (sobretot els actes d'inauguració de les exposicions).

3.7. Xerrades, debats i conferències

Xerrades sobre temes diversos, presentacions de llibres, conferències de tota mena, configuren una de les activitats més habituals de la xarxa de Centres Cívics de Barcelona, amb un seguiment de **39.605 persones l'any 2014 i una oferta global de 999 activitats**. La meitat d'elles estan organitzades per entitats i associacions diverses i l'altra meitat pels propis centres.

3.8. Suport a la creació / cessió d'espais

Cada vegada hi ha més centres cívics i culturals que donen suport a la creació mitjançant la cessió d'espais per a residències o assajos artístics (bucs d'assaig per músics, espais per teatre i dansa, residències per artistes visuals...). Al 2014 es van realitzar 1.521 sessions de suport a la creació.

3.9. Les entitats i els centres cívics

Els centres cívics han estat tradicionalment els equipaments culturals més propers a les entitats socioculturals i artístiques de la ciutat. De fet, en ocasions se'hi ha anomenat fins i tot "Hotels d'entitats". Avui en dia la vinculació dels centres cívics amb el teixit associatiu de cada barri és un fet incontestable i la relació amb les entitats de cada zona un fet habitual en la majoria dels casos. Tanmateix, al llarg dels darrers anys, s'ha fet una aposta per a reforçar els programes culturals dels centres cívics adreçats a tot tipus de públic a més de continuar afavorint l'acollida d'entitats del territori. Tot i que la posada en marxa de la xarxa de Casals de Barri ha convertit a aquests equipaments en autèntics referents de suport comunitari.

De tota manera, si mirem les xifres dels propis centres, ens trobem que **hi ha 189 entitats que tenen seu fixe o un espai propi** dins aquests equipaments, i **643 associacions** amb les que els centres cívics mantenen **relacions estables** i freqüents.

A continuació també trobem un perfil d'entitats que només tenen algun tracte puntual amb els centres que sovint es tradueix en la demanda i lloguer d'espais per a la realització de reunions o activitats pròpies.

TIPOLOGIA D'ENTITATS QUE HAN FET ÚS DELS ESPAIS DELS CENTRES

Nre. de centres	Nre. entitats (ús exclusiu)	Nre. entitats (suport associatiu)	Nre. entitats (suport a la creació)	Nre. entitats (entitats i institucions)	Nre. entitats (lloguers)	Total
4 01.Ciutat Vella	15	475	315	77	340	1.222
6 02.Eixample	1	80	78	29	296	484
5 03.Sants-Montjuïc	4	206	204	57	174	645
4 04.Les Corts	24	45	44	28	136	277
8 05.Sarrià Sant-Gervasi	9	138	42	37	116	342
2 06.Gràcia	0	35	48	52	99	234
5 07.Horta-Guinardó	37	124	81	13	30	285
3 08.Nou Barris	1	75	35	9	25	145
3 09.Sant Andreu	12	57	8	26	28	131
5 10.Sant Martí	86	299	128	170	315	998
45 Total	189	1.534	983	498	1.559	4.763

Font: Indicadors de centres cívics. Dades 2014. Secretaria Tècnica. Institut de Cultura de Barcelona.

Les xifres globals apunten que es van fer un total de **4.763 peticions** per part d'entitats per a fer algun ús dels centres cívics al llarg del 2014. A més a més s'han realitzat més de 8.000 sessions d'espais i prop de 2.000 lloguers.

Si mirem diferències per districtes veiem que Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Martí són els districtes on hi ha hagut més activitats per part d'entitats.

4. EL PERFIL DELS PARTICIPANTS I USUARIS

A l'hora d'analitzar el perfil d'usuaris dels centres cívics ens trobem amb diferents fonts d'informació que ens permeten una aproximació a com són tot i que les dades més detallades són només d'una part d'aquests: **els inscrits a l'oferta de cursos i tallers dels centres**. Si bé és cert que aquesta és una de les principals activitats de la majoria de centres cívics, no és l'única ni molt menys. Representa un terç del total d'usuaris, però en canvi, suposa un 62% de les activitats dels centres. Això es deu a que els cursos i tallers són activitats de múltiples usos per part d'un mateix usuari, mentre que d'altres activitats són d'un sol ús per a un major nombre d'usuaris.

De fet quan analitzem les dades que s'han pogut copsar dels usuaris que assisteixen de forma puntual (concerts, espectacles, xerrades i conferències, etc..) el perfil predominant queda molt més equilibrat entre homes i dones.

Les fonts d'informació han estat, per una banda, les dades de l'**Enquesta d'usuaris dels Centres Cívics 2014-2015 (-2-)** i les dades que ofereix l'aplicació d'inscripcions en línia a les activitats de cursos i tallers dels centres cívics **Indicadors de centres cívics 2013 i 2014 (-5-)**.

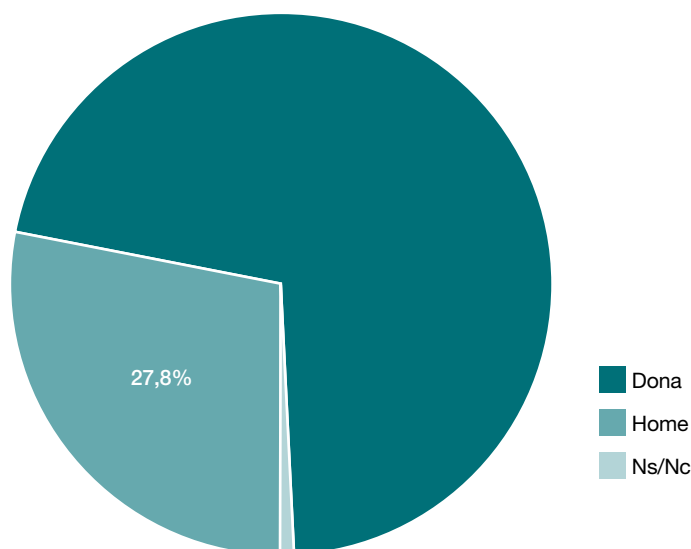
4.1. Conclusions de l'Enquesta d'usuaris dels Centres Cívics 2014-2015 (-2-)

Aquestes dades són de persones enquestades a les sortides dels centres cívics en dos períodes, el primer entre els mesos de novembre i desembre de 2014 i el segon entre els mesos de febrer i març de 2015. En aquestes dues fases es van recollir un total de 2.265 respostes d'un total de 40 centres cívics. Hi són representats usuaris de tota mena d'activitats, tot i que hi són molt més representats els inscrits a cursos i tallers, que a més mantenen una relació més fidel i continuada amb els centres. A l'enquesta representen un 65'2%, mentre que si mirem les xifres absolutes d'usuaris aquests són un 33'5%.

Si ens fixem en el perfil sociodemogràfic dels usuaris enquestats ens trobem amb una **majoria de dones**, un 71%, amb una **mitjana d'edat de gairebé 50 anys**, força per damunt de la mitjana d'edat de la població general de Barcelona que se situa en els 43 anys.

Aquest perfil d'usuari canvia significativament en alguns districtes, sobretot a Ciutat Vella, on els centres cívics atrauen a un públic més jove amb una mitjana d'edat de 37'1 anys, i també més masculí comparat amb la mitjana dels centres. A l'altra extrem trobem els centres cívics dels districtes de Sarrià Sant Gervasi o Les Corts, on la mitjana d'edat puja considerablement. Aquestes diferències es deuen per una banda a l'estructura demogràfica de cada barri (ja que Ciutat Vella per exemple té una població més jove que la mitjana de la ciutat) però sobretot a la tradició i l'oferta dels centres, així com a la capacitat d'atraure usuaris d'altres zones de la ciutat. Als barris de Sarrià-Sant Gervasi per exemple ens trobem amb gairebé el 40% d'usuaris per damunt dels 65 anys, quan el pes real d'aquest grup d'edat en el conjunt del districte és del 21%.

Pel que fa a les activitats que la gent realitza al centres cívics ens trobem que les dones en la seva majoria, un 73'7%, del 100% de dones usuàries, ho són dels cursos i tallers, mentre que l'ús dels homes es reparteix d'una manera més diversificada: un 43% realitzen també algun curs o taller, un 20'5% formen part d'alguna entitat que es reuneix o té seu al centre, un 13'6% assisteixen a algun espectacle d'arts escèniques.

Font: Indicadors de valoració i percepció dels serveis dels centres cívics de la ciutat. Secretaria Tècnica ICUB i Departament d'Estudis d'Opinió de l'Ajuntament de Barcelona. Any 2014-2015

A nivell de formació ens trobem amb que **els usuaris de centres cívics tenen un nivell de formació superior a la de la mitjana de la ciutat**. A la darrera enquesta de 2015 trobem un 51% d'usuaris amb estudis superiors i només un 16% de població amb una educació bàsica o sense estudis. Si mirem les dades del Padró Municipal del 2014 aquesta franja de ciutadans sense estudis o amb estudis bàsics representa un 25% de la població.

Una altra variable estudiada és la **llengua habitual** que utilitzen els usuaris dels centres. Un **55'9% tenen com a primera llengua el català**, un 39'2% el castellà i només un 3% altres llengües. Aquestes variables canvien força o són inverses si ens fixem en la població general de Barcelona (segons les dades 2014 de l'Anuari Estadístic de Barcelona), en que un 55'5% parlen castellà, un 40'3% català i un 4% altres llengües. Aquesta darrera xifra oficial de parlants d'altres llengües s'incrementa de forma significativa segons altres estudis, ja que hi ha encara molta població immigrant no empadronada. En el cas del usuari dels centres cívics de Ciutat Vella veiem que aquest percentatge de gent que parla altres llengües incrementa de forma significativa fins al 17'1%.

Pel que fa la **situació laboral** ens trobem que al voltant del 50% dels usuaris dels centres cívics estan en actiu versus un 45% de persones que no estan treballant (estudiants, jubilats, aturats, etc.).

Pel que fa als motius d'elecció d'un centre cívic observem que la **proximitat** al lloc de residència és el primer factor (en un 50% dels casos) i el curs o activitat en concret el segon (en un 35'5%). Aquest argument es reforça observant que el 80% dels enquestats fan un ús setmanal del centre, i un 62'5% dels usuaris hi van caminant. En els barris de Ciutat Vella i Eixample augmenta l'elecció per motius d'activitat específica i disminueix en canvi la proximitat com a motiu principal d'elecció.

És interessant també fer constar que el 34% dels usuaris enquestats també han anat en els darrers 12 mesos a d'altres centres cívics: els més citats són Casa Elizalde, Casa Golferichs, Cotxeres de Sants i el Centre Cívic Can Deu, tots ells centres amb una àmplia oferta de cursos i tallers de tota mena.

4.2. Conclusions de les dades d'inscripcions a cursos i tallers 2014

Complementant les dades anteriors i analitzant, més concretament, les dades dels usuaris que s'han recollit a través del sistema d'inscripcions a cursos i tallers (**Indicadors de centres cívics 2013 i 2014 -5-**) es pot comprovar que els usuaris inscrits a cursos i tallers representen un 33'5% del total d'usuaris comptabilitzats dels centres. Però si tenim en compte el pes que tenen els cursos i tallers en el conjunt d'activitats aquests representen un 62% de l'activitat. Per tant, els usuaris de cursos i tallers són, com dèiem, un terç del total també, però, és cert que són els més habituals i fidels, ja que l'ús que fan dels centres és més freqüent que la resta.

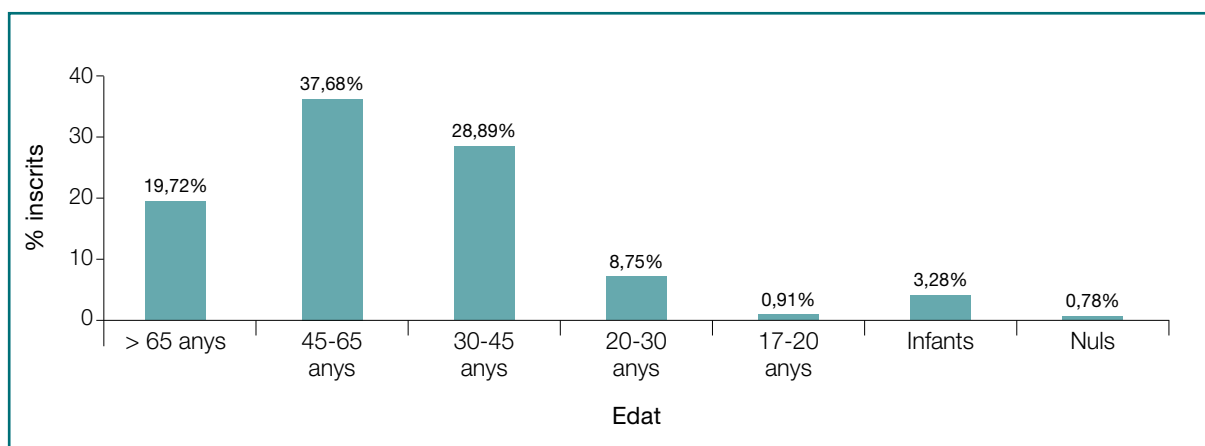
Del total d'inscrits a cursos i tallers durant el 2014 **un 80'12% van ser dones**. Aquesta alta presència de dones és força estable en tots els districtes amb lleus variacions. Si ens fixem en el detall de centres cívics específics observem que només alguns trenquen amb aquesta majoria aclaparadora de dones: el Centre Cívic Convent de Sant Agustí, amb un 31'93% d'homes, i el Centre Cívic El Guinardó amb un 26'7% d'homes.

Pel que fa a l'**edat** ens trobem que el grup de menors de 30 anys no arriba al 15%. Entre els de 30 i els de 40 anys trobem un 30% d'usuaris, entre 40 i 65 anys un 37% més i per damunt dels 65 ens trobem amb gairebé un 20% sobre el total.

Si ens fixem amb les dades generals de la població de Barcelona (Padró Municipal 2014) aquesta representació per grups d'edat dels centres cívics és força semblant a l'estructura general de la població. Sobretot pel que fa la població adulta. En els cas d'infants i adolescents en trobem proporcionalment molts menys als centres cívics que a la població en general.

A Barcelona trobem:

- un 24'6% de la població major de 65 anys (als centres cívics un 19'5%)
- un 33,4% de la població entre els 40 i els 65 anys (als centres cívics un 37,42%)
- un 22% de la població entre 25 i 40 anys (als centres cívics un 34%)
- un 8% entre 15 i 24 anys (als cc. un 2%)
- un 11'6% d'infants (al cc. un 3'5%)

Font: Dades extretes de l'aplicatiu del sistema d'inscripcions a activitats formatives als centres cívics. Any 2014.

Quan entrem al detall dels centres en concret sí que detectem diferències importants en funció del centre. Per exemple i mirant els dos extrems, trobem el CC. Sant Agustí amb un 1'5% d'usuaris majors de 65 anys, i el CC. Casal de Sarrià amb un 51% d'usuaris d'aquesta edat.

Centres cívics amb més pes de públic jove (menors de 30 anys)

- DRASSANES (33%)
- CC. COTXERES DE SANTS (26'5%)
- CC. SANT AGUSTÍ (23'5%)
- BARCELONETA (23'8%)

Centres cívics amb més pes de gent gran (majors de 65 anys)

- CASAL DE SARRIÀ (51'3%)
- CC. CAN CASTELLÓ (50'84%)
- CC. PERE PRUNA (47'11%)

Fidelitat de consum:

Del total d'inscrits a cursos i tallers gairebé la meitat realitzen més d'un curs l'any. Els districtes on hi ha més fidelitat/repetició de consum són els districtes de Les Corts i Sarrià Sant Gervasi on al voltant d'un 30% dels usuaris s'han inscrit a més de 2 cursos l'any. A l'altre extrem trobem el districtes de Ciutat Vella on el 70% dels inscrits realitzen únicament un curs.

Procedència:

Un 30% dels usuaris vénen d'altres districtes o fins i tot de fora de Barcelona, enfront del 70% del mateix barri o districte. A Ciutat Vella el percentatge de gent que ve d'altres barris o de fora de la ciutat ascendeix a un 55%. Podríem dir que són centres amb una dimensió o abast de ciutat. També ho són els centres de l'Eixample, sobretot la Casa Elizalde. D'altra banda, també existeixen centres cívics que són sobretot de barri i que la gent que hi va és gairebé tota del mateix territori proper, com són els centres cívics Can Deu o La Cadena.

% total d'inscrits per procedència i districte

Districte	Propers	Resta districte	Resta Barcelona	Resta província	Altres	Total
01 - Ciutat Vella	25,05%	17,31%	43,15%	13,03%	1,46%	100%
02 - Eixample	36,99%	17,37%	34,52%	10,4%	0,72%	100%
03 - Sants - Montjuich	61,88%	10,83%	16,67%	9,12%	1,52%	100%
04 - Les Corts	78,42%	6,71%	7,3%	6,66%	0,91%	100%
05 - Sarrià - Sant Gervasi	56,51%	27,52%	10,96%	4,7%	0,31%	100%
06 - Gràcia	56,86%	14,71%	24,66%	3,06%	0,71%	100%
07 - Horta - Guinardó	70,87%	16,23%	10,77%	1,89%	0,24%	100%
08 - Nou Barris	58,56%	14,66%	22,81%	3,62%	0,35%	100%
09 - Sant Andreu	76,1%	4,63%	16,02%	3,16%	0,09%	100%
10 - Sant Martí	50,48%	26,74%	14,36%	7,58%	0,86%	100%
TOTAL	53,67%	15,68%	22,56%	7,38%	0,73%	100%

Font: Indicadors de centres cívics. Dades 2014. Secretaria Tècnica. Institut de Cultura de Barcelona.

4.3. Evolució dels usuaris als darrers 10 anys

Si ens fixem amb la comparativa de les enquestes als usuaris realitzades al 2003 (Nivell de satisfacció dels usuaris dels Centres Cívics de Barcelona (-3-)) i al 2014 Enquesta d'usuaris dels Centres Cívics 2014-2015 (-2-), respectivament detectem alguns canvis de tendència, però també molts aspectes que es mantenen al llarg dels temps.

- El perfil de **sexe i edat** és gairebé el mateix: un 66'6 % de dones al 2003 i un 71'2% el 2014. La mitjana d'edat al 2003 va ser de 48'8 anys i al 2014 de 49'5 anys.
- A nivell de **formació** es detecta un increment pel que fa el nivell d'estudis dels usuaris. Al 2003 un 30'3% d'aquests tenien estudis superiors i al 2014 ja són un 51'7%. Per la franja baixa al 2013 hi havia un 25'1% d'usuaris amb estudis primaris i ara aquests representen només un 16%.
- Pel que fa la **situació laboral** de la gent que va als centres cívics s'han invertit els percentatges d'usuaris actius versus els inactius: mentre que al 2003 hi havia gairebé un 60% de persones inactives (estudiants, aturats, jubilats, mestresses de casa...) aquest percentatge ha disminuït fins al 47%. És curiós que en anys de crisi econòmica i increment de les xifres d'atur creixi el nombre de persones en estat actiu que assisteixen als centres cívics. Caldria analitzar més a fons les causes d'aquesta tendència per saber si està relacionada amb major disponibilitat horària per part dels treballadors o bé per motius econòmics, en oferir els centres uns preus més competitius que la resta de l'oferta del sector privat. Si bé el nombre d'aturats pròpiament s'ha doblat en els darrers 10 anys: hem passat del 5'1 al 10'8%, arrel de la posada en marxa del programa de bonificacions del 50% sobre el cost del curs i tallers per als aturats.
- Pel que fa a la **llengua habitual d'ús** de la població que freqüenta els centres cívics també s'ha invertit el pes dels catalanoparlants versus els que tenen el castellà com a llengua habitual. Aquests darrers representaven un 51'4% el 2003 i al 2014 representen un 39'2%. D'altra banda els parlants d'altres llengües fora del català i el castellà han anat incrementant en la darrera dècada. Al 2003 representaven només l'1'7% dels usuaris mentre que avui representen el 4%. En el cas dels centres de Ciutat Vella, concretament, aquest percentatge arriba al 17'1%.

5. ELS CANALS D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ MÉS UTILITZATS

En relació a la manera d'informar-se o assabentar-se de les activitats dels centres cívics ens trobem davant un **canvi de dinàmica en els darrers anys**. Segons l'**Enquesta d'usuaris dels Centres Cívics 2014-2015** (-2-), la principal font d'informació és Internet (utilitzat per més d'un 60% dels usuaris) ja sigui la pròpia web del centre, d'altres mitjans digitals o les mateixes xarxes socials.

Tanmateix **el boca orella en un 28%** dels casos i la informació que es dona des del propi personal dels centres, amb un 21'7%, són elements clau també en el procés de comunicació amb l'usuari. El que està clar és que els mitjans tradicionals de paper, cartells i fulletons del centre, tot i contribuir a la difusió, són avui eines complementàries. Aquests canvis de tendència s'aprecien sobretot per grups d'edat. Com més gran és l'usuari més tendència a informar-se presencialment al centre més proper. Com més jove es fa més ús dels mitjans digitals i també del boca-orella.

En el cas concret dels centres cívics de Barcelona s'ha fet en els darrers anys un esforç important de millora de la comunicació digital, tant pel que fa a les pàgines web dels centres, la integració de les xarxes socials en la comunicació diària com en l'ús dels butlletins digitals. Només l'any 2014 les webs del conjunt de la xarxa van rebre més 1.100.000 visites, que significa un 71% més que l'any anterior. Els seguidors de Facebook i Twitter van incrementar-se substancialment. I pel que fa al butlletí electrònic al 2014 són ja més 125.000 persones subscrites.

TERCERA PART

Línies de treball futures

1. FUNCIONS A DESENVOLUPAR DES DE LA XARXA DE CENTRES CÍVICS

La coordinació de l'Institut de Cultura i els Districtes de la ciutat és bàsica a l'hora de consensuar i implementar les línies de treball de la Xarxa de centres cívics. Fruit d'aquesta coordinació s'han treballat, tal com s'ha anat explicant en aquest document, grans assumptes pendents que reclamaven una reordenació a nivell de ciutat com ara l'establiment de preus públics, els models de plec de gestió, el catàleg de serveis, el Pla funcional dels centres cívics, etc..

Hi ha, però, un element fonamental i a tenir en compte per als propers anys i en funció de les noves línies i prioritats establertes per a la ciutat de Barcelona. La porositat l'obertura a la participació i implicació ciutadana a diferents nivells i el reconeixement del rol que han de jugar per al desenvolupament comunitari els equipaments de proximitat i, més específicament, dels centres cívics.

La doble relació de la xarxa de centres cívics dins de l'**Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència**, amb la Direcció de Cultura de Proximitat de l'ICUB (a on està orgànicament situada la Xarxa) com amb el Departament de Xarxa d'Equipaments de Proximitat de la Direcció de Serveis d'Acció Comunitaria de l'Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència obliga a una coordinació transversal entre els dos organismes. De fet, és durant els propers anys que el triple pivot sobre els que es basa l'essència dels centres cívics com els principals equipaments de proximitat haurà de funcionar de la forma més fluïda. Aquests tres eixos serien: 1) Cultura, 2) Participació i comunitat i 3) Proximitat. Es tracta de tres eixos amb lògiques diferents, en ocasions contraposades però que quan es retroalimenten i actuen de forma complementària situen a aquests equipaments com a actors centrals de la dinàmica sociocultural d'un territori. Com a autèntics espais de generació de saber i d'experimentació ètica i estètica.

Per tant, les àrees centrals i els Districtes han de treballar de forma coordinada per a convertir aquests equipaments en espais per a l'exercici i pràctica de la democràcia cultural i, també, per a l'accés a noves i diverses manifestacions artístiques. Han de convertir-se en autèntics marcs de tensions entre lògiques i ritmes diferents (per una banda els processos que requereixen la participació i les dinàmiques col·laboratives i, per l'altra, la que exigeix la cerca de la qualitat i excel·lència de les propostes culturals. Unes dinàmiques diferents que cal afrontar i gestionar amb la convicció que es tracta d'assolir un equilibri complex però imprescindible a aquests tipus d'espais i projectes.

Les principals funcions que s'hauran de desenvolupar des de la xarxa de centres cívics tindrien una doble dimensió: la cultural i la participativa i comunitària.

En referència a **la cultural** les principals funcions serien:

A més a més de les funcions que s'han anat desenvolupant fins ara, com: vetllar per l'acompliment d'objectius comuns de la xarxa (procés d'unificació de preus públics, el·laboració d'indicadors comuns de la xarxa; millores i unificació dels procediments e gestió dels centres (plecs de condicions per a la concessió de la gestió dels serveis i equipaments...):

- a) Connectar els centres cívics de la xarxa entre si i amb altres equipaments i projectes de ciutat. Aquesta seria una de les funcions a reforçar i desenvolupar a mig termini. Existeixen alguns equipaments que per raons normalment relacionades amb la seva trajectòria i amb les característiques del seu territori, han desenvolupat, a més de la seva programació general, un projecte més especialitzat en alguna matèria. Normalment aquets projectes singulars posen l'èmfasi en el procés d'investigació i fomenten prioritàriament artistes i col·lectius emergents de la ciutat. Són aquests projectes que es considerarien de territori creixents que caldria elevar perquè assoleixin més dimensió a la ciutat.
- b) El seguiment del Pla Funcional dels centres cívics és un altre aspecte a treballar conjuntament amb els districtes. La funció de vetllar per a compliment del pla, aprovat i consensuat amb tots els districtes, és bàsica cada vegada que s'inicia un centre cívic de nova creació, una ampliació o una rehabilitació d'un equipament. L'organització ha d'afavorir espais de coordinació amb els districtes i equips tècnics

per tal de garantir el compliment de les característiques generals d'aquests edificis, de la seva organització funcional, del quadre de superfícies, de les característiques tècniques de les àrees bàsiques i complementàries, etc..

- c) Consolidar la xarxa de centres cívics de Barcelona com a centres culturals de proximitat exigeix una millora en les instal·lacions. Tot i que els districtes de Barcelona tenen cura del manteniment de les instal·lacions s'ha observat que moltes sales d'actes estan lluny de ser espais amb una bona dotació per a la programació d'arts escèniques, música, etc. Cal treballar per dotar aquests espais d'unes infraestructures adequades per poder oferir una programació atractiva al territori.
- d) L'assessorament, la formació continua i l'actualització de continguts en l'àmbit cultural és un dels reptes a seguir treballant. El conjunt de professionals vinculats als centres cívics, ja siguin els propis gestors, tècnics referents de districtes o els tècnics de l'ICUB que treballen en la coordinació de la xarxa de centres cívics són els que han de consensuar les propostes i continguts formatius per estar al corrent de l'actualitat. Les sessions tècniques de treball realitzades amb directors ja han estat una bona experiència que caldria continuar treballant. Les sessions fetes en l'àmbit de la gestió de les xarxes socials, els drets de la propietat intel·lectual i drets d'imatge, el muntatge i disseny d'exposicions, els indicadors d'avaluació, etc. són alguns exemples d'aquestes sessions que poden tenir un caràcter teòric per tal de fer front als reptes de la cultura i també un caràcter eminentment pràctic per tal d'aportar elements per agilitzar la gestió diària d'aquets equipaments.
- e) La definició i disseny de la comunicació del conjunt de la xarxa, és bàsica per tal de treballar per una major visibilitat i protagonisme dels centres cívics a la ciutat. Així com oferir un suport especial a aquells programes i projectes dels centres amb més potencialitats i capacitat d'impacte.
- f) Desenvolupar noves eines tecnològiques comunes per a tots els centres per a la millora de la gestió dels serveis dels centres.
- g) Promoure nous projectes culturals per al conjunt de la xarxa per l'assoliment dels objectius establerts.
- h) Actuar com a laboratori i promotor de projectes d'investigació i recerca que permeti innovar i desenvolupar noves propostes que es puguin aplicar al conjunt de la xarxa.

En referència a les funcions de promoció de la **participació i dinamització comunitària**:

- a) Definir un marc i acompanyament per la promoció de la participació activa, també en la gestió dels programes dels centres. És necessari dissenyar una fórmula que permeti combinar capacitat executiva i de gestió cultural de programes de difusió i animació, així com de dinamització comunitària i promoció de la participació i corresponsabilitat.

Així com l'avaluació i valoració per assegurar la qualitat dels processos de participació i la seva transparència.

- b) Generar espais i programes que promoguin la col·laboració i cooperació ciutadana. Proposar nous projectes que es basin en la generació de continguts a partir del treball col·laboratiu, l'intercanvi, la cooperació entre els participants.
- c) Establir un espai de referència en el territori que actui com a espai de trobada i intercanvi entre entitats i agents i a on els centres cívics tinguin un especial funció de referència. La col·laboració entre els agents i entitats socials, culturals, assistencials i comunitaris es fonamental per a enriquir i ampliar els efectes del seu programa a nivell comunitari.
- d) Connectar els programes culturals i educatius dels territoris per tal d'amplificar l'impacte d'uns i altres a partir de la complementarietat i col·laboració entre els agents.

Per altra banda, després d'analitzar les tasques desenvolupades en els darrers anys i en funció de l'actual context social cultural es concreten el que serien els nous objectius i línies estratègiques de la xarxa.

2. ELS NOUS OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES DE LA XARXA

De xarxa de centres cívics a xarxa de centres culturals

Pel que fa als objectius de futur, un dels reptes serà remarcar i consolidar **el projecte cultural** que identifiqi aquesta tipologia de centres, tal com s'ha començat a fer durant els darrers anys i conformar el que hauria de ser una autèntica xarxa de **Centres Culturals de Proximitat**.

Caldrà, doncs, definir i reconèixer l'espai central, propi i significatiu que aquesta xarxa de Centres Culturals de Proximitat haurien d'ocupar dins l'ecosistema cultural de la ciutat, tal com es dona ja en el cas de la xarxa de Biblioteques de Barcelona.

Una xarxa feta a partir d'una **selecció d'aquells centres cívics** que tinguin una **autèntica vocació** per desenvolupar un programa cultural ambiciós des de diferents perspectives:

1) Cultura diversa accessible i de qualitat a tots els barris de la ciutat

És necessari assegurar una **programació regular i estable** i apropar noves propostes culturals de qualitat a tots els barris de la ciutat. Es tractaria de garantir un programa cultural a cadascun dels equipaments de la xarxa a partir d'una estratègia i la identificació dels grups de població als quals, preferentment, caldria arribar.

Aquesta programació caldrà complementar-la amb l'adaptació dels horaris d'obertura dels centres a les necessitats dels diferents grups de població per tal de fer-la accessible i adequada. De la mateixa manera haurà de venir acompanyada de noves línies i estratègies de comunicació així com per l'aprofundiment en el component divulgatiu d'aquestes propostes i activitats.

Finalment, també seria necessari donar suport a programes culturals que ja funcionen i que han estat generats pels mateixos centres cívics directament o en col·laboració amb altres entitats i agents de la ciutat perquè tinguin una major visibilitat més enllà del territori on es desenvolupen.

2) Reforçar el seu protagonisme com a dinamitzadors del teixit cultural d'un territori.

Per fer possible bona part d'aquestes propostes caldria establir dos tipus de confluències o dinàmiques de relació.

En primer lloc, la **creació d'un espai de coordinació entre els diferents equipaments, agents culturals, socials i educatius de cada territori**. La connexió entre els diferents actors és imprescindible per amplificar i maximitzar l'impacte dels projectes que es porten a terme. Tant per a arribar a nous sectors de població com per a l'enriquiment dels respectius projectes. Es tractaria de crear unes **Taules de Cultura de Districte** que actuessin com a autèntics espais d'intercanvi i posada en comú dels diferents projectes culturals que es desenvolupen a cada territori.

En segon lloc, caldria establir una relació fluïda entre els equipaments de referència de la ciutat i els que tenen una escala de proximitat, dels barris i territoris de Barcelona.

Finalment, a nivell tècnic i de gestió es requerirà una relació més estreta i coordinada entre els Districtes de la ciutat (de qui depenen aquests equipaments) i la xarxa de Centres Cívics. Així com un Pla de treball que sigui una autèntica guia de treball a mig i llarg termini i que inclogui la redacció d'un Pla Cultural per a cada Districte i l'elaboració de Plans Directors específics per a cada centre.

3) Connectar els programes culturals sorgits dels centres cívics amb els projectes i equipaments culturals de la ciutat

Per un costat, per la necessitat de que els grans projectes culturals estiguin més oberts a la realitat social diversa dels diferents territoris que conformen Barcelona. I per l'altra, per acostar la producció generada pels diferents agents culturals de la ciutat (grans equipaments culturals, centres d'ensenyaments artístics, universitats, Fàbriques de Creació, etc.) a més ciutadans.

Aquesta relació podria permetre en un futur treballar en una programació conjunta i coordinada d'activitats amb una dimensió més àmplia en el cas dels equipaments de ciutat i amb una dimensió més propera en el cas dels centres culturals de proximitat.

4) Programes d'atracció de nous públics

El repte serà crear programacions i continguts atractius que arribin a un públic no habitual dels centres cívics. En aquest sentit caldria acostar-se i facilitar l'accés a aquest públic potencial mitjançant noves estratègies de comunicació, ajustant l'oferta de serveis i activitats en funció d'una ciutadania amb edats, interessos, inquietuds culturals i disponibilitats diverses.

Entre les accions que es podrien desenvolupar per aconseguir-ho destacariem:

- Impulsar un canvi d'orientació en l'oferta formativa que ofereixen els centres cívics en funció de les seves programacions culturals.
- Ampliar l'oferta intensiva d'activitats culturals d'estiu adreçada a infants i adolescents per tal d'apropar famílies i crear nous públics per a les noves programacions.
- Potenciar la comunicació relacional (a través de la xarxa d'entitats i agents d'un territori) de les programacions per tal de fer arribar les propostes a públics no habituals.
- Crear una nova imatge o marca que relacioni el programa i activitats que es desenvolupen als centres cívics amb qualitat, diversitat, dinamisme, creació...

5) Impulsar projectes de creació amb participació ciutadana

Cada cop més, el concepte de públic, de ciutadania, cal contemplar-lo no només com a un conjunt d'assistents passius i receptors de propostes si no com a **autèntics agents actius i generadors** de continguts i discursos. La creació comunitària o participativa han estat conceptes que s'han estat utilitzat fins ara, però el gran canvi o inflexió s'ha donat gràcies als avenços tecnològics que han facilitat tant la porositat i obertura en la concepció de la creació artística com la capacitat de donar a conèixer aquestes noves creacions. El ciutadà, per tant, actualment és protagonista actiu i implicat en la construcció dels relats culturals de la ciutat, en els debats socials i culturals sobre les principals qüestions urbanes i socials. Els Centres Culturals de Proximitat han de ser espais de referència a la ciutat d'aquesta tendència. Des de la Xarxa es treballarà per incentivar processos creatius amb la ciutadania liderats per professionals que aportin experiència i qualitat al projecte. Aquests projectes, gestionats per la xarxa de centres cívics, poden ser liderats per entitats culturals de ciutat o professionals en actiu que aportin professionalitat als processos creatius.

Per tant, considerem que des de la xarxa s'hauria d'impulsar:

- La coproducció conjunta, amb els grans equipaments de ciutat, de projectes de participació cultural i comunitària fets però amb la màxima ambició i rigor en quant a qualitat artística.
- La reorientació d'alguns dels projectes de cursos i tallers de formació que organitzen els centres cap a projectes que generin participació, cocreació i col·laboració per tal de generar noves propostes.

6) Suport a la creació i la recerca artística i científica

Augmentar el suport que es dona a artistes i col·lectius artístics emergents de la ciutat que generin sinèrgies amb l'entorn immediat i establir relacions estables amb Fàbriques de Creació, centres d'ensenyaments artístics superiors, grups de recerca d'universitats de Barcelona per poder desenvolupar nous projectes.

En aquest sentit, els Centres Culturals de Proximitat han de ser una autèntica xarxa de laboratoris propers i accessibles per a la creació més emergent. Han de constituir-se com a incubadors i aparadors de nous projectes experimentals que impliquin tant a joves creadors com als centres de formació d'aquests futurs intèrprets o creadors.

Per aconseguir-ho seria necessari incentivar:

- La coordinació entre els diferents centres cívics que promouen programes de suport a creadors i companyies.
- La coordinació de la xarxa de centres cívics amb les entitats culturals i educatives de la ciutat, així com amb els artistes i col·lectius de diferents disciplines com el teatre, la música, la dansa, el circ, les arts visuals, el cinema, la ciència, etc
- Les relacions d'aquests centres cívics amb les Fàbriques de Creació de la ciutat per poder oferir un itinerari més gran de recursos per a la creació.
- La capacitat d'acompanyament i assessorament artístic a grups i companyies emergents .
- L'organització d'un programa de difusió de les noves propostes emergents que puguin sortir a través d'un circuit estable organitzat entre els centres cívics que reuneixin els criteris tècnics necessaris per oferir-lo amb bones condicions.
- Les relacions amb la universitat i Centres d'Educació Artística Superior de diferents disciplines artístiques per tal d'apropar el jove talent als centres cívics.

7) Obrir una nova línia de formació i divulgació cultural que aprofundeixi en el coneixement científic, tecnològic i d'innovació.

L'avenç en les noves tecnologies, el sentiment de pertinença als barris, la necessitat de compartir, de reutilitzar i reaprofitar els recursos existents etc.. són demandes ciutadanes pròpies del nou context social.

Aquestes noves tendències, que també són alternatives a la producció industrial en massa, han fet ressorgir els projectes d'artesanía i la filosofia del *fes-t'ho tu mateix* donant pas a la necessitat de fer emergir la iniciativa, la creativitat i la col·laboració als barris de la ciutat. Aquestes noves tendències, demanen, cada cop més, la reorientació de les propostes formatives dels centres cívics per tal de fomentar i fer ressorgir el talent ciutadà.

El disseny i la creativitat d'objectes amb fusta, la creació de peces tèxtils i la utilització d'impressores 3D, talladors làser, etc que són part de la tornada a la forma de producció artesanal i de la filosofia DIY però amb nous mitjans tecnològics és una de les tendències a atendre.

Actualment la majoria de centres ja ofereixen formació entorn de l'aprenentatge i coneixement de les eines multimèdia així com les possibilitats dels diferents gestors de continguts, tipus Wordpress, Drupal, etc però caldria, a més, reforçar i dissenyar programes formatius que practiquin amb aplicacions i plataformes socials que generin col·laboració, opinió i esperit crític.

La ciència ciutadana, la tecnologia aplicada a les ciències naturals, al medi ambient i a l'oci són línies de treball que caldria atendre també, la seguretat i el control de les xarxes com a tendències que caldria estudiar.

Cada cop es fa més necessari ampliar el cercle de col·laboracions entre centres cívics per poder compartir recursos però també la col·laboració amb institucions, centres de recerca i innovació de la ciutat que ajudin a apropar la ciència i la tecnologia al ciutadà.

Aquesta línia de formació pot implicar canvis en els formats estàndards de les programacions actuals, possibilitant sessions curtes monogràfiques, capsules de dos o tres hores i ampliant o reformulant els horaris d'obertura dels centres per tal d'adaptar-los a les necessitats de la població.

3. MESURES PER A LA MILLORA DE LA GESTIÓ I FUNCIONAMENT DELS CENTRES

Les 6 principals mesures a impulsar a curt i mig termini serien:

1. Ampliació de les aportacions i recursos necessaris per tal d'assegurar una programació cultural estable, diversa i de qualitat a tots els equipaments.

És necessari poder assegurar una programació regular d'activitats a partir d'un determinat projecte cultural amb unes intencions i uns objectius clars en funció de cada realitat territorial. En alguns casos aquesta programació complementarà altra oferta existent al territori, o bé s'adreçarà a un segment de públic on calgui cobrir una demanda no atesa, o servirà per a ajudar a posicionar l'equipament al voltant d'un programa específic o singular.

Però és fonamental la regularitat, la continuïtat i la qualitat d'aquesta programació. Així com emfatitzar el seu caràcter divulgatiu i accessible per a tot tipus de públic (sobretot aquell que no és assistent habitual o bé ho és només per a un determinat tipus d'activitat).

2. Fomentar els projectes culturals que es basin en la participació i implicació de la ciutadania.

Que en siguin part consubstancial. Com s'ha comentat en diverses parts d'aquest document l'esperit col·laboratiu caracteritza bona part dels processos de creació artística i d'innovació d'artistes i col·lectius professionals en l'actualitat. També en l'àmbit de la participació i la implicació ciutadana cal fomentar la creació de productes i projectes artístics basats en un procés de corresponsabilització i col·laboració entre els ciutadans interessats. I també a nivell de gestió dels equipaments cal buscar les formes de fer possible aquesta implicació.

3. Ampliar i reformular algunes de les línies de suport a la creació artística més emergent de la ciutat.

A hores d'ara es porten a terme diferents programes i convocatòries de suport a nous creadors. Però manca, en moltes ocasions, una connexió amb la resta de l'ecosistema cultural del territori més proper o de la resta de la ciutat (espais d'exhibició, espais de creació, etc.). Així com incorporar en el procés de suport, més enllà de la disponibilitat dels espais i dels recursos econòmics que es puguin aportar, un assessorament especialitzat a nivell artístic i de producció.

Per tant, coordinar i relacionar convocatòries i programes de suport per generar col·laboracions entre els centres, connectar amb la resta d'agents culturals i sales de concerts, teatres o galeries, així com aportar un acompanyament qualificat haurien de ser mesures per reorientar i incrementar l'efectivitat d'aquests programes. Així com millorar el sistema de cessió i posada a disposició dels diferents espais d'assaig que té el centre cívic.

4. Ampliació dels horaris d'obertura dels centres cívics i en alguns casos el seu ajustament.

Com a espais culturals de proximitat, amb una programació regular i estable i amb vocació d'arribar a diferents tipologies de públics cal revisar i ampliar, si fos necessari, els horaris de servei per tal facilitar l'accés i el seu ús. Una de les conclusions de l'anàlisi del perfil d'usuaris dels centres cívics és que cal adequar l'oferta a nous segments de població més jove i a d'altres que concentren el seu temps de lleure en els caps de setmana. Incrementar l'horari els dissabtes i estudiar el cas dels diumenges, així com l'horari d'obertura entre setmana ampliant la jornada fins a les 23h. sempre que sigui possible.

5. Aplicació de mesures que regulin i preservin les condicions laborals dels tècnics i treballadors contractats en els centres cívics gestionats mitjançant la concessió o per contracte de prestació de serveis, així com per gestió cívica.

En aquest sentit cal treballar de manera coordinada entre els serveis jurídics, els departaments d'administració econòmica i Serveis a les Persones i el territori dels Districtes, així com de les àrees centrals de l'ICUB i de Contractació per tal de revisar el clausulat referent a les condicions de treball que es donen en aquells equipaments de gestió mitjançant concessió o per contracte de prestació de serveis. I també per assegurar que els perfils dels treballadors siguin els addients als serveis que han de prestar.

En aquesta revisió, per tal de fer possible que es puguin assegurar aquestes condicions cal trobar la forma d'avaluar les propostes posant especial èmfasi i importància en el projecte cultural que es vol desenvolupar. I no tant, en la proposta econòmica que s'oferta.

En la mesura d'allò possible caldria agafar com a element de referència allò que estableixen els convenis i, més en concret, convenis com el "*Conveni Col·lectiu del Sector del Lleure Educatiu i Sociocultural de Catalunya*".

- 6. Ampliar i adequar la tipologia d'activitats: Casals Culturals d'Estiu, activitats familiars.** Cal ampliar l'oferta d'activitats i serveis parant especial atenció a aquells grups de població on no arriba habitualment. Ampliar l'oferta d'activitats d'estiu a infants i adolescents amb propostes de caràcter cultural pot servir per acostar i familiaritzar a famílies i joves sobre el paper d'aquests centres culturals de proximitat. Així com per generar un hàbit i una sensibilitat determinada cap a propostes escèniques, musicals, etc.

També poder plantejar cursos i propostes a on implicar tota la família o bé oferir serveis d'acollida d'infants i nens per a aquelles mares i pares interessades a realitzar alguna de les activitats de formació.

A més a més hi hauria altres mesures i propostes concretes a desenvolupar:

- **Redacció dels Plans Directors dels Centres Cívics**

Durant el mandat 2012-2015 es va iniciar la redacció de Plans Directors d'alguns centres cívics. Va servir com a prova pilot per definir un model o guió de treball bàsic que servís per a plantejar les línies mestres del projecte de centre. Treballar en base a l'elaboració d'un projecte per cada centre cívic que permeti dibuixar el futur de cada equipament i posar l'accent en la seva definició cultural, els seus objectius, la seva posició en el territori i la concreció de les seves línies de treball.

Aquests projectes identificaran la personalitat diferenciada de cada centre cívic que respon a la personalitat diferenciada de cada barri de la ciutat.

La redacció d'aquests plans per a cada centre hauria de donar-se després de l'establiment d'uns criteris i directrius generals a nivell de cada Districte.

- **Planificació d'inversions**

Un dels aspectes menys valorats dels centres cívics segons els estudis de valoració dels usuaris dels centres cívics són les instal·lacions dels centres.

Molts d'ells tenen més de 30 anys de trajectòria i requereixen d'una actualització i millora. A més, per a l'acompliment del Pla d'Usos i funcional establert és necessari adequar alguns dels espais en certs equipaments.

Finalment, els avenços i millores tecnològiques obliguen a revisar les dotacions tècniques i la implantació d'equipaments especialitzats sobretot en l'àmbit dels espais expositius, l'equipament escènic i els espais dedicats a la formació.

Per tal d'oferir i presentar propostes de qualitat en les condicions i amb els recursos més adequats.

Per aixó, cal fer un Pla d'inversions que estableixi les actuacions i la periodicitat de l'execució d'aquestes millores.

- **Pla de manteniment**

A dia d'avui ja s'ha establert, a nivell municipal, un sistema unificat de criteris i bases per al manteniment general dels equipaments de titularitat municipal.

Aquestes bases elaborades des de la *Direcció de Logística i Manteniment de l'Ajuntament de Barcelona* estableixen els estàndars a aplicar en el manteniment d'equips i infraestructures i a aplicar per cada Districte a les diferents concessions sobre el manteniment d'edificis.

Caldria elaborar un document similar de criteris i estàndars a aplicar en els casos dels equipaments més especialitzats i específics de centres cívics. Sobretot allò relacionat amb equips escenotècnics (sala d'actes amb equips de llum i so), audiovisuals (espais expositius), i maquinari especialitzat (sobretot per a activitats formatives i de creació col·lectiva).

Finalment, es farà un estudi dels costos del manteniment de cada equipament en funció de les característiques de cadascun dels equips que tenen.

- **Pla de Sistemes**

Concebut com una eina estratègica que identifica i prioritza els processos presents i futurs dels centres cívics. En aquest sentit, ha de facilitar al màxim l'aprofitament dels recursos tecnològics per tal que el seu desplegament doni resposta a les noves necessitats.

Per tot això – i més enllà d'aspectes únicament tecnològics– el Pla de Sistemes ha de servir com a full de ruta que donarà resposta als objectius, processos i activitats que en un futur proper voldran abordar els Centres Cívics, i com les noves tecnologies poden incidir en la definició dels mateixos.

A grans trets, el pla de sistemes proposa:

Formulació de l'estratègia en Sistemes d'Informació i Comunicació dels Centres Cívics.

Aquesta ha de ser derivada de l'estratègia corporativa i ha de ser alineada amb l'objectiu de l'organització. Un dels grans reptes de cara als propers anys, en la línia de connectar amb nous públics i personalitzar molt més la comunicació de les activitats, és desenvolupar sistemes de comunicació complexes i especialitzats per als diferents perfils d'usuaris i de les seves preferències i interessos. En aquest cas, el tractament de les dades dels usuaris que a hores d'ara es disposen a través de diferents fonts (aplicatiu d'inscripcions online, butlletí electrònic, etc..) pot ser una eina fonamental per millorar l'impacte i l'eficàcia dels sistemes de comunicació.

Desenvolupament de l'aplicatiu per a la planificació i gestió de la cessió dels espais dels centres cívics.

Es tractaria de disposar d'una eina unificada que permetria millorar els processos de gestió de cessió d'espais, tant externament, de cara a l'usuari facilitant el procediment de consulta i de reserva d'espais, així com internament, automatitzant procediments o oferint més indicadors i dades sobre aquestes sessions.

Millores en el sistema automatitzat de recollida de dades i indicadors de les activitats a través de noves eines informàtiques

- **Estudi d'estàndars de costos i equips professionals**

S'obtindran a partir dels resultats de la resta de plans i estudis elaborats en aquests dos anys.

És necessari poder fer una previsió dels costos directes que suposa disposar d'una determinada estructura professional així com de la dotació dels diferents serveis dels centres cívics per tal poder-los oferir amb un determinat estàndar de qualitat.

En funció del projecte cultural a desenvolupar, així com dels equips i dimensió de l'equipament, caldrà establir un estàndar de despesa associada.

- **Proposta d'implantació de nous sistemes de participació en la gestió de forma comunitària dins dels centres**

Per una banda, poder obrir el funcionament i gestió dels centres a l'aportació de la ciutadania activa amb la creació de nous espais de deliberació (en substitució o al marge dels Consell d'Equipaments i òrgans similars existents fins ara) al voltant de les línies bàsiques a desenvolupar des del centre.

Així com poder plantejar espais on poder col·laborar en el disseny de les programacions dels centres i a on promoure la coresponsabilització i implicació de la ciutadania en el dia a dia de l'equipament.

- **Reorientar el perfil dels tècnics i professionals gestors del centre per tal de que puguin desenvolupar les funcions de mediadors i facilitadors a espais de deliberació i participació**

La voluntat de generar nous espais oberts a la implicació i participació ha d'anar acompanyada d'unes habilitats especials per part dels professionals i tècnics per promoure aquests espais i per fer-los compatibles amb una gestió eficaç i eficient-

Per això cal conèixer les eines i la metodologia que permeten fer compatible tant el respecte als processos de deliberació i presa de decisions de forma àmplia i representativa, així com a la determinació i exigència executiva que requereix la gestió diària.

- **Perfils i funcions dels Professionals dels centres**

És necessari que els projectes i programes desenvolupats als centres cívics els portin a terme uns equips professionals ben qualificats i en les condicions laborals més idònies. És per aquest motiu que cal definir i establir clarament el perfil i funcions que han de tenir segons els serveis a oferir des dels centres cívics així com dels projectes singulars que han de desenvolupar.

- **Revisió de la normativa centres cívics**

Cal revisar l'actual normativa que regeix els centres cívics de la ciutat. Aquesta normativa, publicada el 30 d'Abril de 1984 a la Gasetta Municipal, determina la naturalesa, l'objecte i l'àmbit dels centres cívics, així com la seva organització, els seus òrgans de participació, etc.

En aquests moments amb el canvi i l'evolució d'aquests equipaments en els últims 30 anys ens trovem davant d'una normativa que demana una revisió i una adaptació als nous Temps.

- **Guió per a l'elaboració de Memòria de cada centre cívic així com de manual per a la presentació de projectes presentats a les licitacions de les concessions.**

PARTICIPANTS I COL·LABORADORS EN LA REDACCIÓ DEL DOCUMENT

En la redacció dels diferents documents hi han participat:

EQUIP DE TREBALL

Sector Cultura, Coneixement, Creativitat I Innovació

Marta Clari
Rosa Mach
Magarita Tossas
Isabel Balliu
Pilar Roca
Montse Tort
Marc Hernández
Sergi Díaz
Modes Roda
Judit Vives
Bal Alicia Jaume

Direccions de Serveis a les Persones i el territori

Pilar Vallés. Districte de Ciutat Vella
Nuria González Martín. Districte de l'Eixample
Maria Rengel. Districte de Sants-Montjuich
Xavier Cubells. Districte de Les Corts
Imma Sampe. Districte de Sarrià Sant Gervasi
Josep Maria Raya. Districte de Gràcia
Laura Pérez. Districte d'Horta
Lucas Martínez Chito. Districte de Nou Barris
Josep Maria Queralt. Districte de Sant Andreu
Victoria SantaFe. Districte de Sant Andreu
Iria García. Districte de Sant Martí.
Carne Turégano. Districte de Sant Martí.

Tècnics/ques referents de les Direccions de Serveis a les Persones i el Territori

Isabel Gómez. Districte de Ciutat Vella
Pepa Pérez Oliva. Districte de l'Eixample
Elvira Aguirre. Districte de Sants-Montjuich
Rocio Gregorio. Districte de Les Corts
Esther Utrilla. Districte de Sarrià Sant Gervasi
Mari Cruz Martín. Districte de Gràcia
Albert Benito. Districte d'Horta
Maria García Soler. Districte de Nou Barris
Joana Bonaterra. Districte de Sant Andreu
Ramon Barbet. Districte de Sant Andreu
Carles Pinar. Districte de Sant Martí.

Biblioteques de Barcelona

Juanjo Arranz Martín

Gerència de Recursos. Director de Serveis de Sistemes Comptables i Gestió de Costos.

Enric Perea Estrada

Gerència de RRHH. Direcció de Gestió i Relacions Laborals.

Elena Pérez Fernández

Direcció de Serveis i Política Fiscal

Lluís Viñas Peitabi
Joan Marquilles Solsona

GRUPS DE TREBALL

CATALEG DE FUNCIONS/SERVEIS

Juanjo Arranz Martín. Director de Programes i Cooperació de Biblioteques de Barcelona .
Lucas Martínez Chito. Direcció de Serveis a les Persones i el Territori Dte. Nou Barris.
Isabel Moreno Gómez. Direcció de Serveis a les Persones i el Territori Districte de Ciutat Vella.
Laura Pérez Sanz. Direcció de Serveis a les Persones i el Territori Districte Horta Guinardó.
Núria González Martín. Direcció de Serveis a les Persones i el Territori Dte. Eixample.
Pepa Pérez Oliva. Direcció de Serveis a les Persones i el Territori. Dte. Eixample.
Modesta Roda Creus. Tècnica de la Direcció de Cultura i Proximitat de l'ICUB.

MODELS DE GESTIÓ

Alba Vidal Cucurella
Lourdes Zorraquino Rico. Direcció de Serveis Generals del Dte. Sants- Montjuic.
Francesc Xavier Martínez Corbero. Direcció de serveis Generals Districte Sant Marti.
Núria González Martín. Direcció de Serveis a les Persones Dte. Eixample.
Margarita Tossas Marques. Direcció de Planificació i control de l'ICUB.
Montserrat Oriol. Secretaria de l'ICUB
Maria Isabel Ujeda Cañete. Direcció Serveis Personals Dte. L'Eixample.
Lluïsa Pedrosa. Director de serveis Generals Districte Gràcia.
Sergi Díaz. Tècnic de la Direcció de Cultura i Proximitat de l'ICUB.
Ana Ciutat. Direcció de Contractació.

XARXA, INNOVACIÓ I COMUNICACIÓ

Marta Clari Padros. Gerència de Cultura, Coneixement, creativitat i Innovació.
Rosa Mach Farràs. Direcció de Cultura i Proximitat de l'ICUB.
Pilar Roca Viola. Direcció de Programes de Difusió Cultural de l'ICUB.
Marc Hernández. Direcció de Programes de Difusió Cultural de l'ICUB.

PREUS PÚBLICS / TAXES. HARMONITZACIÓ ESTRUCTURA I CRITERIS.

Lluís Viñas Peitabi. Direcció de Serveis i Política Fiscal.
Joan Marquilles Solsona. Direcció de Serveis i Política Fiscal.
Enric Perea Estrada. Director de Serveis de Sistemes Comptables i Gestió de Costos.
Xavier Poza Gonzalo. Director de serveis Generals districte Sarrià – Sant Gervasi.
Margarita Tossas Marques. Direcció de Planificació i Control de l'ICUB.
Josep Maria Queralt Capdevila. Direcció de Serveis a les persones Dte. Sant Andreu.
Victoria SantaFe. Direcció de Serveis a les persones Dte. Sant Andreu.
Maria Isabel Ujeda Cañete. Direcció Serveis Personals Dte. L'Eixample.
Núria González Martín. Direcció Serveis Personals Dte. L'Eixample.
Toni Mora. Director de Projectes d'Ordenances Fiscals i Altres Ingressos.
Núria Ruiz. Direcció d'Ordenances Fiscals i Altres Ingressos.

INDICADORS

Alba Vidal Cucurella. Gerència de Recursos
Montse Tort. Secretaria Tècnica de l'ICUB
Sergi Díaz. Direcció de Cultura i Proximitat de l'ICUB
Jose Luís garcía Macías. Direcció d'Auditoria Interna.
Merche Alvira. Departament de Coordinació de Casals de Barri.
Maria Isabel Ujeda Cañete. Direcció Serveis Personals Dte. L'Eixample.
Alex Serra. Director Centre Cívic Besós
Daniel Arrando. Director Centre Cultural Casa Orlandai
Maria Masoliver. Directora Centre Cívic La Sagrera

BIBLIOGRAFIA

- *Document de treball per l'elaboració del pla de centres cívics*. Ajuntament de Barcelona. 2012
- Centres Cívics de Barcelona. *Memòria Any 2013*. Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona. 2014
- Centres Cívics de Barcelona *Memòria Any 2014*. Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona. 2015
- *Programa Funcional i Descripció dels espais dels Centres Cívics de Barcelona*. Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona. 2014
- *Indicadors de Centres Cívics. Dades 2013*. Secretaria Tècnica i Direcció de Cultura de Proximitat. 2014.
- *Indicadors de Centres Cívics. Dades 2014*. Secretaria Tècnica i Direcció de Cultura de Proximitat. 2015.
- *Indicadors de Percepció. Centres Cívics de Barcelona 2014-2015*. Ajuntament de Barcelona. 2015.
- *Pla Estratègic de Cultura de Barcelona. Nous Accents 2006*. Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona. 2006.
- *Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010. Les biblioteques del segle XXI: de la informació al coneixement*. Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona. 1998
- *Biblioteques de Barcelona: 10 anys +. Nous repets, noves oportunitats*. Consorci de Biblioteques de Barcelona. 2010.
- *Casals de barri de Barcelona. Pla estratègic 2015-2018*. Ajuntament de Barcelona. 2015.
- Antonio Monegal. *Cultura/es a la Barcelona del 2030*. Pla Estratègic Metropolità de Barcelona. 2015.